

**ORKLAND
KOMMUNE**

Handlingsplan 2021 – 2024, med budsjett 2021

Vedtatt 16.12.2020

Innholdsfortegnelse

Innledning	3
Vedtatt i Orkland kommunestyre 16.12.2021, sak 111/20	4
Bakgrunnsinformasjon fra rådmannens notat, korrigert for vedtatte endringer.....	23
Leserveiledning	23
Kapittel 1 Innledning	25
Kapittel 2 Satsinger og utfordringer.....	28
Kapittel 3 Det kommunale plansystemet, våre verdier og visjon	38
Kapittel 4 Organisering og styring.....	41
Kapittel 5 Økonomiske rammebetingelser	43
Kapittel 6 Rådmannen.....	64
Kapittel 7 Oppvekst.....	67
Kapittel 8 Helse og mestring	80
Kapittel 9 Samfunn.....	93

Innledning

Dette dokumentet er Orkland kommunes handlingsplan 2021-2024, med budsjett for 2021. Orkland har en felles prosess for budsjett og handlingsplan, der budsjettet er første år i handlingsplanen. Prosessen er delt i to etapper, hvor det først presenteres utfordringsdokumentet, og deretter rådmannens notat med forslag til saldert handlingsplan.

Handlingsplan og budsjett blir til i et samspill mellom politikere, administrasjon og fagområder. Arbeidet med neste handlingsplan og budsjett starter rett på nyåret. Før sommeren har en oversikt over siste års regnskap, første kvartalsrapport, revidert nasjonalbudsjett og kommuneproposisjonen. Dette er de viktigste endringene i forutsetninger før en får oppdaterte befolkningstall per 1. juli og regjeringens forslag til statsbudsjett.

Prosessen i 2020:

Rådmannen presenterte utfordringsdokumentet 1. oktober 2020.

Forslag til statsbudsjett ble presentert av regjeringen 7. oktober 2020.

Rådmannens notat, som er rådmannens forslag til saldert handlingsplan 2021-2024 med budsjett for 2021, ble presentert for felles hovedutvalg 11. november. (Arkivsak 20/16340).

Formannskapet behandlet handlingsplan og budsjett i møte 2. desember som sak 95/20, mens kommunestyret behandlet saken 16. desember som sak 111/20.

I dette dokumentet er kommunestyrets vedtak tatt inn, og endringene fra forrige handlingsplan som følge av rådmannens forslag og kommunestyrets vedtak blir oppsummert. Bakgrunnsinformasjonen fra rådmannens notat er tatt med, korrigert for endringene som følger av kommunestyrets vedtak.

Vedtak i Orkland kommunestyre 16.12.2021, sak 111/20

Endringer fra Rådmannens notat og tallbudsjettet, vedtatt i Kommunestyret

Kommunestyrets vedtatte tallforslag:

1. Forslag til budsjett og handlingsplan justeres som følger:

DRIFT: (tall i tusen)

Rammeområde		2021	2022	2023	2024
10 Fellesinntekter	Økt anslag e-skatt vindkraft	-750	-750	-750	-750
11 Rådmannen	Innsparing innkjøp*	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
	Økt motivasjonslønn** (VTA)	0 (180)			
21 Skole	Beholde u-trinn Aa skole		1 000	2 000	2 000
31 Hjemmebaserte tjenester	Økt ramme	1 800	1 800	1 800	1 800
	Matkasser	200	200	200	200
	Økt motivasjonslønn** (VTA)	(180)	180	180	180
	«Hold Orkland rent»	80	80	80	80
40 Plan	Private veier/ utfartsområder		200	200	200
41 Tekniske tjenester	Eiendomsforvaltning		-2 000	-4 000	-4 000
42 Kultur	Ungdom/fritid***	750	750	750	750
SUM: Redusert/økt fondsavsetning		-80	540	1 540	1 540

INVESTERING: (tall i tusen)

	2021	2022	2023	2024
Stedsutviklingspakke Krokstadøra				
- Trafikk- og servicesenter, inkl utleiebygg	13 000			
- Aktivitetspark/nærmiljøanlegg	1 800			
Finansiering:				
- Disposisjonsfond	2 600			
- Spillemidler	900			
- Refusjon spillemidler ballbinge	300			
- Låneopptak (finanskost. dekkes av leieinntekt)	11 000			

*Rådmannen foreslår fordeling på rammeområdene gjennom budsjettjusteringer

** Økt motivasjonslønn 2021 tas fra lønnsreguleringsfondet. Rammeområdet går i 0 på tiltaket.

*** Om dette endrer tiltenkt omorganisering mellom rammeområde Kultur og rammeområde Tverrfaglige tjenester, får rådmannen fullmakt til å justere budsjettet i tråd med hensiktsmessig organisering.

2. Hovedutvalg Oppvekst tilpasser tilbudene ved barnehagene i Orkland i henhold til vedtatt ramme og reelt barnetall/søkertall ved barnehagene etter en helhetsvurdering der hensynet til de minste barnehagene søkes ivaretatt, samtidig som hovedprinsippet om å få tilbud ved sin naturlige nærbarnehage vektlegges.
3. Hovedutvalg for Teknikk får i oppdrag å foreslå nødvendige tiltak for å nå en målsetting om minimum 95% utleiegrad på kommunens boligmasse.
4. Det etableres følgende bufferfond:

Fond	Størrelse
Hovedutvalg for Helse og Mestring	3 mill.
Hovedutvalg for Oppvekst	3 mill.
Hovedutvalg for Teknikk	2 mill.
Hovedutvalg for Kultur, Fritid	1 mill.

Fondene kan bare brukes til engangstiltak som ikke gir budsjettmessige konsekvenser for Handlingsplan. Bufferfondene skal primært ivareta usikkerhet knyttet til covid-19 i budsjetttrammene. Enkeltvedtak som overstiger 300 000 kr må godkjennes av kommunestyret. Fondene gjøres overførbare fra ett år til neste.

Finansiering: Stortingets koronapakke for 2021.

5. Kommunestyret vedtar at 10 mill. kr av fondsavsetningene fra 2022 og utover skal øremerkes et egenkapitalfond for nytt Helse- og omsorgssenter i Orkdal. Rådmannen innarbeider avsetningene i handlingsplanen.
6. Kommunestyret iverksetter Stedsutviklingspakke Krokstadøra.
 - a.) Det etableres et trafikk- og servicesenter ved krysset FV714. Det skal legges til rette med nødvendig areal og infrastruktur i form av vann, avløp og strøm. Området bør inneholde plass til bensinpumper, ladestasjon for elbiler, tømrestasjon for bobiler og utleiebygg for butikk, kro og kommunalt servicehjørne.

Finansiering: Avsatte midler fra Snillfjord kommune.

- b.) Kommunen bygger et kombinert utleiebygg og bygg til kommunens virksomhet. I bygget kan det etableres et kommunalt «servicehjørne» med muligheter for digital kommunikasjon og en digital turistinformasjon. Det skal etableres et kommunalt saksbehandlerkontor for timeavtaler. Utleiedelen skal inneholde butikk og serveringssted (kro).

Finansiering: Det avsettes 2mill fra havbruksfondet 2020 til egenkapital. Resten av investeringen lånefinansieres og finanskostnader og vedlikeholdskostnader dekkes av husleieinntekter. Det må etableres utleieavtaler med aktuelle leietakere før bygging igangsettes. Frist for ferdigstillelse: Årskiftet 2021/22, om praktisk mulig.

- c.) Det igangsettes et utredningsarbeid for å bygge ny brannstasjon på samme tomt. Det må avklares om utleiebygget og brannstasjonen kan plasseres i ett bygg for å oppnå synergier og kostnadsbesparelser. Vaskehallen på brannstasjonen må bygges og legges til rette slik at den kan brukes av allmennheten når brannvesenet ikke bruker den.

Finansiering: Brannstasjonen ligger allerede i HP. Om nødvendig må den flyttes fram i tid for å oppnå synergier/besparelser.

d.) Aktivitetspark/flerbruksområde/nærmiljøanlegg.

Den utarbeidede studentoppgaven om aktivitetspark ved skolen/barnehagen må bearbeides slik at det gir best mulig uttelling av tilskudd fra spillemidler og tilpasset økonomisk ramme.

Nærmiljøanlegget kan eksempelvis inneholde:

- Trimpark (Tuftepark/treningspark/hinderløype)
- Tarzanspark ev tilsvarende aktivitet
- Buldrelement
- Asfaltert turløype på minimum 500m
- Lys
- Sosialt område

Forutsatt at prosjektet kvalifiserer for 50 % spillemiddelfinansiering blir den totale finansieringsrammen 1,8 mill. kr. Kommunal egenandel på 900 000 kr dekkes av refunderte spillemidler fra ballbingen på samme sted, 300 000 kr og 600 000 - fra avsatte prosjektmidler fra Snillfjord kommune.

Lokalsamfunnet på Krokstadøra og FAU oppfordres til å organisere dugnad på deler av arbeidet for å få mest mulig for pengene. Gjennomføring må skje i tett samarbeid med kommunens tekniske tjenester. Om praktisk mulig skal nærmiljøanlegget ferdigstilles til skolestart høsten 2021.

Rådmannen starter arbeidet umiddelbart med alle punkter.

7. Rammen for låneopptak startlån økes med 5 mill. kroner til 40 mill. kroner for 2021.

Kommunestyrets vedtatte tekstforslag

VTA-overenskomst

Vi ber rådmannen gi kommunestyret en vurdering om Orkland kommune skal følge VTA-overenskomsten for Orkdalstorget og Sampro. VTA-avtalen gjelder for bedrifter av typen Rosenvik o.l.

Politikk for ytterkantene i Orkland

Orkland kommune skal alltid ha ytterkantenes behov og ønsker i fokus når økonomiske avgjørelser tas.

Det er viktig at også disse områdene tilgodesees, ja, kanskje enda viktigere enn i de sentrale områder av kommunen. Redusert tilbud på basistjenester, så som skole, helse og omsorg, vil få store negative ringvirkninger. Det kan medføre redusert, eller ingen tilflytting, av mennesker og næringsliv. Dette vil i sin tid gå ut over tilbud innen kultur og handel.

Så langt som mulig bør kommunale tjenester også stedfestes til de gamle kommunesentrene.

Kommunestyret ber rådmannen i forbindelse med rådmannens utfordringsnotat beskrive konkret de tjenester som kan beholdes i kommunens ytterkanter

I rådmannens forslag til budsjett og handlingsplan bør det problematiseres på områder og tjenester som står i fare for å måtte reduseres og/eller avvikles på grunn av bl.a. befolkning og økonomi. Og samtidig peke på måter hvor kommunen, om mulig kan unngå dette.

Revidering av retningslinjer for fond for idrettsformål

Kommunestyret ber rådmannen forberede sak om revidering av «retningslinjer for fond til idrettsformål» med sikte på å ta inn miljøkrav i retningslinjene, samt synliggjøre andre løsninger enn gummigranulat.

Integreringsarbeidet

Kommunestyret ber rådmannen utrede ulike modeller for organisering av integreringsarbeidet i Orkland i lys av Kommuneplanens offensive ambisjoner om at kommunen skal være en foregangskommune i integreringsarbeidet. Orkland må lykkes i sitt integreringsarbeid med vesentlig lavere bruk av «flyktningemidler» enn tidligere. Det må samtidig være en bevissthet om at integreringsarbeidet må nå ut til langt flere enn de som har flyktningestatus. Utredningsarbeidet må belyse Voksenopplæringas rolle og ressurser, og det må beskrive ressursbruk og organisering i andre sammenlignbare kommuner. Hovedutvalg Oppvekst fungerer som politisk styringsgruppe for utredningsarbeidet. Utredningen gjennomføres innen utgangen av september 2021.

«Jernbaneparken»

Kommunestyret ber rådmannen utrede mulighetene for etablering av «Jernbaneparken» på hele eller deler av Thamshavnbanen mellom Bårdshaug stasjon og Thamshavn. Utredningsarbeidet må skje i samarbeid med Orkla Industrimuseum og antikvariske myndigheter. Formålet med arbeidet skal være å belyse mulighetene for å ta i bruk den ikke-trafikkerte jernbanestrekningen som parkvei for gående og syklende ut ifra perspektivet om å styrke kulturminners vern gjennom bruk. Byutvikling, trafiksikkerhet og folkehelseperspektivet skal også vurderes i arbeidet. Utredningen må anslå kostnader og mulige finansieringskilder, så som spillemidler, trafiksikkerhetsmidler og tilskudd fra Riksantikvaren. Utredningen gjennomføres innen utgangen av september 2021.

Private veier

I forbindelse med arbeidet med Temaplan Veg ber kommunestyret om at det utarbeides en enkel beskrivelse av de viktigste utfartsveiene for friluftsliv i kommunen, med formål å kunne gradere viktighet og belastning på private veier som brukes av allmenheten. Dette for å kunne vurdere rettferdig bruk av evt. tilskudd til private veier, samt grunnlag for evt. andre virkemidler, eksempelvis parkeringsavgift. Kommunestyret ber i tillegg om kostnadsvurdering av kommunal overtakelse av veinettet på Bjørnli, ref. søknad oversendt fra Meldal kommune til Orkland i 2018.

SFO-vedtekter

Kommunestyret ber hovedutvalget fullføre budsjettmålet fra 2020 om gjennomgang av SFO-vedtekter, med mål om å fremme forslag til endringer gjeldende fra 01.06.2021. Endringene i vedtektene bør åpne for muligheten til kjøp av enkeltdager ved ledig kapasitet ved den enkelte skole. Slike endringer vil ikke ha budsjettmessige konsekvenser annet enn potensielle inntekter fra dagspris på enkeltdagene.

Betalingssetser og øvrige vedtak

Skattøre

Ved utskriving av forskuddsskatt til kommunen for 2021 settes skattøre til øverste sats.

Eiendomsskatt

I medhold av eiendomsskattelova § 3 første ledd bokstav c, skrives det i Orkland ut eiendomsskatt på kraftverk, vindkraftverk, kraftnett og anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum.

I medhold av eiendomsskattelova §4, tredje ledd, første setning, skrives det i Orkland ut eiendomsskatt på flytende anlegg i sjø for oppdrett av fisk, skjell, skalldyr og andre marine arter.

Skattesatsene i Orkland kommune skal harmoniseres over en overgangsperiode på tre år regnet fra 2020, med en fast opptrapping av satsene fordelt likt over overgangsperioden, jamfør eiendomsskattelova § 13 tredje ledd.

Skattesatsen for skattepliktige eiendommer i tidligere Snillfjord og tidligere Meldal kommuner settes til syv promille i hele overgangsperioden.

Skattesatsen for skattepliktige eiendommer i tidligere Orkdal kommune settes til fem promille i 2021 og syv promille i 2022.

Skattesatsen for skattepliktige eiendommer i tidligere Agdenes kommune settes til fire promille i 2021 og seks promille i 2022.

Orkland kommune skal ha en felles, harmonisert sats i hele kommunen på syv promille fra skatteåret 2023.

Betalingssetser

Brukerbetaling i barnehage

Brukerbetaling i barnehage settes til statens maksimalsats.

	2021	2020
41 timer i uken eller mer (100 % plass)	3 230 kr/måned	3 135 kr/måned
33 - 40 timer i uken (80 % plass)	2 684 kr/måned	2 608 kr/måned
29 - 32 timer i uken (60 % plass)	2 038 kr/måned	1 981 kr/måned
17 - 24 timer i uken (40 % plass)	1 392 kr/måned	1 668 kr/måned

Moderasjon for søsken nummer to er 30 prosent av barnehagekontingenten. For søsken nummer tre eller flere utgjør moderasjon 50 prosent av barnehagekontingenten.

Betaling for kost i barnehager som tilbyr alle måltider, er 360 kroner/måned. Betaling for kost i barnehager som ikke tilbyr frokost, er 310 kroner/måned.

Nasjonale bestemmelser sier at familier ikke skal betale mer enn seks prosent av husholdningens samlede inntekt. Inntektsgrensen fastsettes i statsbudsjettet og fra 01.01.2021 er inntektsgrensen på 592 167 kroner.

Inntektsgrensen for gratis kjernetid i barnehage for barn i alderen 2 - 5 år i familier med lav inntekt prisjusteres til 583 650 kroner fra 01.08.2021.

Tilskudd til ikke-kommunale barnehager

Satser for tilskudd til ikke-kommunal barnehage for 2021 Driftstilskudd per heltidsplass	2021
0 - 2 år	237 424
3 - 6 år	116 111
Tilskudd kapital	
0 - 6 år	8 000
Totalt tilskudd	
0 - 2 år	245 424
3 - 6 år	124 111

De endelige satsene kan bli justert på bakgrunn av endringer i kommunal deflator når Nasjonalbudsjettet er vedtatt. Det samme gjelder sats for kapitaltilskudd.

Brukerbetaling skolefritidsordning

Betalingssatsene for 2021 er justert med deflator. Satsene fra 01.01.2021 blir da:

Foreldrebetaling	2021	2020
Inntil 11 timer per uke (halvplass)	1 406 kr/måned	1 369 kr/måned
12 timer eller mer per uke (helklass)	2 391 kr/måned	2 328 kr/måned

Betaling for kost kommer i tillegg, med 201 kroner/måned.

Kulturskolen

Satsene er beregnet til et gjennomsnitt for Orkland-kommunene:

Foreldrebetaling	2021	2020
Barn over 6 år	1 483 kr/semester	1 430 kr/semester
Barn inntil 6 år	742 kr/semester	715 kr/semester

Moderasjon for andre plass (søsken eller samme bruker) er 30 prosent. Moderasjon for tredje plass er 50 prosent.

Priser norskkurs (voksenopplæringen)

Prisliste for de som tar norskkurs uten rett eller plikt:

	2021	2020
Norskkurs: Dagtid 3 og 4 dager/uke	4 110 kr/måned 12 330 kr/semester	4 000 kr/måned 12 000 kr/semester
Norskkurs kombikurs (nettbasert + ettermiddagsundervisning)	2 000 kr/måned	1 950 kr/måned
Norskprøve muntlig	725 kr	700 kr
Norskprøve skriftlig	725 kr	700 kr
Delprøve	310 kr	300 kr
Samfunnskunnskapsprøve	725 kr	700 kr
Statsborgerprøve	725 kr	700 kr

Praktisk bistand (hjemmehjelp)

Satsen endres til statens maksimumssats for brukere med inntekt under 2G, i henhold til forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester. De øvrige satsene er justert med deflator:

Inntekt (1G = 101 351 kroner per 1.5.2020)	2021	2020
Under 2G	Statens maksimumssats	Statens maksimumssats
2G - 3G	770 kr/måned	750 kr/måned
3G - 4G	1 232 kr/måned	1 200 kr/måned
Over 4G	1 900 kr/måned	1 850 kr/måned
Timepris	236 kr/time	230 kr/time

Opphold i institusjon

Satsene er lik statens anbefalte maksimumssatser, i henhold til forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester.

	2021
Natt- eller dagopphold	Statens maksimumssats
Døgnopphold	Statens maksimumssats

Leie av trygghetsalarmer

Prisene økes med deflator på 2,7 prosent og blir da som følger:

	2021	2020
Under 2G	82 kr/måned	80 kr/måned
Over 2G	170 kr/måned	165 kr/måned

Middagsmat levert fra institusjon

Prisen settes til 90 kroner per porsjon med grunnlag i selvkostberegninger.

Utkjøring av tekniske hjelpemidler

Leie av tekniske hjelpemidler fra det kommunale lageret er gratis. Satsen for å kjøre ut hjelpemidler deflatorjusteres og settes til 324 kroner i 2021.

Dagsenter

Prisene for 2021 er justert med deflator på 2,7 prosent:

	2021	2020
Dagsenter	205 kr/dag	200 kr/dag
Dagsenter for demente	87 kr/dag	85 kr/dag

Ridefysioterapi

Prisen i 2021 settes til 150 kroner per behandling.

Årsavgift vann (inkludert merverdiavgift)

Betalingsatsen for 2021 økes med 16,8 prosent til 5 020 kroner inklusive merverdiavgift for et normalgebyr:

	2021	2020
Fastledd	2 423 kr	2 387 kr
Målt forbruk	12,99 kr	9,56 kr
Normalgebyr med 200 m3 forbruk	5 020 kr	4 298 kr

Årsavgift avløp (inkludert merverdiavgift)

Betalingsatsen for 2021 økes med 5 prosent til 5 828 kroner inklusive merverdiavgift for et normalgebyr:

	2021	2020
Fastledd	2 448 kr/år	2 233 kr/år
Målt forbruk	16,90 kr/m3	16,58 kr/m3
Normalgebyr m/ 200 m3 forbruk	5 828 kr/år	5 549 kr/år

Årsavgift renovasjon (inkludert merverdiavgift)

Årsavgiften holdes lik avgiften kommunen betaler til ReMidt. Satsene for 2021 er foreslått økt med 10,7 prosent for boligabonnement og 5 prosent for fritidsabonnement:

	2021	2020
Renovasjon boligabonnement	4 150 kr/år	3 750 kr/år
Renovasjon fritidsabonnement	1 431 kr/år	1 363 kr/år

Årsavgift slamtømming (inkludert merverdiavgift)

Satsene i ReMidt er foreslått som følger:

	2021	2020
Oppmøtepris, per anlegg	856 kr	903 kr
Tømming og behandling fra slamavskiller	269 kr/m3	569 kr/m3
Tømming og behandling fra tett tank	463 kr/m3	486 kr/m3
Tømming og behandling fra minirensanlegg	463 kr/m3	

Årlig påslag per anlegg til Orkland kommune settes til 521 kroner. Satsen er inklusive merverdiavgift.

Årsavgift feiing (inkludert merverdiavgift)

Kategorier	Gebyret baserer seg på	Gebyr, inkl. mva.
ORDINÆR BOLIG		
Sats bolig - 2 ganger årlig feiing	Røykløp	413 kr
Sats bolig - 2 ganger årlig tilsyn	Bruksenheter	826 kr
Sats bolig - feiing hvert år	Røykløp	274 kr
Sats bolig - tilsyn hvert år	Bruksenheter	548 kr
Sats bolig - feiing hvert 2. år	Røykløp	216 kr
Sats bolig - tilsyn hvert 2. år	Bruksenheter	431 kr
Sats bolig - feiing hvert 4. år	Røykløp	165 kr
Sats bolig - tilsyn hvert 4. år	Bruksenheter	331 kr
Sats bolig - feiing hvert 6. år	Røykløp	130 kr
Sats bolig - tilsyn hvert 6. år	Bruksenheter	261 kr
Sats bolig - feiing hvert 8. år	Røykløp	95 kr
Sats bolig - tilsyn hvert 8. år	Bruksenheter	190 kr
FRITIDSBOLIG		
Sats fritidsbolig - 2 ganger årlig feiing og tilsyn		1 859 kr
Sats fritidsbolig - feiing og tilsyn hvert år		1 231 kr
Sats fritidsbolig - feiing og tilsyn hvert 2. år		970 kr
Sats fritidsbolig - feiing og tilsyn hvert 4. år		745 kr
Sats fritidsbolig - feiing og tilsyn hvert 6. år		586 kr
Sats fritidsbolig - feiing og tilsyn hvert 8. år		428 kr
TILSYN MED GASSANLEGG/GASSFYRING		
Sats tilsyn gassfyring - tilsyn hvert år		494 kr
Sats tilsyn gassfyring - tilsyn hvert 2. år		389 kr
Sats tilsyn gassfyring - tilsyn hvert 4. år		298 kr
Sats tilsyn gassfyring - tilsyn hvert 8. år		170 kr

Betalingsregulativ for byggesaker

Gruppe	Nr	Innhold	
		Byggesak	
A0	1	Registrering av tiltak unntatt søknadsplikt	750
	2	Registrering av tiltak unntatt søknadsplikt når kommunen må etterspørre	1 500
A1	1	Nybygg, påbygg, tilbygg og hovedombygging. Gebyret beregnes med grunnlag i tiltakets bruksareal	
		0 - 50 m ²	4 600
		51 - 70 m ²	7 200
		71 - 100 m ²	11 800
		101 - 150 m ²	14 690
		151 - 250 m ²	24 650
		251 - 500 m ²	36 770
		> 500 m ² , grunnpris	36 770
		>500 m ² - tillegg per m ²	46
A1	2	For hver søknad om igangsettingstillatelse	4 600

Gruppe	Nr	Innhold	
	3	Lagerbygg og haller, samt driftsbygninger i landbruket, men maksimalt	24 650
			som A1 nr. 1
	4	Fasadeendringer, vesentlig endring/reparasjon	3 090
	5	Innvendige ombygginger	3 090
	6	Bruksendring med bygningsmessige arbeider	6 780
	7	Bruksendring uten bygningsmessige arbeider	4 110
	8	Oppdeling/sammenføring av bruksenheter uten endring av bygg	2 570
	9	Øvrige tiltak av mindre omfang og saksbehandling	2 570
	10	Midlertidig brukstillatelse	1 540
A2		Riving av bygninger, konstruksjoner og anlegg	
	1	Bygninger under 50 m2 bruksareal/bebygd areal	2 570
	2	Bygninger over 50 m2 bruksareal/bebygd areal	5 140
A3		Vesentlige terrenginngrep	
	1	Tuneller, kulverter, haller og anlegg i fjell, og steinbrudd og grusuttak	5 140
	2	Grave- og fyllingsarbeid, enkle løsmasse- og fjellarbeid i dagen	2 670
	3	Parkeringsplasser >5000 m2	5 140
	4	Parkeringsplasser <5000 m2	2 670
	5	Idrettsanlegg	5 000
	6	Veg-, vann- og avløpsanlegg	5 000
	7	Småbåthavn, damanlegg, basseng, brønn og lignende	5 000
A4		Andre tiltak	
	1	Tekniske installasjoner og skorsteiner	3 000
	2	Søknad om oppsetting av skilt, reklame, gjerde, mur, sti m.m.	3 000
	3	Øvrige konstruksjoner og anlegg, herunder avløpsanlegg ifb. med utslippstillatelse	3 000
A5		Delingstillatelse	
	1	Fradeling av ny tomt/eiendom, eventuelle dispensasjoner grunnet planstatus og jordlovsgebyr kommer i tillegg	4 500
	2	Tilleggsparceller, fradeling av etablerte festetomter og lignende	2 980
	3	Oppretting av punktfeste	2 980
A6		Utslippstillatelse	
	1	Anlegg inntil 15 personenheter	5 750
	2	Anlegg 16 personenheter til 50 personenheter	8 730
	3	Anlegg > 50 personenheter	11 610
	4	Påkobling til felles privat avløpsanlegg per bolig/boenhet/fritidsbolig	1 340
	5	Tiltaksplan forurenset grunn	7 190
A7		Tilleggsgebyr med videre	
	1	Dispensasjon politisk behandling	8 210

Gruppe	Nr	Innhold	
	2	Dispensasjon administrativ behandling	4 720
		Dispensasjon administrativ behandling uten ekstern høring	
	3	Fravik fra TEK	3 090
	4	Sakkyndig bistand og innleide tjenester for saksbehandling (inkludert tilsyn), timepris eksklusive merverdiavgift	1 180
	5	Byggesaksbehandling som forutsetter spesiell behandling, timepris	1 180
	6	Endringsøknad etter at tillatelse er gitt: Gebyr knyttet til areal kontrolleres/endres, i tillegg tilkommer et gebyr på prosent av ordinært gebyr	15 prosent
	7	Ny behandling av søknad uten endring (overskridelse av tid § 21.9), % av nytt gebyr (hvis endring, faktureres som ny sak)	30 prosent
	8	Avbrutt sak eller søknad blir trukket før vedtak	etter medgått tid, maks. 80 % av byggesaksgebyr
	9	Tiltak som krever ansvarsrett, bygd/igangsatt uten at søknad er innsendt	etter medgått tid, minimum 1 180
	10	Tiltak som ikke krever ansvarsrett, bygd/igangsatt uten at søknad er innsendt	etter medgått tid, minimum 1 180
	11	Tiltak er ikke i tråd med søknadsfritak, men kommunen finner at overtredelsen er av mindre betydning og avstår fra å forfølge ulovligheten, og tiltakshaver søker om etterhåndsgodkjenning	etter medgått tid, minimum 1 180
	12	Tiltak igangsatt etter søknad er sendt, men før tillatelse foreligger	etter medgått tid, minimum 1 180
	13	Merarbeid ved ferdigattest/midlertidig brukstillatelse der tiltaket allerede er tatt i bruk - garasjer og uthus som ikke brukes til beboelse	etter medgått tid, minimum 1 180
	14	Merarbeid ved ferdigattest/midlertidig brukstillatelse der tiltaket allerede er tatt i bruk - bygninger som benyttes til beboelse	etter medgått tid, minimum 1 180
A8		Ansvarsrett	
	1	Ansvarsrett byggesak etter SAK10 § 11-4 sjette ledd (uten sentral godkjenning)	3 290
	2	Ansvarsrett for selvbyggere	3 290
A9		Plansaksbehandling	
		Forhåndskonferanse/avklaringsmøte (trekkes fra ved fullført planbehandling)	10 % av plangebyr
		Forhåndsforespørsel til politisk behandling (trekkes fra ved fullført planbehandling)	10 % av plangebyr
		Behandling av planprogram (trekkes fra ved fullført planbehandling)	10 % av plangebyr
		Reguleringsplan med planareal inntil 10 daa	39 000
		Reguleringsplan med planareal 10 daa - 25 daa	50 000
		Reguleringsplan med areal > 25 daa	60 000
		Store, men lite komplekse planer uavhengig av planens areal	50 000

Gruppe	Nr	Innhold	
		Vesentlig endring av reguleringsplan	39 000
		Mindre endring av reguleringsplan	10 780
		Plan for vann og/eller avløpsløsninger	11 810
		Sakkyndig bistand, timepris	1 180
A10		Deling i eierseksjoner (tinglysningsgebyr og evt. oppmålingsgebyr kommer i tillegg)	
		Seksjonering nybygg, 1 (2) - 4 seksjoner	10 270
		Seksjonering nybygg, 5 eller flere seksjoner - tillegg per seksjon	510
		Eksisterende bygg og reseksjonering, 1 - 4 seksjoner	14 790
		Eksisterende bygg og reseksjonering, 5 eller flere, tillegg per seksjon	510
		Sletting/oppheving	4 210
A11		Jordlovsbehandling §12 - jamfør egen sentral forskrift	2 000
A12		Behandling av konsesjonssaker, jamfør egen sentral forskrift	5 000

Betalingsregulativ for oppmålings saker

Oppmålingsgebyr Orkland kommune 2021		
1	Oppretting av grunneiendom, festegrunn eller punktfeste:	
	Punktfeste	9 600
	0 - 500 m2	17 200
	501 - 2000 m2	21 300
	2001 - 10 000 m2 økning per påbegynt 1 000 m2	2 100
	deretter økning per påbegynt 5 000 m2	2 100
2	Oppretting av grunn for landbruksformål, eller allmennyttige formål: faktureres etter medgått tid i henhold til punkt 14, med minstepris	9 600
3	Oppretting av tilleggsareal, som skal sammenføres med eksisterende grunneiendom:	
	0 - 250 m2	6 800
	251 - 500 m2	10 300
	501 - 750 m2	13 700
	751 - 1 000 m2	17 200
	deretter økning per påbegynt 1 000 m2	2 100
4	Oppmåling av uteareal per eierseksjon:	
	0 - 50 m2	9 600
	51 - 250 m2	13 700
	251 - 2 000 m2	21 300
	deretter økning per påbegynt 1 000 m2	2 100
5	Oppretting av anleggseiendom:	
	0 - 2 000 m2	21 300

Oppmålingsgebyr Orkland kommune 2021	
	deretter økning per påbegynt 1 000 m2 2 100
6	Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning: som overstående punkt 1 - 5, med ett tillegg på 3 600
7	Grensejustering av grunneiendom, festegrunn eller jordsameie: 0 - 250 m2 6 800 251 - 500 m2 10 300
8	Grensejustering av anleggseiendom: 0 - 250 m2 6 800 251 - 1 000 m2 10 300
9	Arealoverføring grunneiendom, festegrunn og jordsameie: 0 - 250 m2 13 700 251 - 500 m2 17 200 deretter økning per påbegynt 500 m2 2 100
10	Arealoverføring anleggseiendom: 0 - 250 m2 13 700 251 - 500 m2 17 200 deretter økning per påbegynt 500 m2 2 100
11	Klarlegging av eksisterende grense, tidligere koordinatbestemt ved oppmålingsforretning: Første punkt, eller inntil 100 meter grenselengde 4 600 deretter per punkt, eller per påbegynt 100 meter grenselengde 1 000
12	Klarlegging av eksisterende grense, ikke tidligere koordinatbestemt ved oppmålingsforretning: For første punkt, eller inntil 100 meter grenselengde 6 700 deretter per punkt, eller per påbegynt 100 meter grenselengde 2 600
13	Privat grenseavtale, registrering av jordsameie, matrikulering av eksisterende Umatrikulert grunn, avbrutt oppmålingsforretning, samt klarlegging av rettigheter: Faktureres etter medgått tid i henhold til punkt 14
14	Timepris for arbeider etter Lov om eiendomsregistrering 1 180

Gebyr for graving i vei

Gebyret for 2021 økes med 2,7 prosent.

	2021	2020
Gebyret for graving i kommunale veger	4 005	3 900
Graving i kommunal veg uten godkjent gravemelding	8 010	7 800

Husleie i kommunale leiligheter/boligbygg og lokaler som ikke reguleres ut fra kontrakt

Leieprisen for kommunale leiligheter øker i henhold til husleielovens bestemmelser; generell økning tilsvarende økning i konsumprisindeksen. Regulering skjer fortløpende.

Ved inngåelse av nye kontrakter tilpasses leien til «gjengs leie» for tilsvarende boforhold i Orkland, forsiktig vurdert. Husleien i pensjonist- og omsorgsboliger endres kun i henhold til endringer i konsumprisindeksen. Leie for lokaler som ikke reguleres i samsvar med inngått kontrakt økes med 3,75 prosent fra 01.01.2021.

Leieprisen i kulturhuset og rådhuset økes med 3,75 prosent.

Avgifter til kirken

Behandlet i Orkland kirkelige fellesråd i 2020:

Avgiftstype	2020	
	Innenbygds	Utenbygds
Kistegraver, festeavgift per 5 år	875	875
Urnegraver, festeavgift per 5 år	600	600
Meditasjonsspill	700	700
Seremoni inkludert kistegravlegging/urnenedsetting	0	3 000
Kun kistegravlegging	0	1 500
Kun nedsetting av urne	0	750

Priser for 2021 blir behandlet i egen sak i Orkland kirkelige fellesråd.

Fellingsavgift for elg og hjort

Fellingsavgiften følger de til enhver tid fastsatte maksimalsatser fastsatt av Landbruks- og matdepartementet

Tomtepriser

Tomtepriser på næringsareal fastsettes individuelt for den enkelte tomt etter vurdering i formannskapet.

Økonomisk støtte til livsopphold

Ungdoms- og korttidssatsene i Orkland settes til:

	2021	2020
Hjemmeboende ungdom 18 - 24 år	2 600 kr/måned	2 500 kr/måned
Enslig 18 - 24 år	4 375 kr/måned	4 120 kr/måned
Korttidssats voksen (inntil 3 måneder)	70 % av ordinær norm	70 % av ordinær norm

For øvrig settes økonomisk støtte til livsopphold lik gjeldende statlige veiledende satser.

Øvrige budsjettvedtak

Godtgjøring til ordfører og varaordfører

Ordførerens godtgjørelse settes lik satsen som en stortingsrepresentant får.

Varaordførerens godtgjørelse er 80 prosent av ordførerens godtgjørelse.

Refinansiering av eldre gjeld

Rådmannen delegeres myndighet til å ta opp lån til finansiering av eldre gjeld og til å slå sammen løpende lån. Rådmannen har fullmakt til å godkjenne endrede lånebetingelser, herunder å binde renten på alle eksisterende lån.

Lønnsreguleringer

Til lønnsregulering i 2021 er det avsatt 26,2 millioner kroner.

Rådmannen gis fullmakt til å foreta nødvendige budsjettkorrigeringer når forhandlingene er ferdige.

Låneopptak

Tallene i investeringsbudsjettet er gjeldende øverste ramme for prosjektene. Kommunestyret delegerer til rådmannen å godkjenne oppstart av tiltakene innenfor rammene. Det delegeres til rådmannen å foreta nye låneopptak og godkjenne lånevilkår, herunder binde rente og velge långiver for inntil 363 750 000 kroner i henhold til oversikten under.

Prosjekt	2021
40001 Ny Lensvik skole	-100 000 000
40003 Nytt Meldal helsetun	-91 100 000
40012 Ny Orkdal brannstasjon	-3 300 000
40039 Tilbygg Amundmoen II	-18 700 000
40052 Servicesenter Krokstadøra	-11 000 000
50009 E-kommune	-1 000 000
50016 ATV/Snøscooter feiertjenesten	-350 000
Prosjekt vann samlet	-55 435 000
Prosjekt avløp samlet	-42 865 000
Sum låneopptak anleggsmidler	-323 750 000
50008 Startlån Orkland	-40 000 000
Totalt låneopptak	-363 750 000

Bevilgninger rammeområder

Bevilgningsoversikt investering

Tall i tusen

	2020	2021	2022	2023	2024
Investeringer i varige driftsmidler	391 332	443 444	298 196	102 906	12 256
Tilskudd til andres investeringer	1 042				
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	4 099	4 350	4 350	4 350	4 350
Utlån av egne midler					
Avdrag på lån					
Sum investeringsutgifter	396 473	447 794	302 546	107 256	16 606
Kompensasjon for merverdiavgift	42 893	61 078	43 900	19 550	1 900
Tilskudd fra andre	40 887	1 200	78 400	42 800	
Salg av varige driftsmidler	17 000				
Salg av finansielle anleggsmidler					
Utdeling fra selskaper					
Mottatte avdrag på utlån av egne midler					
Bruk av lån	255 069	323 750	163 540	31 000	4 000
Sum investeringsinntekter	355 849	386 028	285 840	93 350	5 900
Videreutlån	23 000	40 000	35 000	35 000	35 000
Bruk av lån til videreutlån	23 000	40 000	35 000	35 000	35 000
Avdrag på lån til videreutlån	5 000	7 600	7 600	7 600	7 600
Mottatte avdrag på videreutlån	5 000	7 600	7 600	7 600	7 600
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	77 703	62 010	16 950	14 150	10 950
Netto avsetning til eller bruk av bundne investeringsfond					
Netto avsetning til eller bruk av ubundet investeringsfond	-17 429	-244	-244	-244	-244
Dekning av tidligere års udekket beløp	-19 650				
Sum overføring fra drift og netto avsetning	40 624	61 766	16 706	13 906	10 706
Fremført til inndekning i senere år (udekket bel)	0	0	0	0	0

Investeringer

Følgende investeringer vedtas:

Prosjekt	2021	2022	2023	2024
Sum investeringer vann	55 435	46 100	250	250
Sum investeringer avløp	42 865	34 400	4 750	2 750
30002 Justeringsmva Joplussen/Kleiva	-244	-244	-244	-244
30013 Vigorbrua (106)	4 130			
30019 Trekkørårfond P 470 i Orkdal	1 875			
30025 Hjullaster	2 500			
30026 Henger lastebil	625			
30027 Gang/sykkelveg Vormstad sør	1 000			
30028 Utskifting hjulgående gravemaskin		2 500		
30029 Feiebil			5 000	
40001 Ny Lensvik skole	125 000	25 940		
40003 Nytt Meldal Helsetun	156 250	137 500	53 400	
40012 Ny Orkdal brannstasjon	4 127			
40013 Ny Meldal brannstasjon		37 250		
40014 Lensvik brannstasjon tilbygg/ nybygg	3 750			
40016 Ny Krokstadøra brannstasjon		250	31 250	
40039 Tilbygg Amundmoen II	18 700			
40045 Ombygging Meldal kommunehus	4 250			
40046 Ombygging Lensvik kommunehus		5 000		
40050 Renovering Nygata 10	1 200			
40052 Servicesenter Krokstadøra	13 000			
40053 Aktivitetspark Krokstadøra	1 800			
50006 Slottet brannstasjon Framskutt enhet	1 563			
50009 E-kommune	1 250	1 250	1 250	1 250
50010 PC-er skole	2 250	2 250	2 250	2 250
50014 Fastlegehjemmel til en 0-avtale	830			
50016 ATV/Snøscooter feiertjenesten	350			
50017 Vaktbil Meldal	938			
50018 Tankbil Krokstadøra		1 500		
50019 Brannbil Meldal		4 500		
50020 Brannbil høydeberedskap				6 000
50021 Brannbil Orkanger			5 000	
Sum investering i anleggsmidler	443 444	298 196	102 906	12 256

Bevilgningsoversikt drift

Tall i tusen	2020	2021	2022	2023	2024
Rammetilskudd	-675 356	-665 303	-653 083	-653 017	-652 952
Inntekts- og formueskatt	-442 891	-475 743	-475 743	-475 743	-475 743
Eiendomsskatt	-10 935	-16 784	-18 384	-18 184	-17 784
Andre generelle driftsinntekter	-47 740	-21 916	-21 885	-21 855	-21 773
Sum generelle driftsinntekter	-1 176 922	-1 179 746	-1 169 095	-1 168 799	-1 168 252
Sum bevilgninger drift, netto	1 066 625	1 092 991	1 058 847	1 048 210	1 039 511
Avskrivninger	91 273	94 270	100 404	103 599	103 672
Sum netto driftsutgifter	1 157 898	1 187 261	1 159 251	1 151 809	1 143 183
Brutto driftsresultat	-19 024	7 515	-9 844	-16 990	-25 069
Renteinntekter	-20 489	-15 557	-15 358	-15 148	-15 148
Utbytter	-33 900	-33 900	-33 900	-33 900	-32 900
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	2 900				
Renteutgifter	35 861	39 957	44 192	51 082	54 882
Avdrag på lån	70 888	85 973	91 250	92 780	92 285
Netto finansutgifter	55 260	76 473	86 184	94 814	99 119
Motpost avskrivninger	-91 274	-94 270	-100 404	-103 599	-103 672
Netto driftsresultat	-55 038	-10 282	-24 064	-25 775	-29 622
Disponert eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering	77 703	62 010	16 950	14 150	10 950
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	12 724	-11 373	-4 713	-2 390	-504
Netto avsetning til eller bruk av disposisjonsfond	-14 207	-40 355	11 827	14 015	19 176
Bruk av tidligere års mindreforbruk	-21 181				
Sum disponert eller dekning av netto driftsresultat	55 038	10 282	24 064	25 775	29 622
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0

Bevilgninger, Rammeområdene

Fordeling av netto rammer

	2021	2022	2023	2024
Brutto ramme, Rådmannen	105 571	113 721	110 390	113 462
korrigeringer fellesramme	-5 141	-1 753	-1 709	-618
Netto ramme Rådmannen	110 712	115 474	112 099	114 080
	0	0	0	0
Brutto ramme, Barnehage	128 045	124 697	121 587	118 627
korrigeringer fellesramme	200	200	200	200
Netto ramme, Barnehage	127 845	124 497	121 387	118 427
	0	0	0	0
Brutto ramme, Grunnskole	205 745	204 732	202 521	202 521
korrigeringer fellesramme	1 800	1 800	1 800	1 800
Netto ramme, Grunnskole	203 945	202 932	200 721	200 721
	0	0	0	0
Brutto ramme, Tverrfaglige tjenester	59 675	56 963	57 826	57 299
korrigeringer fellesramme	-5 600	-4 696	-4 109	-5 148
Netto ramme, Tverrfaglige tjenester	65 275	61 659	61 935	62 447
	0	0	0	0
Brutto ramme, Mestring	112 719	113 900	107 237	105 661
korrigeringer fellesramme	-6 324	-5 360	-3 000	0
Netto ramme, Mestring	119 043	119 260	110 237	105 661
	0	0	0	0
Brutto ramme, Hjemmebaserte tjenester	223 055	223 434	223 431	223 589
korrigeringer fellesramme	-1 135	0	0	0
Netto ramme, Hjemmebaserte tjenester	224 190	223 434	223 431	223 589
	0	0	0	0
Brutto ramme, Institusjon	134 872	133 979	144 979	144 979
korrigeringer fellesramme	-10 800	0	0	0
Netto ramme, Institusjon	145 672	133 979	144 979	144 979
	0	0	0	0
Brutto ramme, Plan	14 613	14 479	14 256	14 148
korrigeringer fellesramme	-155	-155	345	345
Netto ramme, Plan	14 768	14 634	13 911	13 803
	0	0	0	0
Brutto ramme, Tekniske tjenester	88 403	79 137	77 225	74 625
korrigeringer fellesramme	32 298	41 301	42 372	43 240
Netto ramme, Tekniske tjenester	56 105	37 836	34 853	31 385
	0	0	0	0
Brutto ramme, Kultur	25 408	25 116	24 630	24 393
korrigeringer fellesramme	-27	-27	-27	-27
Netto ramme, kultur	25 435	25 143	24 657	24 420

Bakgrunnsinformasjon fra rådmannens notat, korrigert for vedtatte endringer

Leserveiledning

Denne gangen presenterer vi handlingsplan med budsjett på en ny måte og i to deler.

Orkland kommune legger vekt på åpenhet og et godt grunnlag som gjør at det blir en forståelig og forutsigbar prosess. I tillegg skal det sikres at det som foreslås er forankret i de strategiske prioriteringene, verdier og visjon for Orkland kommune.

Utfordringsdokumentet er kunnskapsgrunnlaget

Utfordringsdokumentet som rådmannen presenterte 01.10.2020 var den første delen i behandlingen av handlingsplan med budsjett. Dette er kunnskapsgrunnlaget for budsjettprosessen hvor administrasjonen gir oversikt og kunnskap til kommunestyret om de viktigste utviklingstrekkene i kommunen og utfordringene vi sammen står overfor.

Målet er å få et felles og aktuelt utfordringsbilde på tvers av fagområder og tjenester, men også på tvers av politikk og administrasjon.

Struktur for rådmannens notat

Dokumentet du leser nå er den andre delen. Dette er rådmannens notat for handlingsplan med budsjett, som vedtas på rammenivå i henhold til økonomireglementet. Når du leser dokumentet, må du hele tiden se det i sammenheng med utfordringsdokumentet.

Kapittel 1 er rådmannens innledning og oppsummering. I kapittel 2 sammenfattes overordnet håndtering av satsinger og utfordringer. Det kommunale plansystemet, kommunens verdier og visjon som er det strategiske grunnlaget, presenteres i kapittel 3. Politisk organisering og administrativ oversikt over ansatte presenteres i kapittel 4. De økonomiske rammebetingelsene gjennomgås i kapittel 5. I kapittel 6 til 9 presenteres rammeområdene med en kort status, oversikt over handlingsplan 2021 - 2024, nye tiltak og hvordan innsparingstiltak og utfordringer er løst. Budsjettregulativ og forslag til vedtak ligger avslutningsvis i kapittel 10.

Samfunnsdelen er strategisk overbygning

Kommuneplanens samfunnsdel 2020 - 2032 ble vedtatt av kommunestyret 28.10.2020, og er den strategiske overbygningen og den «røde tråden» for helhetlig planlegging og utvikling av Orkland som samfunn og kommunen som organisasjon. Samfunnsdelen peker på hva Orkland kommune spesielt skal satse på. Satsingsområdene og målsettingene er koplet til FNs bærekraftsmål, visjonen Sammen bygger vi Orkland og verdiene våre MODIG, KLOK og NÆR. I dette notatet vil du se at rådmannen i tillegg har forankret satsinger, utfordringer og tiltak på rammeområdene i hovedmålene, delmålene og strategiene i kommuneplanens samfunnsdel.

Sammenhengen mellom samfunnsdel, utfordringsdokument og rådmannens notat

Sammenhengen med den overordnede samfunnsdelen og det tidsaktuelle utfordringsdokumentet sikrer en rød tråd mellom strategier, kunnskapsgrunnlag, prioriteringer og tiltak. Rådmannen løser ikke samtlige satsinger som skissert i samfunnsdelen eller svarer på alle spørsmålene i

utfordringsdokumentet i dette dokumentet. Det vil ta tid. Rådmannens notat for handlingsplan med budsjettet foreslår et felles kart. Det er et forslag til en rute som skal sikre at Orkland når målsetningene som er satt.

Kapittel 1 Innledning

2020 ble et år ingen kunne forutse. Forutsetningene var allerede utfordrende da rådmannen presenterte sitt notat for handlingsplan med budsjett på samme tid i fjor. Fire kommuner skulle bli til en. Den ene kommunen ble delt i tre. Orkland kommune gikk inn i en spennende tid som ville kreve mye av organisasjonen.

Pandemien fikk frem det beste i oss

To måneder inn i det første driftsåret måtte kommunen håndtere koronapandemien. Verden slik den var kjent, ble snudd på hodet. Omfattende tiltak satte helt nye begrensninger og krav for kommuneorganisasjonen, innbyggerne, organisasjonslivet og næringslivet.

Dette ble en annerledes oppstart for den nye kommunen. Samtidig har det fått fram det beste i Orkland. Tidlig fikk kommunen testet om det var «hold» i visjonen Sammen bygger vi Orkland og verdiene MODIG, KLOK og NÆR. Det er mange gode eksempler på at både ansatte, frivillige, næringsliv og lokalsamfunn har bidratt til at Orkland så langt har håndtert dette godt. Orkland kommune må være forberedt på at 2021 også vil bli preget av pandemien.

Stolt av de ansatte

Det har uavhengig av pandemien vært et hektisk år og rådmannen er stolt av ansatte og kommuneorganisasjon som har levert på tjenesteområdene i krevende tider. Den nye kommunen skulle finne sin form. Ny organisering og identitet skulle forankres og alt av rutiner og planverk skulle utarbeides. Dette var et krevende utgangspunkt i seg selv.

At Orkland kommune likevel gjennom pandemi og skiftende forutsetninger har holdt hjulet i gang er takket være en innsatsvilje, kreativitet og gjennomføringsevne utover hva man kan forvente.

Det betyr ikke at alt er gjort rett, men at kommuneorganisasjonen skal ha en kultur der det læres av de feil som gjøres.

Ambisiøs samfunnsdel gir retning

Orkland vedtok 28.10.2020 kommuneplanens samfunnsdel og planstrategi for planoppgavene framover. Den nye samfunnsdelen er ambisiøs, og gir en tydelig retning for den nye kommunen.

Tilbakemeldingene har vært gode og prosessen har vakt interesse også utover Orklands grenser. Samfunnsdelen er bygd opp rundt verdiene våre, MODIG, KLOK og NÆR og visjonen vår Sammen bygger vi Orkland. Orkland kommune har brukt FNs bærekraftsmål som et tydelig rammeverk for planen. Innholdet i samfunnsdelen må konkretiseres i temaplaner og henge tydelig sammen med de prioriteringene vi gjør i handlingsplan med budsjett i årene fremover.

Å bygge Orkland er ikke en sprint, men en maraton. Kommunen må både være utholdende og tilpasningsdyktig.

Tiltak basert på kunnskap og medvirkning

Orkland benytter i stor grad brukerundersøkelser og brukermedvirkning som en viktig kilde til informasjonshenting. Høsten 2019 ble innbyggerundersøkelsen Orklandstemmen gjennomført. Den

er aktivt brukt i utarbeidelsen av ny samfunnsdel og som en viktig kilde inn i alt planarbeid. I tillegg bruker kommunen den aktivt i tjenesteutviklingen. Høsten 2020 ble det gjennomført mange viktige brukerundersøkelser. Pendlerundersøkelse, bruker- og pårørendeundersøkelse innen eldreomsorgen, elevundersøkelse i skole, foreldreundersøkelse på barnehage, medarbeiderundersøkelse og en innbyggerundersøkelse for dekning på bredbånd og mobilnett. Undersøkelsene gir et godt bilde av hvordan ansatte og innbyggere opplever den nye kommunen, og gir konkret informasjon om hva de er opptatt av. Det er viktig informasjon for både den kontinuerlige utviklingen av tjenestene til kommunen og planprosessene. Orkland kommune ønsker at prioriteringene og tiltakene som foreslås skal være basert på medvirkning og kunnskap.

Prioriteringer og tiltak må svare på utfordringene

Men selv om det ønskes at kunnskap og medvirkning skal ligge til grunn for tiltak og beslutninger, må det samtidig sikres at tiltak og beslutninger svarer på de utfordringene Orkland har. Det gjør at noen ganger må det tas tøffe beslutninger. I forbindelse med handlingsplan med budsjett er det utarbeidet et dokument som oppsummerer de viktigste utfordringene som kommunen står ovenfor. Her gis det oversikt og kunnskap til kommunestyret om de viktigste utviklingstrekkene i kommunen både på kort og lang sikt.

Utfordringsdokumentet tar for seg utfordringene på tvers av fagområder, tjenester og politikk, men også på tvers av politikk og administrasjon. Det er viktig å ikke ha på «skylappene» mellom fag og områder. De gode løsningene ligger i samarbeid på tvers av fagområder og organisering, og ikke minst i aktiv samhandling med andre myndigheter, innbyggere, organisasjonslivet og næringslivet. Ved godt samarbeid blir resultatet bedre.

Utfordringene ble presentert på strategisamlingen for kommunestyret 01.10.2020. I handlingsplan og budsjett kommer vi med forslag til løsninger og tiltak på utfordringene vi har skissert. Det svares ikke på alle spørsmålene i utfordringsdokumentet, men det gir en god start.

Befolkningsutviklingen er utfordrende

Kanskje den største utfordringen Orkland står ovenfor er endringene i demografi og befolkningsutvikling. I kommunen er det nedgang i antall barn og vekst i andelen eldre. Dette er ikke en trend som er unik for Orkland, men også en nasjonal trend. Det som er særskilt for Orkland er at utviklingstrekket med færre barn og flere eldre treffer tidligere enn den gjør for Norge generelt sett. Endringene i befolkningssammensetning og befolkningsvekst påvirker direkte inntektene kommunen får fra staten.

Dette er en utvikling som ikke har sammenheng med kommunesammenslåingen. Den er uavhengig av kommunestruktur. Et godt eksempel er at i en femårsperiode vil Orkland ha en nedgang på 266 barn i skolepliktig alder. Det er på størrelse med en middels, norsk skole.

Tiltakene som foreslås skyldes ikke kommunesammenslåingen

Intensjonsavtalen setter noen rammer for tiltakene rådmannen foreslår. Intensjonsavtalen er tydelig på at det ikke skal gjøres endringer på tilbudsstrukturen som følge av sammenslåingen, for eksempel innenfor skole og barnehage.

Det er endringene i befolkningssammensetning og ikke sammenslåingen som gjør at kommunen i handlingsplanperioden er nødt til å se på tilpasning av tilbudet til en minkende barnegruppe. Samtidig er belastningen av flere eldre ujevnt fordelt geografisk i forhold til kapasitet for det

eksisterende tilbudet. Utgiftene er altså i stor grad knyttet til tilbudsstrukturen innenfor helse og oppvekst, men Orkland kommune har fortsatt en sterk forpliktelse til intensjonsavtalen. Rådmannens forslag vil derfor handle om å tilpasse avdelinger og antall plasser til det reelle behovet innenfor dagens eksisterende tilbudsstruktur.

Store investeringer begrenser handlingsrom

Orkland kommune har svært høy aktivitet innenfor nybygg. Disse investeringene vil gi bedre kvalitet for tjenestene som leveres, men de øker kapitalkostnadene betydelig.

Stabilitet og forutsigbarhet i den økonomiske politikken gir grunnlag for god kvalitet i tjenestene, fornøye brukere, innbyggere og ansatte. God økonomistyring og handlingsregler for driftsbudsjettet, investeringsbudsjettet og finansforvaltningen skal bidra til å sikre en fremtidig bærekraftig økonomi. Et høyt ambisjonsnivå for investeringer og høy lånegjeld gir en gjeldsgrad som er vesentlig høyere enn det handlingsreglene tilsier. Rådmannen vil derfor oppfordre politisk nivå til å være forsiktig med nye investeringer i handlingsplanperioden. Handlingsrommet er begrenset.

Vi henter ut gevinster allerede

I en sammenslåingsprosess er det mulig å hente ut gevinster både for økonomi og for faglig kvalitet. Erfaringer fra andre sammenslåinger viser at det tar tid å realisere gevinster. Orkland kommune har hatt fokus på gevinstrealisering helt fra starten. Rådmannen ser allerede effekter på synlighet eksternt, og at Orkland blir betraktet som en attraktiv samarbeidspartner både av andre kommuner, FOU-miljøer og næringsliv.

Orkland kommune har fått større fagmiljø, tydelige tverrfaglige satsinger og samlet sett høyere kompetanse og et bredere tjenestetilbud innen enkelte områder. Det er gjort et løft på felles- og oppdaterte IT-systemer, digitalisering og næringsarbeid i hele Orkland. Det er også arbeidet med bemanningsplaner og kommunen har begynt å hente ut økonomiske gevinster gjennom naturlig avgang ved å ikke erstatte personer som slutter. Dette er en prosess som vil fortsette, og som må fokuseres på videre i handlingsplanperioden.

Rådmannen ser også at kommunen får større gjennomføringskraft og kapasitet for de tverrfaglige satsingene og utfordringene. Ikke minst ser rådmannen at vi finner bedre løsninger når det nå må foreslås tilpasninger og vurdering av kapasitet på grunn av befolkningsutvikling og demografi.

Orkland kommune er mer robust enn hva de tidligere kommunene var hver for seg for å møte de utfordringene vi nå står overfor.

Kapittel 2 Satsinger og utfordringer

Digitalisering

M4 arbeide målrettet med innovasjon og digitalisering, samt bidra til å utjevne ulikheter i digitale ferdigheter.

I henhold til planstrategien skal det lages en egen temaplan for digitalisering i 2021. Det er opprettet en egen digitaliseringsgruppe, og kommunen deltar i DigiTrøndelag og Kompetanseløft Trøndelag. En rekke digitaliseringsprosjekt er i gang.

Det etableres følgende retningslinjer for arbeidet med digitalisering i kommunen:

- Orkland kommune setter brukeren i sentrum for tjenesteutviklingen.
- Orkland kommune jobber for grenseoverskridende og tverrfaglige tjenester som oppleves som helhetlige for brukerne.
- Orkland kommune gir ansatte nødvendig kompetanse til å gjøre jobben sin, men synliggjør også ansvaret for egen kompetanseutvikling.
- Orkland kommune gjennomfører prosjekter i linjeorganisasjon med tverrfaglig teamsamarbeid og fokus på gevinstrealisering - digitalisering er et leder- og linjeansvar.
- Orkland kommune synliggjør satsingen på digitalisering i overordnede planer, temaplaner og handlingsplan med budsjett.
- Orkland kommune tilrettelegger for gjenbruk og viderebruk av informasjon.
- Orkland kommune følger opp informasjonssikkerheten og bygger inn personvern.
- Orkland kommune samarbeider med andre, bruker nasjonale felleskomponenter/fellesløsninger og bygger egen kompetanse før innkjøp av konsulenter.
- Orkland kommune tilbyr digitalt førstevalg og kommuniserer og samarbeider digitalt med innbyggere, brukere og samarbeidspartnere.
- Orkland kommune følger krav om arkitektur og standarder.
- Orkland kommune satser på og bruker skytjenester.
- Orkland kommune følger etablert rutine for systemforvaltning med tydelige ansvar og rollebeskrivelser.
- Orkland kommune skal ha en solid infrastruktur som fremmer digitalisering.

Høsten og vinteren slutføres en omfattende kartlegging av dekning for mobil og bredbånd i kommunen. Det er opprettet en kommunal tverrfaglig gruppe som har kartlagt hva som er gjort i de fire tidligere kommunene. Mobil- og bredbåndsutbygging er ikke en lovpålagt oppgave, men kommunen skal være en pådriver og tilrettelegger for utbygging. Det må skapes vinn-vinn situasjoner for de som bor og driver næring i Orkland, aktuelle operatører og myndighetene som har ansvar for støtteordningene. Samtidig må Orkland kommune være fleksible og utnytte muligheter knyttet til infrastruktur (rørledninger).

Kommunen starter i 2021 planlegging for å etablere et tilbud om opplæring og veiledning til innbyggere som har behov for økt digital kompetanse. Det er mål om å søke Kommunal- og moderniseringsdepartementet om tilskudd for kommunale veiledningstilbud i 2022.

Det er behov en kartlegging av digital modenhet og kompetanse hos ansatte. Dette arbeidet ses i sammenheng med arbeidet temaplan for digitalisering, samt temaplan for kompetanse og heltid.

Utenforskap

K3 hindre utenforskap og konsekvenser av sosial ulikhet gjennom tidlig innsats og koordinerte tjenester.

De fleste som bor og lever i Orkland har trygge og gode liv. Likevel er det for mange også i vår kommune som av forskjellige årsaker står i utkanten av eller utenfor fellesskapet. Viktige årsaker til utenforskap er psykiske helseproblemer, ensomhet, rus- og alkoholproblemer, fattigdom, manglende inkludering, omsorgssvikt, frafall i videregående opplæring, langvarig sykefravær, nedsatt funksjonsevne, mobbing og arbeidsledighet.

Utenforskap kan ramme alle aldergrupper. Prisen for utenforskap er høy, både for den enkelte og samfunnet. Årsakssammenhengene er ofte sammensatte.

Situasjonen i Orkland er at næringslivet trenger faglært arbeidskraft, vi trenger at flere unge gjennomfører utdanningen sin på normert tid, det er for mange unge uføre og kommunen ønsker at flest mulig mestrer livet sitt.

Vi har mange tiltak som retter seg mot denne målgruppen, men spørsmålene det er naturlig å stille er både om vi har de riktige tiltakene og om tiltakene våre er godt nok koordinert?

Det er ofte er sammensatte problemstillinger og årsaksforhold, dette krever et helhetlig blikk for å finne gode løsninger.

- I løpet av 2021 vil vi starte et arbeid med mål om å få oversikt over årsakssammenhenger og relevante tiltak. Arbeidet gjennomføres som et prosjekt der vi ønsker tett samarbeid med videregående opplæring og næringslivet.

Næringsarbeid

M1 samarbeide aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet for å møte framtidens utfordringer.

M3 vektlegge kompetansebygging i samarbeid med forsknings og utviklingsmiljø, arbeidsliv og lokalsamfunn.

M5 synliggjøre Orkland som et attraktivt sted å bo og arbeide for å øke tilflytting og redusere tap av kompetanse til storbyene.

M6 stimulere barn og unges nysgjerrighet, utforskertrang og kreativitet for framtidens samfunn og arbeidsliv, med særlig vekt på yrkesretta fag, teknologi, innovasjon og entreprenørskap.

M14 legge til rette for et variert og solid næringsliv i hele Orkland, der våre sterke industritradisjoner utnyttes som regionalt fortrinn.

M15 legge til rette for aktivt og bærekraftig jordbruk, skogbruk, reindrift og havbruk.

M16 bidra til videreutvikling av reiselivet og stimulere innbyggere og tilreisende til økt bruk av kultur-, handels- og opplevelsestilbudet i Orkland.

***M17** være en god vertskommune for næringslivet der kommunal innsats og vilje til å levere gode løsninger i samarbeid med næringslivet prioriteres.*

Orkland kommune skal være næringskommune nummer 1. Det satses kontinuerlig på å tilrettelegge for næringsaktivitet i hele Orkland. Det er i dag mange ulike offentlige virkemidler som differensiert arbeidsgiveravgift med mer. Orkland kommune vil fortsatt være en pådriver for å opprettholde dagens virkemidler og for gode rammevilkår for næringslivet.

Høsten 2020 gjennomføres en pendlerundersøkelse som skal gi kommunen enda bedre innsikt og strategisk grunnlag for å kunne tiltrekke flere pendlere til å bosette seg i Orkland kommune. Etablering av nye bedrifter i Orkland gjør at vi tiltrekker oss nye innbyggere. Økt handel og næringsaktivitet er avgjørende for befolkningsutviklingen til Orkland.

Arbeidet med arealdelen av kommuneplanen blir avgjørende for hvilke næringer kommunen kan tilrettelegge for i framtida. Tilgang på nok næringsareal er en premiss for videre utvikling. Et mulig tiltak er at salg av kommunalt næringsareal kan settes av til fond for videre utvikling av nye næringsareal. Det arbeides også aktivt for å synliggjøre at Orkland kommune har gode rammevilkår og nok tilgang på elektrisk kraft slik at ny industri og næring kan etablere seg, og dette vil være en viktig forutsetning for arbeidet med arealplan.

Etablering av Newtonrom er viktig for å styrke samarbeidet mellom skole og næringsliv. Newtonrom bidrar også til å motarbeide utenforskap ved å tilby realfagslæring med praktiske øvelser. Samarbeidet mellom skole og næringsliv gir mer innsikt i næringslivets behov og utfordringer. Newtonrommet skaper en arena som gir muligheter for ytterligere samarbeidsprosjekt mellom skole og næringsliv.

På grunn av koronapandemien er det i 2020 gitt tilskudd fra fylkeskommunen med til sammen 1,8 millioner kroner til lokalt næringsliv. Orkdalsregionen har gitt 800 000 kroner. Dette er midler som vil komme godt med til reiselivsnæringen i Orkland med satsing på mat og lokale opplevelser. Tilskuddsordningen har blant annet aktivt bidratt til at Orkland reiselivsforum nå er etablert, som gir et overbyggende organ for reiselivsnæringens aktører. Reiselivsforumet blir en viktig samarbeidspartner for kommunen i handlingsplanperioden. Det er i arbeidet med tilskuddsordningene etablert gode rutiner for eventuelle kommende tilskuddspakker.

Næringsperspektivet er også koblet på arbeidet med å tilrettelegge for utbygging av mobilnett og bredbånd, da dette er en avgjørende forutsetning for næringsutvikling i hele Orkland.

Klima, miljø og biologisk mangfold

***M7** arbeide helhetlig, systematisk og forebyggende for å redusere risiko og konsekvensene av uønska hendelser, flom, tørke, skred og ras.*

***M8** ha en effektiv og bærekraftig arealutnyttelse, som tar vare på både dyrka og dyrkbar mark, og naturmangfoldet.*

***M9** være en pådriver for miljøvennlig forbruk og sirkulær økonomi, med fokus på gjenvinning, gjenbruk, redusert avfallsmengde og matsvinn.*

***M10** gjennomføre innovative, fornybare og lønnsomme energitiltak i kommunale bygg og anlegg, samt være en pådriver for redusert energibruk i hele kommunen.*

M11 ha miljømessige og etiske krav ved kommunale innkjøp.

M12 utarbeide årlige klimabudsjett og klimaregnskap som synliggjør ressursbehov, prioriteringer, ansvar og måloppnåelse for å skape et klimavennlig samfunn.

M13 bidra til at barn og unge utvikler naturglede, respekt for naturen og klima- og miljøbevissthet.

M15 legge til rette for aktivt og bærekraftig jordbruk, skogbruk, reindrift og havbruk

N9 ha gode og trafikksikre samferdselsløsninger. Gjøre det lettere å gå, sykle og reise kollektivt.

N10 utvikle en god og bærekraftig infrastruktur innen veg, vann, avløp og renovasjon- og avfallshåndtering. Mobil- og bredbåndsdekning i hele kommunen.

N11 bidra til bo- og levestandard uten helseskadelig støy.

Kommuneplanens samfunnsdel er tydelig koplet til FNs bærekraftsmål, og har et eget delmål med strategier under Modige Orkland, som konkret omhandler klima og miljø.

Satsinger innen klima- og miljøarbeidet:

- Vi skal balansere målet om å være næringskommune nummer 1 og samtidig ivareta FNs bærekraftsmål.
- Vi skal få flere bedrifter til å jobbe med miljøsertifisering.
- Vi skal ivareta miljøaspektet når vi bygger.
- Vi skal jobbe for å få statlige myndigheter til å ta ansvaret for miljøutfordringene fra gruvevirksomheten på Løkken Verk.

Samfunnsikkerhet og beredskap

M7 arbeide helhetlig, systematisk og forebyggende for å redusere risiko og konsekvensene av uønska hendelser, flom, tørke, skred og ras.

M1 samarbeide aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet for å møte framtidens utfordringer.

Koronasituasjonen

Det er stor usikkerhet om varigheten på pandemien. Kommunen driftes høsten 2020 etter såkalt normal drift-prinsippet. Det innebærer at pandemisituasjonen er klassifisert som den nye normalsituasjonen og ivaretas i linjeorganisasjonen. Rådmannen har ukentlige møter med et sentralt administrativt team som fortløpende koordinerer situasjonen. Dersom situasjonen krever det, vil kriseledelsen samles igjen.

Det er en prioritert oppgave å jobbe forebyggende med smitteverntiltak for å unngå større utbrudd i kommunen. Vi har søkelyset på testing av personer med symptomer og grupper som er anbefalt å teste seg. Kommunen må ta høyde for større utbrudd innen helse og omsorg og oppvekstsektoren. Plan for verstefallscenario er utarbeidet.

Det er vanskelig å si noe sikkert om hvor lenge og hvordan pandemisituasjonen vil påvirke oss. Mye handler om når vaksiner kommer, og hvor store mengder vaksiner Norge og Orkland får tildelt. Sentrale myndigheter opplyser at det kan gå langt ut i 2021 før alle som bør vaksineres har fått muligheten. Hvis vaksineringsprosessen trekker ut i tid, kan vi få utfordringer med å stoppe smittespredningen og risikerer en vedvarende eller ny smittetopp. Dette betyr at hele 2021 vil være påvirket av pandemien i større eller mindre grad.

Koronatelefonen med informasjonstjeneste og testteam er to bærende faktorer for lokal koronahåndtering. Med unntak av perioden 1. juli til 11. august har tilbudet vært operativt siden 10. mars.

Fram til og med uke 45 er det tatt 6 272 tester og vesentlig flere telefonhenvendelser er håndtert.

Snart starter elektronisk bestilling av koronatest, med mål om å redusere manuelle operasjoner i forbindelse med testingen. Dette frigjør noe kapasitet i tjenesten. Samtidig har pågangen økt gradvis i høst og ingen ting tyder på snarlig nedgang. Skulle vi få et større utbrudd i Orkland, vil behovet øke vesentlig. De samme personene må da håndtere smittesporing, i tillegg til informasjonstjeneste og testing. Kommunen har gjennomført TISK (testing, isolering, karantene og isolasjon) kurs for kvalitetssikring av arbeidet.

Koronatelefon og testteam har vært bemannet av ansatte som gjennom omprioritering har hatt dette som oppgave i stedet for noen av de ordinære arbeidsoppgavene de har. Vi har i tillegg rekruttert pensjonerte helsearbeidere og frivillige til å bistå i testing. For Orkland kommune har det vært en suksess å benytte helsesykepleier til testing av barn. Vi har derfor rekruttert en ny helsesykepleier til denne oppgaven. For at både informasjonstjenesten og testingen skal bli ivaretatt på en god måte er det hensiktsmessig at oppgaven ikke fordeles på for mange personer, men mange nok til at vi ikke blir for sårbare ved eventuelt behov for utvidelse av tilbudet.

Behov for bemanning av tjenesten vurderes fortløpende og omprioritering av ressurser skjer gjennom drøfting med tillitsvalgte der det er behov for det.

Øvrige områder

Selv om området samfunnsikkerhet og beredskap handler mye om covid-19 for tiden, er det viktig å holde fokus på alt som kan skje i en kommune. Overordnet ROS (risiko- og sårbarhetsanalyse) er et viktig verktøy i så måte. Der er scenario innen følgende hovedområder belyst:

- **Naturhendelser:** Dette omfatter alt fra storm og uvær, til skred, flom og smitte av folk og dyr. Også utfordringene med forurensning fra de nedlagte gruvene på Løkken Verk er tatt med. Sikkert og rent drikkevann er også et vesentlig punkt.
- **Storulykker:** Dette omfatter større ulykker i industri og i trafikken. Også skips- og havneulykker, brann ved omsorgsinstitusjoner og industri belyses her. Videre er mulig atomulykke omtalt.
- **Tilsiktede hendelser:** Dette omfatter temaet pågående livstruende vold (PLIVO) til trussel om det samme. Gisselsituasjoner, IT- cyberangrep og omdømmekriser inngår også her.

Stedsutvikling og nærdemokrati

N1 ta hele Orkland i bruk og videreutvikle levende tettsteder.

N2 videreutvikle Orkanger som by, og som et sterkt handels- og regionsenter med havn.

N4 utvikle modeller for nærdemokrati og medvirkning i lokalt utviklingsarbeid gjennom et tilrettelagt samspill mellom kommunen og ulike aktører i lokalsamfunn og nærmiljø.

N5 utvikle gode møteplasser og åpne offentlige bygg for flerbruk.

N6 stimulere til et mangfoldig, aktivt og framtidsretta idretts- og friluftsliv.

N7 sammen legge til rette for en levende, selvstyrt og mangfoldig frivillighet.

N10 utvikle en god og bærekraftig infrastruktur innen veg, vann, avløp og renovasjon- og avfallshåndtering. Mobil- og bredbåndsdekning i hele kommunen.

N15 prøve ut nye måter å jobbe på gjennom samskaping, ha kultur for å akseptere risiko, styre usikkerhet og lære av feil.

K7 legge til rette for aktiv deltakelse i lokalt kulturliv og bidra til å gjøre profesjonelt kunst- og kulturtilbud tilgjengelig for alle.

K9 skape et aldersvennlig samfunn der eldre og andre med nedsatt funksjonsevne kan ferdes trygt og ha glede av service- og kulturtilbud i eget nærmiljø lengst mulig.

M1 samarbeide aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet for å møte framtidens utfordringer.

M5 synliggjøre Orkland som et attraktivt sted å bo og arbeide for å øke tilflytting og redusere tap av kompetanse til storbyene.

M8 ha en effektiv og bærekraftig arealutnyttelse, som tar vare på både dyrka og dyrkbar mark, og naturmangfoldet.

M14 legge til rette for et variert og solid næringsliv i hele Orkland, der våre sterke industritradisjoner utnyttes som regionalt fortrinn.

M15 legge til rette for aktivt og bærekraftig jordbruk, skogbruk, reindrift og havbruk.

M16 bidra til videreutvikling av reiselivet og stimulere innbyggere og tilreisende til økt bruk av kultur-, handels- og opplevelsestilbudet i Orkland.

Kommuneplanens samfunnsdel har mange og ambisiøse strategier som omhandler stedsutvikling, bolyst og nærdemokrati. Disse bygger godt oppunder visjonen Sammen bygger vi Orkland. Skal vi lykkes vil strategi N15 om samskaping være helt sentralt. Rådmannen vil fra starten av handlingsplanperioden 2021 - 2024 anbefale at vi prøver oss fram med metoder og modeller etter hvert som vi gjør oss erfaringer og skaffer oss kompetanse. Det er viktig å få innblikk i hva innbyggerne mener om sterke og svake sider ved sitt nærmiljø og hvilke muligheter de ser for framtida.

Metodisk kan vi benytte spørreundersøkelser tilpasset det enkelte tettsted. Ved å invitere til gjestebud der resultatene av undersøkelsene presenteres og diskuteres, vil man kunne bli enige om videre arbeid. Rammen for dette arbeidet vil være de tre dimensjonene miljømessig-, sosial- og økonomisk bærekraft i tettstedene i framtid. Gjestebudene vil kunne arrangeres i samarbeid mellom kommunen og aktuelle grendelag og velforeninger.

I tillegg vil rådmannen vurdere å søke deltakelse i aktuelle innovasjonsprogram for å bygge kompetanse og utforske nye samarbeidsmodeller. Dette for å fremme bærekraftige lokalsamfunn sammen med KS og andre forsknings- og utviklingsaktører.

Arbeidsgiver

N12 være best i møte mellom mennesker.

N13 sikre et åpent og inkluderende arbeidsmiljø, og bygge en felles organisasjonskultur basert på kommunens visjon og verdier.

N14 sørge for at alle medarbeidere og ledere har en tverrfaglig tilnærming i tjenesteutøvelsen.

N15 prøve ut nye måter å jobbe på gjennom samskapning, ha kultur for å akseptere risiko, styre usikkerhet og lære av feil.

N16 utvikle en heltidskultur og legge til rette for ansatte med behov for en tilpasset arbeidssituasjon.

Arbeidsgiverpolitikken for Orkland kommune bygger på kommuneplanens samfunnsdel, og har fått navnet Best i møte med mennesker. Arbeidsgiverpolitikken viser de handlinger, holdninger og verdier som kommunen som arbeidsgiver skal stå for. Best i møte med mennesker skal kjennetegne alle ledere og medarbeidere i jobben vi gjør for Orkland kommune.

Partssamarbeidet er ivaretatt gjennom tillitsvalgtforum der alle hovedtillitsvalgte deltar og fagforum for hovedsammenslutningene på hvert tjenesteområde. Partssamarbeidet blir ivaretatt lokalt på den enkelte enhet gjennom HMS-utvalgene.

Bemanning

Orkland kommune har fortsatt en overkapasitet på bemanning. Dette gjelder spesielt innen stab- og støttefunksjoner. Intensjonsavtalen har gitt føringer på at reduksjon i bemanningen skal skje ved naturlig avgang der overkapasitet er en direkte følge av sammenslåingen. Overtallige som er kvalifiserte skal også kunne omdisponeres til tjenesteområder ved behov. Lavere bemanningsbehov som følge av redusert etterspørsel etter kommunale tjenester eller andre årsaker skal også søkes løst ved omdisponering og tilbud om annet passende arbeid.

Totalt sett skal bemanningen i Orkland kommune ned der kravet til gevinstrealisering vil øke utover i handlingsplanperioden. I den forbindelse har alle tjenesteområdene hatt i oppdrag å utarbeide en bemanningsplan basert på sammenligningstall fra kommuner med mest mulig lik tjenestestruktur. Dette er kommunene Steinkjer, Verdal og Levanger. Unntaksvis er andre kommuner brukt. I tillegg benyttes KOSTRA-tall og mer tjenestespesifikke nøkkeltall. Enkelte tjenester er avhengig av politiske beslutninger knyttet til handlingsplandokumentet for å kunne utarbeide endelige bemanningsplaner. Bemanningsplanene og vurderingene rundt disse er drøftet med tillitsvalgte i de enkelte fagforum.

Tiltak for håndtering av overkapasitet og tilpasning av bemanningsnivå videreføres:

- Enhetsledere har i en overgangsperiode ikke anledning til å ansette. Alle ansettelser, med unntak av midlertidige ansettelser under tolv måneder, skal vurderes i samråd med kommunalsjef. Det bestemmes da om stillingen skal dras inn eller om den må bemannes eller omdefineres.

- Bemanning av stillinger vil skje gjennom interne tilpasninger. Det utarbeides oversikter som viser dagens bemanningsnivå kontra normalt driftsnivå på de enkelte enheter. Enheter som har overkapasitet, må avgi ansatte til andre enheter ved ledighet i stillinger.
- Intern utlysning brukes der det ikke kan identifiseres områder i organisasjonen som kan avgi ressurser.
- Rådmannen og ledergruppen vil vurdere om stillingen skal lyses ut eksternt hvis det ikke lar seg gjøre å dekke bemanningsbehovet internt.
- Tillitsvalgte vil involveres i prosessene etter hovedavtalens bestemmelser.

Rekruttering og kompetanse

Den generelle samfunnsutviklingen fører til større og endrede kompetansekrav til norske kommuner. Dette på grunn av større endringstakt, teknologisk utvikling og nye krav til kommunale tjenester. I tillegg har kommunen rekrutteringsutfordringer for enkelte stillingsgrupper som følge av situasjonen i arbeidsmarkedet.

Utdanningsprofilen er som følger for kommunen totalt

Kompetanseprofil totalt	
Ufaglært	18 %
Fagarbeider	44 %
Høgskole-/universitet 3 - 4 år	28 %
Høgskole-/universitet 5 år og mer	9 %

Det er viktig for Orkland kommune å redusere bruken av ufaglært arbeidskraft for å sikre best mulig kvalitet på tjenestene. Som arbeidsgiver må vi derfor gi mulighet for ansatte å ta fagutdanning og fortsette det systematiske arbeidet med å etterspørre fagbrev ved rekruttering. Samtidig blir behovet for personell med høyere utdanning stadig viktigere på grunn av nye kompetansekrav og endring i oppgaver som følge av digitalisering.

Oppfølging av kommunens forpliktelser i arbeidsgiverpolitikken om å rekruttere personer med hull i CV-en vil også være sentral i handlingsplanperioden. Blant annet innebærer dette å sikre at disse fanges opp gjennom de etablerte rekrutteringsrutinene.

En fortsatt lærlingesatsing er viktig for å ivareta behovet for faglært arbeidskraft. Det er ønskelig at kommunen øker antallet lærlinger fra dagens nivå på 32. Netto kostnad per lærling er beregnet til 183 000 kroner per år. Parallelt bør en sørge for å ivareta lærekandidatordningen for de som av ulike årsaker har utfordringer med lærlingeløpet, ikke minst for å forebygge ungdomsuførhet.

- Tiltak: Utrede en lærlinggaranti sammen med videregående skoler og næringslivet.

Orkland kommune må arbeide operativt og strategisk for å sikre tilfredsstillende kompetanse til de kommunale tjenestene. Et helhetlig grep på dette vil konkretiseres gjennom temaplan for kompetanse og heltid som vil ferdigstilles i løpet av 2021. Planen vil være forankret i samfunnsdelen og arbeidsgiverpolitikken, og utarbeides i nær tilknytning til temaplan for digitalisering.

Heltidskultur

Rekruttering av riktig og nok kompetanse er framhevet som en av hovedutfordringene for norske kommuner. En del av løsningen på disse utfordringene finnes i arbeidet med å etablere en heltidskultur. Kommunens arbeidsgiverpolitikk framholder at hovedregelen er utlysning av hele stillinger, samt et systematisk arbeid internt ved å tilby ansatte utvidede stillinger når forholdene ligger til rette.

Per i dag har ansatte i Orkland kommune en gjennomsnittlig ansettelsesprosent på 77 prosent. Av de ansatte jobber 44 prosent heltid. En partssammensatt arbeidsgruppe har levert forslag til tiltak for å sikre målsettingen om å tilby hele stillinger. Arbeidsgiver vil vurdere gruppens forslag i samråd med tillitsvalgte. Arbeidsgruppen vil jobbe videre med tiltak som skal fremme heltidskultur. Strategiske grep vil inngå i temaplan for kompetanse og heltid.

Lønnsharmonisering

Orkland kommunes lønnspolitikk understreker at det ikke skal være forskjeller i lønn og andre godtgjøringer på grunn av geografi i Orkland kommune.

Våren 2019 ble det lagt fram en rapport om behov for lønnsharmonisering som kunne knyttes til gjennomgående forskjeller i lønn for sammenlignbare stillingsgrupper. På grunn av pandemien og vesentlig mindre rammer knyttet til både sentralt og lokalt lønnsoppgjør er kommunen ikke i havn med lønnsharmoniseringen.

Det gjenstår 1,4 millioner kroner i harmonisering av ordinær lønn og 370 000 kroner for harmonisering av kontaktlærertillegg. Begge beløp er inklusive arbeidsgiveravgift og pensjon.

På grunn av dette oppdateres vedtaket fra den tidligere Fellesnemda for framtidig lønnsharmonisering i prioritert rekkefølge:

1. Kontaktlærertillegget for lærere harmoniseres med virkning 01.01.2021, tilsvarende en kostnad på 370 000 kroner.
2. Det settes av en pott på 1 400 000 kroner til ekstraordinære forhandlinger for prioriterte grupper med virkning 01.01.2021. Prioriteringen fastsettes etter drøftinger med tillitsvalgte. Forhandlingene skal utligne skjevheter i gjennomsnittslønn mellom sammenlignbare ansattegrupper fra hver de tidligere fire kommunene, jamfør rapport for lønnsharmonisering.
3. Eventuelt rest som gjenstår av lønnsharmonisering tas i forbindelse med framtidige lokale forhandlinger.

Sykefravær og arbeidsmiljø

Arbeidsgiverpolitikken understreker at et godt arbeidsmiljø er en forutsetning for at vi trives og kan gjøre en god jobb. Sykefraværet koster Orkland kommune cirka 30 millioner kroner i året i direkte netto fraværskostnader. I tillegg kommer indirekte kostnader ved potensielt dårligere tjenester og innleie av vikarer.

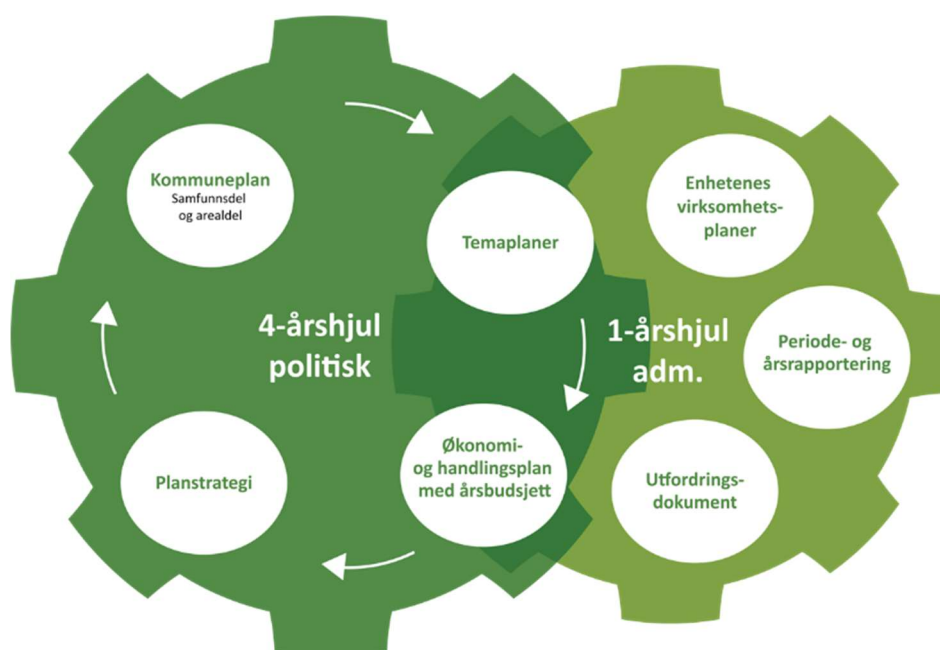
Orkland kommune gjennomfører høsten 2020 en medarbeiderundersøkelse for alle faste ansatte og ansatte med lengre engasjement/vikariater. Undersøkelsen har til hensikt å måle jobbtillfredshet og arbeidsplasstilknytning. Resultatene vil benyttes i det løpende HMS-arbeidet, og vil bli fulgt opp i HMS-utvalgene ute på de enkelte enheter og på overordnet nivå i rådmannens ledergruppe,

arbeidsmiljøutvalg, lederforum og tillitsvalgtforum. I tillegg er det innført årlige vernerunder med hovedfokus på fysisk arbeidsmiljø som vil utfylle resultatene fra medarbeiderundersøkelsen.

Viktige satsingsområder framover vil være:

- Sikre etterlevelse av etablerte rutiner gjennom opplæring og utnyttelse av digital lederstøtte.
- Operativ lederopplæring i håndtering av sykefravær og fokus på nærværsfaktorer.
- Identifisere alternative arbeidsoppgaver som egner seg som tilrettelegging på enhets- og avdelingsnivå.
- Bruke de etablerte HMS-utvalgene på enhetsnivå aktivt for oppfølging og kontinuerlig fokus på arbeidsmiljø og sykefravær.
- Videreutvikle internkontrollarbeidet innen HMS.

Kapittel 3 Det kommunale plansystemet, våre verdier og visjon

Overordnede målsettinger og strategier

Kommuneplanens samfunnsdel er det strategiske styringsdokumentet som peker på hva Orkland kommune skal satse spesielt på i perioden 2020 - 2032. Det betyr ikke at vi skal slutte med det som ikke nevnes i dokumentet, men vise hvor vi skal rette innsats og ressurser spesielt for å nå målene vi har satt.

Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt av kommunestyret 28.10.2020 i sak 77/20.

Visjon og verdier

Orkland kommunes målsettinger og strategier er koplet til FNs bærekraftsmål, vår egen visjon *Sammen bygger vi Orkland* og våre verdier *modig, klok og nær*.

Kommunens plansystem

Orkland kommunes plansystem består av følgende hovedelementer:

- Strategisk del - med samfunnsdel, planstrategi og arealdel.
- Handlingsdel - utfordringsdokument, handlingsplan med budsjett, temaplaner og virksomhetsplaner.
- Rapportering og læring - innspill og overordnede veivalg til samfunnsdel og arealdel.

Hovedmål og delmål i samfunnsdelen

Hovedmålene i kommuneplanens samfunnsdel er tredelt, etter kommunens verdier:

Hovedmål Modige Orkland

Orkland skal være MODIG og arbeide målrettet med innovasjon, næringsutvikling og digitalisering for å møte framtidens utfordringer. Samtidig skal kommunen og lokalsamfunnene motvirke konsekvensene av klimaendringer og stille seg i front for lavutslippssamfunnet.

Delmål Modige Orkland

- Orkland møter framtidens utfordringer på en offensiv måte.
- Orkland skal være et smart, grønt og framtidsretta samfunn.
- Orkland skal være næringskommune nummer 1 i Trøndelag!

Hovedmål Kloke Orkland

Orkland skal være KLOK og se motstridende interesser og legge til rette for samarbeid og dialog. Målet er å være et tilgjengelig, trygt, mangfoldig og aktivt samfunn.

Delmål Kloke Orkland

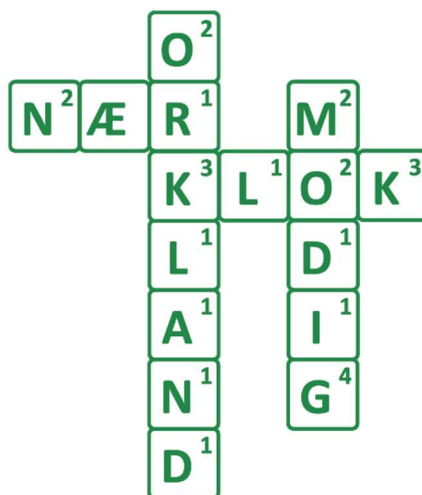
- Orkland skal være et inkluderende samfunn for mennesker i alle livsfaser, med ulike forutsetninger og funksjonsevner, der den enkelte opplever tilhørighet, mestring, trivsel, og tar medansvar.
- Orkland kommune skal ha en bærekraftig økonomi og en effektiv tjenesteproduksjon.

Hovedmål Nære Orkland

Orkland kommune skal være NÆR og arbeide for gode menneskemøter, møte individuelle behov og ta hele Orkland i bruk.

Delmål Nære Orkland

- Orkland skal ha en aktiv og bærekraftig by- og stedsutvikling.
- Orkland kommune skal være en attraktiv arbeidsgiver med god organisasjonskultur som innbyggerne har tillit til.

Utfordringsdokument

Dokumentet beskriver sentrale utviklingstrekk som befolkningsutvikling, næringsliv, folkehelsestilstand, samfunnsikkerhet, økonomi, klima og miljø. Dette dokumentet oppdateres hvert år i forkant av budsjettprosessen.

Utfordringsdokumentet ble presentert for kommunestyret 01.10.2020, samtidig som det ble publisert på kommunens nettsider.

I dokumentet reises en rekke viktige spørsmål om hvilke utfordringer og muligheter kommunen står overfor i årene som kommer. Formålet er å få et felles utfordringsbilde på tvers av fagområder og tjenester, men også på tvers av politikk og administrasjon. Utfordringsdokumentet er det første steget i behandlingen av handlingsplan for perioden 2021 - 2024 og budsjett for 2021.

Handlingsplan med budsjett

Gjennom denne prosessen må vi finne svarene på utfordringer og strategiske prioriteringer i samfunnsdelen. Handlingsplanen omhandler kortsiktig ressursinnsats for å nå overordna mål. Alle forslag til tiltak som forutsetter ressursbruk, må vurderes og eventuelt prioriteres og fordeles på årene i planperioden (1 - 4 år).

Budsjettet for 2021 gir rammene for hva kommunen ønsker å prioritere av handling og tiltak kommende år.

Rapportering og læring

Gjennom budsjettåret rapporterer administrasjonen tilbake til politisk nivå. Det gir muligheter for å korrigere kursen underveis. Erfaringene fra det operative nivået gir også muligheter for innspill til neste handlingsplanperiode. Forhold som påvirker overordnede veivalg for kommunen, tas med som innspill til kommuneplanens samfunnsdel. På denne måten sikres det at plansystemet er dynamisk og kan betegnes som en plansløyfe.

Kapittel 4 Organisering og styring

Politisk organisering

Den politiske organiseringen i Orkland kommune skal bidra til å nå målene i kommuneplanens samfunnsdel og underliggende planer. Dette innebærer at Orkland kommune skal legge til rette for engasjement og deltagelse i utvikling av lokalsamfunnet og samhandling mellom kommune, lokalsamfunn og næringsliv. Den politiske organiseringen av Orkland kommune 2019 - 2023 er som følger:

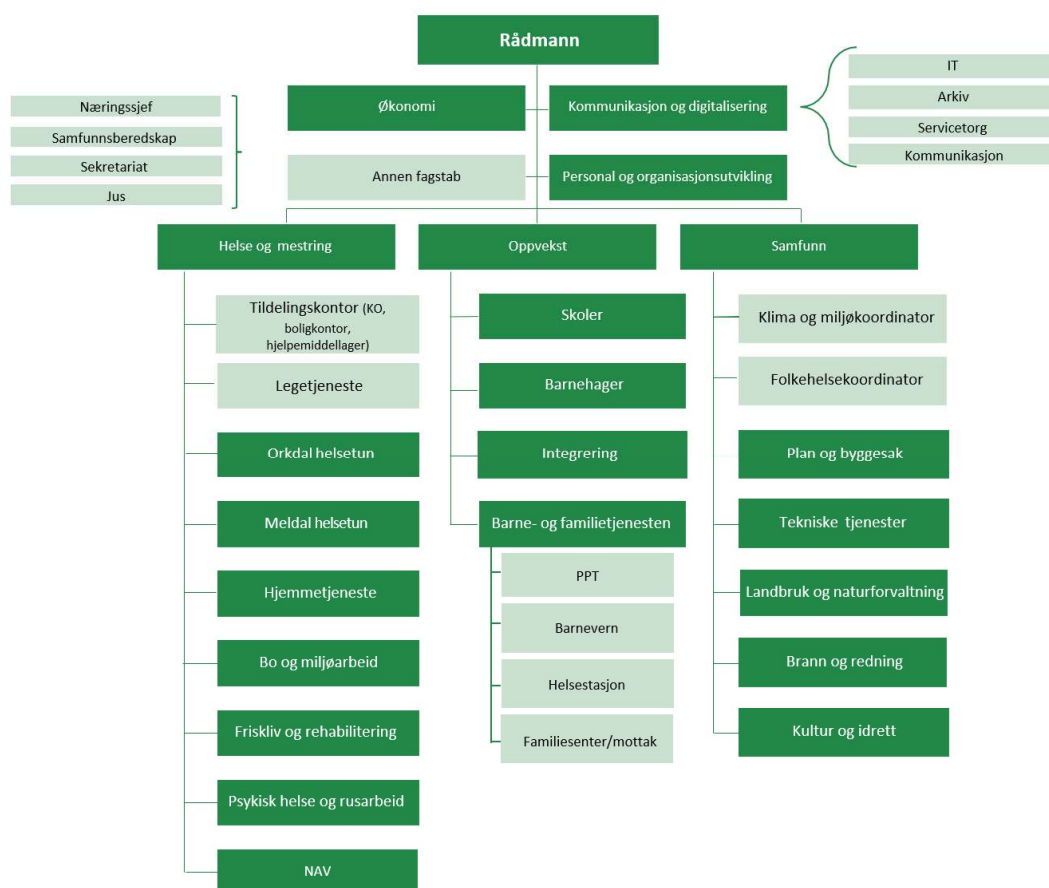
- Orkland kommunestyre har 51 representanter.
- Orkland formannskap har elleve representanter.
- Hovedutvalg for oppvekst med ni faste representanter.
- Hovedutvalg for helse og mestring med ni faste representanter.
- Hovedutvalg kultur, idrett og folkehelse med ni faste representanter.
- Hovedutvalg for teknikk med ni faste representanter.
- Hovedutvalg forvaltning med elleve faste representanter.

Det er videre etablert et administrasjonsutvalg som består av formannskapet og tre representanter fra tillitsvalgte, og kontrollutvalg med fem representanter. Det er etablert eldreråd og råd for personer med nedsatt funksjonsevne i Orkland. Ungdomsråd er under etablering høsten 2020.

Administrativ organisering

Orkland kommunes hovedoppgaver er tjenester, myndighetsutøvelse, samfunnsutvikling og lokaldemokrati. Det er stor kompleksitet i oppgaver, fagområder og lovverk som den samlede virksomheten skal levere på. Den nye kommunen må ha en organisering som bidrar til at kommunen når målene sine, og løser oppgaver på en mest mulig effektiv måte. Orkland skal ha en administrativ organisering som har brukerperspektivet i fokus, og der tjenesteområdene settes sammen ut fra hva som tjener brukerne. Det betyr samlede og robuste fagmiljø. Tjenestene skal møte brukerne der de er.

Kommunens organisasjon er delt inn i tre tjenesteområder og rådmannens stab:

Ansatte

Orkland kommune har per 01.11.2020 1 387 årsverk, fordelt på 1 779 faste ansatte.

	Årsverk	Antall ansatte
Totalt	1 387	1 779

Faste ansatte inklusive ansatte i lønnet og ulønnet permisjon over 1 prosent stillingsandel. Vikarer, engasjerte, oppdragstakere og politikere er ikke medregnet.

Kapittel 5 Økonomiske rammebetingelser

Inntekter

Skatt, inntektsutjevning og rammetilskudd

I dette kapitlet kommenteres sentrale forhold som påvirker inntekts- og utgiftsbildet, som ligger til grunn for den samlede driftsrammen som kommunestyret har til fordeling.

Koronapandemien har konsekvenser som rammer på ulike måter for fag og tjenester. Pandemien påvirker også rammebetingelsene for kommunens økonomiske utvikling og handlingsrom. Tiltak og oppfølging binder ressurser og kapasitet for kommunen, samtidig som økonomiske kompensasjonsordninger, lav lønnsvekst og lavere rentenivå bidrar til å redusere presset på kommunens økonomi på kort sikt.

Det lave rentenivået medfører at kommunen får lavere renteinntekter og renteutgifter enn forutsatt. Samlet sett bidrar dette til å øke det økonomiske handlingsrommet. Dette ventes ikke å vedvare, og effekten trappes derfor ned gjennom økonomiplanperioden.

Kommunens økonomiske ramme endres i takt med befolkningsendringene. Dersom endringene i Orkland sammenfaller med endringene på landsbasis, vil vi få vår andel av statsbudsjettets vekst i inntekter. Imidlertid ser vi at gruppen barn og unge har en større nedgang enn landet for øvrig. Dette gjør at både tjenestenivå må tilpasses og at inntektene går ned. Tilsvarende ventes en vekst i den eldste delen av befolkningen.

I arbeidet med handlingsplanen er det lagt ut innsparingskrav på rammeområdene for å møte de utfordringene kommunens økonomi står foran. Disse er løst for 2021 med konkrete tiltak, men utover i perioden gjenstår fortsatt betydelige utfordringer som må håndteres. Dette er størrelsesorden:

- 2022: 10,4 millioner kroner
- 2023: 25,4 millioner kroner
- 2024: 36,7 millioner kroner

Skatt og rammetilskudd

Skatt, inntektsutjevning og rammetilskudd står for cirka 74 prosent av driftsinntektene. I 2021 utgjør dette 1 155 millioner kroner av totalt 1 564 millioner kroner i driftsinntekter.

Sett opp mot nivået ved inngangen av 2020, øker skatt på inntekt og formue med cirka 25 millioner kroner inn i handlingsplanperioden. Rammetilskuddet øker tilsvarende cirka 10 millioner kroner, når det ses bort fra engangstilskudd knyttet til kommunereformen. Om en tar hensyn til deflatoreffekten som skal kompensere for lønns- og prisvekst på kommunens utgifter, samt befolkningsendringene, medfører dette ikke økt handlingsrom samlet sett.

For rammetilskudd og skatteinntektene på formue og inntekt er grunnlag fra regjeringens forslag til statsbudsjett lagt til grunn. Det er ikke tatt høyde for eventuelle kommende tiltakspakker i forbindelse med koronapandemien. Skjønns- og vertskommunetilskudd er justert noe i forhold til tidligere plan, ut fra de opplysningene vi har om dette per nå.

Statlige styringssignaler som er gitt i statsbudsjettet i form av oppgaveendringer og saker med særskilt fordeling er innarbeidet i forslaget. Dette kommenteres under de enkelte rammeområdene.

Avkastning fra energiverk

Orkland kommune er eier av Orkland energi og har 50 millioner kroner i ansvarlig lån til selskapet. Lånet skal innfris senest 01.01.2021. Lånet har gitt et årlig renteutbytte på 5,5 prosent, eller 2,75 millioner kroner. Energiselskapet og kommunen er i forhandlinger om et nytt ansvarlig lån.

Orkland kommune eier 17,15 prosent av aksjene i Trønderenergi. Styret i Trønderenergi har fastsatt en utbyttepolitikk som gir eierne minimum 200 millioner kroner i utbytte, noe som kan være krevende hvis de lave strømprisene vi har sett i 2020 vedvarer. Avkastning på C-aksjene gir Orkland en millioner kroner i ekstra utbytte for årene 2021 - 2023. Utbyttet fra Trønderenergi er i samsvar med dette budsjettet med 35,3 millioner kroner i 2021 - 2023 og 34,3 millioner kroner i 2024. Utbyttet fra Orkland energi er budsjettet med 4,75 millioner kroner for hele perioden.

Eiendomsskatt

I henhold til endringer i eieendomsskattelova fra 01.01.2019 er det åpnet adgang til å skrive ut skatt på enkelte kategorier. Kommunestyret i Orkland har vedtatt eiendomsskatt for Orkland kommune i henhold til eieendomsskattelova § 3c og § 4, tredje ledd, som omfatter kraftverk, vindkraftverk, kraftnett og anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum samt flytende oppdrettsanlegg i sjø.

Skattesatsene for de enkelte delene av Orkland er ulik siden tidspunkt for innføring av eiendomsskatt er forskjellig. Orklands del av Snillfjord og Meldal hadde eiendomsskatt og er på høyeste sats med syv promille. Orkdal innførte eiendomsskatt i 2019 og har i 2021 fem promille og fra 2022 syv promille. Eiendomsskatt for Agdenes ble første gang utskrevet i 2020 slik at de i 2021 har fire promille, i 2022 seks promille og fra 2023 syv promille.

Eiendomsskatten er lagt inn som følger i handlingsplanen:

Tusen kroner	2021	2022	2023	2024
Rådmannens forslag	- 16 034	- 17 634	- 17 434	- 17 034
Endring i kommunestyret	-750	-750	-750	-750
Eiendomsskatt vedtatt	-16 784	-18 384	-18 184	-17 784

Den største eiendomsskatteyteren isolert sett er vindkraftverket på Geitfjellet, men kraftnettene gir også betydelig eiendomsskatt. Det gjøres oppmerksom på at eiendomsskatten for vindkraftverket er konservativt vurdert siden endelig taksering ikke vil bli gjennomført før utskrivning av eiendomsskatt for 2021. Kommunestyret vedtok at det er forsvarlig å justere opp skatteanslaget fra vindkraftanlegg med 750 000 per år.

Som det framkommer, er det budsjettet en nedgang i eiendomsskatten fra 2023. Dette skyldes at eiendomsskattegrunnlaget nedskrives over tid. Vindkraftverket nedskrives over 25 år, mens kraftnettet nedskrives over 70 år.

Øvrige inntekter- havbruksfond

Stortinget besluttet i 2015 at det skal opprettes et havbruksfond. Fra og med 2016 ble 80 prosent av inntektene fra framtidig vekst i oppdrettsnæringen fordelt gjennom havbruksfondet til kommunal sektor. Alle kommuner med oppdrett av edelfisk fikk en respektiv andel av inntektene, som ble fordelt årlig i henhold til den enkelte kommunes andel av lokalkapasitetene i hele landet.

Fra og med 2020 ble det gjort endringer i utbetalingsrutinene. Andelen av ny kapasitet vil gradvis reduseres til 25 prosent, men i stedet er det i statsbudsjettet for 2021 foreslått å innføre en produksjonsavgift på 40 øre per kilo produsert laks, ørret og regnbueørret. Produksjonsavgiften for

2021 vil komme til utbetaling i 2022. For 2021 vil kommunene bli kompensert for produksjonsavgiften i henhold til forventet produksjon.

I handlingsplanen er det lagt inn en inntekt på 3,5 millioner kroner per år. Dette er basert på en total utbetaling knyttet til et samlet salg av nye lokaliteter på 400 millioner kroner og 400 millioner kroner i produksjonsavgift, totalt 800 millioner kroner for hele landet. Orkland har cirka 0,44 prosent av den totale edelfiskkapasiteten i landet, og dette tilsvarer en inntekt på 3,5 millioner kroner per år.

Inntektene fra havbruksfondet er usikre siden både konjunkturer, miljø, sykdommer og politiske disponeringer vil kunne påvirke de årlige utbetalingene. Hele beløpet er derfor avsatt til fond og ikke tatt inn i driften.

Utgifter

Lønns- og prisstigning

Ut fra forslag til statsbudsjettet ble følgende satser for omregning til nytt år brukt:

- Lønnsvekst 2,2 prosent
- Prisstigning med mere 3,75 prosent
- Kommunal deflator (kostnadsvekst for produksjon av kommunale tjenester) 2,7 prosent

Reservert lønn og sosiale utgifter

De fire tidligere kommunene hadde ulik måte å legge inn lønnsoppgjør på. Mens Snillfjord og Meldal fordelte en prosentvis økning på områdene allerede i budsjettet, hadde Orkdal og Agdenes en ordning hvor forventet lønnsøkning ble satt av sentralt og fordelt på områdene når virkningen av lønnsoppjøret for hvert område ble kjent. I Orkland vil lønnsreguleringen skje når virkningene for områdene er klare. I 2020 er det forsøkt å jevne ut disse forskjellene slik at en fra 2021 har et likt system for hele kommunen. Oppjøret for 2020 er ikke helt avklart enda, men for de avklarte områdene er virkningene av lønnsoppgjør 2020 langt inn.

Samlede lønnsutgifter er budsjettert med 1,046 milliarder kroner i 2021. I statsbudsjettet er det lagt til grunn en lønnsvekst på 2,2 prosent. Det er satt av 26,2 millioner kroner i en sentral pott for lønnsoppjøret 2021. Dette inkluderer også 1,4 millioner kroner avsatt til lønnsharmonisering som følge av kommunesammenslåingen.

Tjenestepensjon

Orkland kommune har to leverandører av tjenestepensjon, Statens pensjonskasse (SPK) for lærerne og Kommunal landspensjonskasse (KLP) for alle andre grupper. Orkland er medeier i KLP, og får derfor tilbakebetalt andel av overskudd hvert år samtidig som det betales inn et egenkapitaltilskudd.

Årlig innbetaling til KLP er sammensatt av en løpende premie beregnet ut fra dagens ansatte, en reguleringspremie og tilbakebetalt overskudd. Reguleringspremien er økt pensjonskostnad som følge av lønnsoppjøret der både dagens ansatte, tidligere ansatte og pensjonistene er med i beregningsgrunnlaget. I SPK betales det bare en løpende premie beregnet ut fra dagens ansatte.

01.01.2020 fikk alle som er født fra og med 01.01.1963 endret alderspensjon for fremtidig opptjening. Det medfører at lønnsoppjøret vil være av mindre betydning for reguleringspremien enn det har vært tidligere. Den enkeltes alderspensjonsrettigheter vil løftes i takt med veksten i Folketrygdens grunnbeløp (G), og ikke i takt med egen lønnsutvikling som i bruttoordningen.

Betalt premie, reguleringspremie og løpende premie (eksklusiv egenandel på to prosent) er beregnet etter følgende satser:

	2021	2020
Fellesordningen i KLP	16,41 %	19,12 %
Sykepleiere (KLP)	16,99 %	20,43 %
Lærerne (SPK)	8,61 %	11,02 %

Av tjenestepensjonen betales det arbeidsgiveravgift.

Premieavvik, amortisering og amortiseringsprinsipp

Kommunens årskostnad kan avvike mye fra innbetalt premie til pensjonsleverandør det enkelte året. Premieavviket er forskjellen mellom betalt premie til pensjonsleverandør og langsiktig premie som skal være kommunens netto belastning til pensjon. Premieavviket kan i sin helhet betales året etter at det har oppstått, eller det kan fordeles på sju år. Orkland har valgt amortisering over sju år.

Finansiering av AFP-ordning 62 - 64 år

Ansatte som har opptjent rettigheter til å gå av med AFP, kan velge å gjøre dette ved 62 år. Kommunen kan enten velge en utjevningsordning gjennom pensjonsleverandør, eller velge selvassurans for ordningen. Orkland er selvassurandør og betaler kostnadene ved de som faktisk går av med AFP etter denne ordningen. I handlingsplan 2021 - 2024 er det lagt inn 5,8 millioner kroner eksklusive sosiale kostnader til AFP-ordningen 62 - 64 år.

Arbeidsgiveravgift

De fire tidligere kommunene hadde ulike arbeidsgiveravgiftssoner. Orkdal var i sone 1, Agdenes var i sone 2, mens Meldal og Snillfjord var i sone 3. De ulike sonene har ulike satser.

Sone	Sats
1	14,1 %
2	10,6 %
3	6,4 %

Dagens ordning med differensiert arbeidsgiveravgift skal revideres etter 31.12.2021. Inntil da består sonene som i dag. Det vil si at avdelingene som er i de geografiske områdene med redusert arbeidsgiveravgift får lavere sosiale utgifter. I handlingsplanen er kostnadene for hele perioden beregnet med dagens satser.

Renter og avdrag på lån

For alle lånene som Orkland kommune har er det beregnet avdrag i henhold til opprinnelig betalingsplan for det enkelte lån. Rente er beregnet ut fra dagens rente på det enkelte lånet og lagt på en margin på 0,5 prosent for 2021. Videre er det lagt på en liten økning i rentenivået i perioden på totalt 0,5 prosent som er i samsvar med renteprognosene til Norges Bank. For nye lån er det beregnet en gjennomsnittlig avdragstid på 35 år og dagens rentenivå med et tillegg på 0,5 prosent.

Tilpasning av driftsnivå og prioriteringer

Hovedgrepene fra 2020 til 2021

Kommunestyret vedtok i forbindelse med kvartalsrapporteringen for første kvartal at arbeidet med å justere driftsnivået i forhold til forventede inntekter skal starte nå. Rådmannen har med bakgrunn i dette igangsatt prosessen med å tilpasse bemanningen etter forventet nivå, noe som ble forelagt kommunestyret i forbindelse med justeringen av driftsbudsjettet i juni.

Basert på dette er det i arbeidet med handlingsplanen lagt opp til innsparinger innen rammeområdene for å justere driftsnivået ned. Dette er løst både gjennom større enkelttiltak og gjennom generelle innsparinger.

Dette omtales mer detaljert for de enkelte rammeområdene, men hovedgrepene er:

- Tilpasning barnehager: Privat drevet barnehage legges ned av eier og midlertidig stenging av avdelinger i kommunale barnehager.
- Tilpasning grunnskole: Midlertidig nedlegging av ungdomstrinn Krokstadøra fra høsten 2022.
- Tilpasning hjemmetjeneste og institusjonsomsorg: Reduksjon i antall plasser ved Snillfjord omsorgssenter, sammenslåing av rehabiliteringsfunksjonene ved Meldal og Orkdal helsetun.
- Innsparinger av stillinger ved naturlige avganger innen alle sektorer. Videre er det hentet gevinster ved å behovstilpasse stillingsstørrelser etter sammenslåingen.
- Omfattende reduksjon av diverse driftskonti.

Parallelt med dette er det gjort omlegging i flere rammeområder som følge av redusert bruk av flyktningmidler. Dette som en følge av at tjenestetilbudet er dimensjonert for bosetting av langt flere flyktninger enn det som forventes bosatt framover.

I tillegg til tekniske korrigeringer som kompensasjon for lønns- og prisstigning, endret pensjonsforutsetning med mere, er det innarbeidet effekt av samkjøring av ulike budsjetteringspraksis fra de fire kommunene. Kommunene har for eksempel hatt ulike praksis i forhold til hvordan husleiekostnader for administrasjonslokaler og leie av eksterne lokaler har vært ført i budsjett og regnskap. Dette er nå lagt om til ny felles praksis. Dette har igjen medført tekniske justeringer mellom rammeområdene. Dette påvirker ikke det økonomiske resultatet for kommunen samlet sett, men framstår som endring av budsjettstrukturen for de enkelte områdene mellom årene. Tilsvarende er det lagt ut utgifter knyttet til en del Microsoft-lisenser fra stab og til rammeområdene, uten at dette er synliggjort som tiltak.

Bruk av flyktningmidler i handlingsplanen

Antall flyktninger som bosettes i kommunen er redusert og bruk av flyktningmidler i driften reduseres. I handlingsplan 2020-2023 lå det budsjettert med tjenester på totalt 37,6 millioner kroner. I rådmannens forslag til handlingsplan 2021-2024 legges det opp til bruk på 25,4 millioner kroner.

Driften er delvis finansiert med bruk av flyktningfond. Fondet var per 01.01.2020 på 59,7 millioner kroner. Det er hittil budsjettert med bruk av 6,8 millioner kroner i 2020. Med den budsjetterte bruken av fondet, vil fondet være på rett i overkant av 31 millioner kroner ved utgangen av 2024.

I beregningen av tilskudd er det anslått mottak på elleve flyktninger i året. Dette tilsvarer den reviderte anmodningen kommunen har fått i 2020 med et mottak på 3 500 flyktninger på landsbasis. I statsbudsjettet legges det opp til mottak på samme nivå.

Ved å holde den faste bruken av flyktningmidler på nivå med de årlige forventede integreringsmidlene kan fondet brukes til å sette inn tiltak raskt om situasjonen skulle kreve det.

	2021	2022	2023	2024
Integreringstilskudd	16 672	12 498	9 534	8 495
Bruk av fond	8 735	7 700	7 109	5 148
Finansiering	25 407	20 198	16 643	13 643

Tiltak i handlingsplanperioden

Enhet	Opprinnelig 2021	2021	2022	2023	2024
Rådmannens stab	- 1 331	- 137	- 137	- 137	- 137
Evjen barnehage	- 160	- 161			
Fellesutgifter skole	- 798				
Orkanger ungdomsskole	- 208	- 207			
Barne- og familietjenesten	- 2 353	- 586	- 586	- 586	- 586
Integrering	- 15 064	- 11 343	- 8 149	- 7 154	- 7 154
Orkanger barneskole		- 207			
Helse og mestring felles	- 721	- 695			
Psykisk helse og rusarbeid	- 5 421	- 4 005	- 4 960	- 3 000	
Nav	- 10 451	- 6 889	- 5 766	- 5 766	- 5 766
Bo- og miljøarbeid	- 1 143	- 1 177	- 600		
Bruk av flyktningmidler	- 37 650	- 25 407	- 20 198	- 16 643	- 13 643

* Tall i hele tusen

Forslag til tiltak for perioden

- Rådmannens stab: Kun avsetning til lønnsoppgjør.
- Evjen barnehage, Orkanger barneskole og Orkanger ungdomsskole: Har prosjekter som varer til sommeren 2021.
- Barne- og familietjenesten: Tiltaksmidler knyttet til mindreårige flyktninger i fosterhjem og bolig føres her. Tiltak med finansiering av en ansatt i barnevernet avvikles fra nyttår. Det samme gjelder finansiering av ansatte i helsestasjon.
- Integrering: Enheten består både av voksenopplæring og flyktning. Voksenopplæringen vil fra og med 2023 finansiere undervisningen innenfor rammen av tilskuddet til norsk og samfunnsfag. Voksenopplæring grunnskole tas gradvis ned til 2,5 lærerårsverk fra og med skoleåret 2022 - 2023. Denne delen av voksenundervisninga har fremdeles finansiering fra flyktningmidlene. Flyktningtjenesten reduserer antall årsverk med 1,8 fra 01.07.2021.
- Helse og mestring felles: Boveileder har vært finansiert med flyktningmidler. Det jobbes med å finne annen finansiering fra og med 2022.
- Litjgårdsveien: Tar ut bruk av flyktningmidler fra og med 2024. Må finne finansiering eventuelt redusere driften med 1,5 millioner kroner.
- Nav: Fra og med høsten 2021 reduseres antallet årsverk finansiert med flyktningmidler med 0,75. Økonomisk sosialhjelp er redusert som følge av et lavere antall nyankomne flyktninger.
- Orkdalstorget: Her har to årsverk vært finansiert med flyktningmidler. Dette tas ut fra og med 01.07.2022.

Fra vedtatt handlingsplan 2020 til nå

Dette er en kort fremstilling av hvordan handlingsplanen er blitt til i løpet av 2020. Planen har ikke tatt inn over seg endringer som følge av den pågående pandemien, med unntak av at for eksempel rentenivået er redusert. Det er varslet at kommunen vil få tilført ekstra midler for å håndtere pandemien også våren 2021. Disse ekstra inntektene er heller ikke lagt inn. Utgangspunktet for rådmannens forslag til handlingsplan 2021 - 2024, er den sist vedtatte handlingsplanen, vedtatt av kommunestyret i desember 2019. Denne bygger igjen på handlingsplanene som kommunestyrene i de tidligere kommunene og fellesnemnda vedtok 2018.

I handlingsplan 2019 - 2022 ble det lagt inn en del innsparingskrav for de kommende årene. Deler av disse innsparingskravene ble løst i arbeidet med siste vedtatte handlingsplan, men vi drar med oss noen av disse inn i årets prosess, sammen med et behov for å finne innsparinger på 11 millioner kroner for å dekke kostandene til personell ved Meldal helsetun etter ombyggingen. Vi har dermed med oss disse forutsetningene inn i arbeidet med handlingsplan 2021 - 2024:

	2021	2022	2023	2024
Bortfall eiendomsskatt	3 000	3 000	3 000	3 000
Gevinstrealisering ansatte	2 000	4 000	4 000	4 000
Gevinstrealisering andre tiltak	3 000	5 000	5 000	5 000
Ikke løste innsparinger fra 2020	2 000	2 000	2 000	2 000
Meldal helsetun			11 000	11 000
Innsparingskrav fra handlingsplan 2020 - 2023	10 000	14 000	25 000	25 000

Våren 2020 hadde flere enheter behov for styrking av sine rammer. Ved budsjettkorrigeringer ble både helse og tekniske tjenester gitt styrking av sine rammer. Det ble også vedtatt flere investeringer som medfører høyere rente- og avdragsnivå. Denne styrkingen er videreført også i handlingsplanen:

Nye utfordringer 2021	2021	2022	2023	2024
Tekniske tjenester	11 000	11 000	8 000	5 000
Helse	8 900	8 900	8 900	8 900
Nye renter og lån	5 150	6 850	6 850	6 850
Sum nye utfordringer	25 050	26 750	23 750	20 750

Ved gjennomgangen av kommuneproposisjon 2021 og revidert nasjonalbudsjett ble renter og avdrag for eksisterende investeringer revidert som følge av lavere rentenivå, eiendomsskatten ble beregnet på nytt og kommunen hadde fått skjønnsmidler fra fylkesmannen for å dekke bortfall av INGAR. I tillegg ble forventningene til lønnsoppgjørets størrelse kraftig redusert. Mens det i statsbudsjettet for 2020 lå en forventning om lønnsoppgjør på 3,1 prosent, er dette nå endret til et oppgjør på 1,7 prosent. Dette frigir en del midler fra lønnsavsetningene. Til sammen blir det slik:

Frigjorte midler	2021	2022	2023	2024
Skjønnsmidler fylkesmannen	- 3 150	- 1 900	- 650	850
Reduserte renter og avdrag	- 6 981	- 9 491	- 5 212	- 1 980
Økt eiendomsskatt	- 5 500	- 6 000	- 5 800	- 5 400
Vertskommunetilskudd	- 1 000	- 1 000	- 1 000	- 1 000
Lønnsoppgjør fra 3,1 prosent til 1,7 prosent	- 17 005	- 17 137	- 17 119	- 17 114
Sum frigjorte midler	- 33 636	- 35 528	- 29 781	- 24 644

Statsbudsjettet for 2021 ga isolert sett mindre penger til driften:

Statsbudsjettet	2021	2022	2023	2024
Reduksjon rammetilskudd	11 320	11 320	11 320	11 320
Økt skatteanslag	- 25 024	- 25 024	- 25 024	- 25 024
Lønnsavsetning 2021	24 914	24 817	24 838	24 848
Pris	- 3 449	- 3 535	- 3 398	- 3 302
Virkning statsbudsjettet	7 761	7 578	7 736	7 842

I budsjettarbeidet er pensjon beregnet og gir en ekstra kostnad på 3,8 millioner kroner i 2021. Beregningene bygger på forutsetningene gitt av KLP og SPK.

I Statsbudsjettet er det lagt inn noen føringer av bruken av de frie inntektene. Disse føringene er tatt hensyn til og enhetene har fått tilført tilsvarende beløp.

For folkehelsesenteret lå det inne bruk av flyktningmidler på en million kroner. Dette er nå gjort om til ordinære kommunale midler. En bolig hvor det er bosatt mindreårige flyktninger tas det høyde for at disse flyktningene blir eldre og tilskuddet opphører. Skal boligen opprettholdes, må det tilføres andre midler. Dette er lagt inn i med 2,5 millioner kroner i 2023 og økt til fire millioner kroner i 2024.

Et tidligere kommunestyrevedtak om bruk av disposisjonsfond for å finansiere tiltak innen driften er tatt ut fra 2024, mens det er lagt inn 1,4 millioner kroner til lønnsharmonisering i 2021. Til sammen blir det slik:

Andre korrigeringer	2021	2022	2023	2024
Pensjon	3 809	3 855	3 847	3 860
Føringer i statsbudsjettet	3 411	3 130	3 130	3 084
Helseplattform		5 500	5 500	5 500
Trønderenergi, redusert inntekt				1 000
Folkehelsesenteret	1 000	1 000	1 000	1 000
Moderasjonsordning barnehage	1 000	1 000	1 000	1 000
Redusert bidrag fra Heim og Hitra	375	250	125	750
Omlegging flyktningmidler			2 500	4 000
Diverse korrigeringer	3 400	3 400	3 400	3 400
Redusert bruk disposisjonsfond				5 100
Lønnsharmonisering	1 400	1 400	1 400	1 400
Andre korrigeringer	14 395	19 535	21 902	30 094

I føringene i statsbudsjettet ligger følgende:

Utgiftsøkninger som følge av føringer fra statsbudsjettet	2021	2022	2023	2024
Økning skjønn/fylkesgrep minoritetsspråklige barn	250	250	250	250
Inntektsgradert SFO for 3. og 4. trinn fra høst 2021	89	214	214	214
Redusert pensjonssats private barnehage fra 13 prosent til prosent 11	- 70	- 70	- 70	- 70
Aktivisering og avlastning barn	360	0	0	0
Endret tilskudd fastleger og psykososialt arbeid	1 416	1 416	1 416	1 416
Egenandel frikort økt sosialhjelp	141	141	141	141
Styrking barnevern	75	75	75	75
Kompensasjon for økt innslagspunkt tilskudd ressurskrevende brukere	1 150	1 104	1 104	1 058
Sum føringer i statsbudsjettet	3 411	3 130	3 130	3 084

Oppsummert gir de foregående momentene behov for rammetilpasninger slik:

Rammetilpasninger	2021	2022	2023	2024
Innsparingskrav fra handlingsplan 2020 - 2023	10 000	14 000	25 000	25 000
Nye utfordringer 2021	25 050	26 750	23 750	20 750
Finansering	- 33 636	- 35 528	- 29 781	- 24 644
Virkning statsbudsjettet	7 761	7 578	7 736	7 842
Andre korrigeringer	14 395	19 535	21 902	30 094
Sum rammetilpasninger	23 570	32 335	48 607	59 042

Rammeområdene har gjort tilpasninger til driften. Dette både med å finne rammetilpasninger og harmonisering av driften. Tiltakene for rammeområdene er redegjort for i presentasjonen av områdene lengre bak i dokumentet. De største endringene er:

Tilpasninger drift	2021	2022	2023	2024
Gevinstrealisering bemanning barnehage	- 2 312	- 2 312	- 2 312	- 2 312
Bortfall tilskudd Liavoll	- 4 857	- 7 057	- 7 057	- 7 057
Tilpasning kapasitet Lenvik barnehage	- 760	- 1 697	- 1 697	- 1 697
Tilpasning kapasitet Meldal barnehage	- 626	- 2 220	- 3 226	- 3 226
Midlertidig avvikling drift Aa ungdomsskole		- 2 119	- 5 085	- 5 085
Utfasing åtte institusjonsplasser på Orkdal helsetun, overføring rehabilitering til Meldal helsetun	- 2 924	- 3 896	- 3 896	- 3 896
Tilpasning antall institusjonsplasser på Krokstadøra til behovet	- 4 288	- 4 288	- 4 288	- 4 288
Gebyrøkning plan	- 1 200	- 1 200	- 1 200	- 1 200
Innsparing teknisk	- 1 900	- 1 900	- 1 900	- 1 900
Innsparing brann	- 1 090	- 1 090	- 1 090	- 1 090
Kasernert personell			2 000	3 250
Innsparing kultur	- 600	- 600	- 600	- 600
Innsparing to stillinger kultur	- 1 500	- 1 500	- 1 500	- 1 500
Flytte rammetilskudd	- 1 415	- 1 415	- 1 415	- 1 415
Sum tilpasninger drift	- 23 472	- 31 294	- 33 266	- 32 016

Følgende tiltak ble endret av Kommunestyret, for mer informasjon se vedtaket på side 4:

- Barnehage-rammen er vedtatt, men Hovedutvalget oppvekst kan endre tilpasninger på enhetsnivå
- Midlertidig avvikling drift Aa ungdomsskole er reversert
- Hjemmetjenesten ble styrket med 1,8 mill. kroner som følge av redusert antall sykehjemsplasser
- Kultur ble tildelt 750 000 kroner til ett årsverk innen ungdom/fritid

Handlingsreglene (oppdatert etter KS-vedtaket)

Kommunestyret har i økonomireglementet vedtatt følgende handlingsregler for Orkland:

- Netto driftsresultat skal være minimum 1,75 prosent av brutto driftsinntekter.
- Egenfinansiering av investeringer skal være minimum 20 prosent av brutto investeringer.
- Langsiktig gjeld, eksempelvis pensjonsforpliktelser, skal være maksimum 100 prosent av brutto driftsinntekter.
- Disposisjonsfond (fri egenkapital drift) skal være 5 - 10 prosent av brutto driftsinntekter.

K12 jobbe for at netto driftsresultat skal være minimum 1,75 prosent av brutto driftsinntekter.

K13 sørge for at egenfinansiering av investeringer skal være minimum 20 prosent av brutto investeringer.

K14 ikke ha en langsiktig gjeld som overstiger 100 prosent av brutto driftsinntekter.

K15 ha et disposisjonsfond som skal være 5 - 10 prosent av brutto driftsinntekter.

K16 vurdere kostnadsnivået opp mot sammenlignbare kommuner og jobbe systematisk med økonomiske analyser som et grunnlag for effektiv tjenesteproduksjon.

Netto driftsresultat

I perioden vil netto driftsresultat utgjøre:

	2021	2022	2023	2024
Netto driftsresultat (1000)	10 282	24 064	25 775	29 622
Andel netto driftsresultat (prosent)	0,65 %	1,53 %	1,64 %	1,88 %
Mål (prosent)	1,75 %	1,75 %	1,75 %	1,75 %
Differanse (prosent)	-1,10 %	-0,22 %	-0,11 %	0,13 %
Differanse (1000)	-17 265	-3 483	-1 734	2 045

Tabellen viser en bedring av netto driftsresultat gjennom perioden, slik at dette kommer opp i anbefalt nivå. Dette forutsetter at det finnes konkrete tiltak på de angitte innsparingskravene som utgjør 10,4 millioner kroner i 2022, 25,4 millioner kroner i 2023 og 36,7 millioner kroner i 2024.

Egenfinansiering av investeringer

Vurderer vi de planlagte investeringene opp mot handlingsregelen på 20 prosent egenfinansiering, ligger denne for lavt gjennom hele perioden med unntak av 2024.

	2021	2022	2023	2024	Sum HP
Totalramme	443 444	298 196	102 906	12 256	856 802
Finansiering					
Merverdiavgiftskompensasjon	61 078	43 900	19 550	1 900	126 428
Tilskudd	1 200	78 400	42 800		122 400
Bruk av fond/inntekter salg fast eiendom	57 416	12 356	9 556	6 356	85 684
Lån	323 750	163 540	31 000	4 000	522 290
Egenkapitalgrad (Andel av finansiering som er sparte midler/salgsinntekter)	12,95 %	4,14 %	9,29 %	51,86 %	10,00 %

Det er brukt en del disposisjonsfond til investeringer i perioden for å redusere gjeldsøkningen.

Utvikling langsiktig gjeld

År	2021	2022	2023	2024
Gjeld per 31.12.	2 481 020	2 578 961	2 541 668	2 476 699

Gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	158 %	164 %	162 %	157 %
---	-------	-------	-------	-------

Tabellen viser at den langsiktige gjelda vil være høy gjennom hele handlingsplanperioden. Selv om gjelda reduseres mot slutten av perioden, er den fortsatt langt over måltallet satt i handlingsreglene.

Når det gjelder kommunens samlede fond, viser en gjennomgang av regnskapene per 31.12.2019 følgende status:

Disposisjonsfond	
Agdenes	39,0
Meldal	50,7
Orkdal	158,4
Snillfjord	11,0
Snillfjord 48 prosent	5,3
Samlet disposisjonsfond 31.12.2019	253,3

I handlingsplanen er det lagt opp til følgende endring i forhold til disposisjonsfondene:

	2020	2021	2022	2023	2024
Disposisjonsfond 1.1.	253 300	239 093	198 738	210 565	224 580
Bruk fonds investeringer	-68 203	-53 052	-5 300	-6 600	-3 400
Netto avsetning fonds drift	53 996	12 697	17 127	20 615	22 576
Disposisjonsfond 31.12.	239 093	198 738	210 565	224 580	243 756
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	14,97 %	12,63 %	13,38 %	14,29 %	15,47 %

Handlingsregelen tilsier at fondene skal være mellom 5 - 10 prosent av brutto driftsutgifter, noe som utgjør fra 78 til 157 millioner kroner. Fondene er altså over anbefalt nivå.

Den framlagte handlingsplanen viser at kommunen fortsatt må ta grep for å ivareta en sunn økonomisk utvikling.

- Det vil iverksettes prosesser for å bringe ned driftsutgiftene i tiden framover, for bedre driftsresultat/rom for bygging av buffere og egenkapital til investeringer.
- Det må fortsatt vises stor forsiktighet i nye låneopptak, samtidig som en må prioritere nedbetaling av eksisterende lån.
- De investeringene som skal gjennomføres må ha høyere grad av egenfinansiering.
- Selv om nivåene på fondene tilsynelatende er tilfredsstillende, må disse styrkes framover for å sikre handlingsrom for endringer som vil komme.

Investeringer

Tabellen viser tiltak som er lagt inn i økonomiplanen.

Prosjekt	2021	2022	2023	2024
Sum investeringer vann	55 435	46 100	250	250
Sum investeringer avløp	42 865	34 400	4 750	2 750
30002 Justeringsmva Joplassen/Kleiva	-244	-244	-244	-244
30013 Vigorbrua (106)	4 130			
30019 Trekkør fond P 470 i Orkdal	1 875			
30025 Hjullaster	2 500			
30026 Henger lastebil	625			
30027 Gang/sykkelveg Vormstad sør	1 000			
30028 Utskifting hjulgående gravemaskin		2 500		
30029 Feiebil			5 000	
40001 Ny Lensvik skole	125 000	25 940		
40003 Nytt Meldal Helsetun	156 250	137 500	53 400	
40012 Ny Orkdal brannstasjon	4 127			
40013 Ny Meldal brannstasjon		37 250		
40014 Lensvik brannstasjon tilbygg/ nybygg	3 750			
40016 Ny Krokstadøra brannstasjon		250	31 250	
40039 Tilbygg Amundmoen II	18 700			
40045 Ombygging Meldal kommunehus	4 250			
40046 Ombygging Lensvik kommunehus		5 000		
40050 Renovering Nygata 10	1 200			
40052 Servicesenter Krokstadøra	13 000			
40053 Aktivitetspark Krokstadøra	1 800			
50006 Slottet brannstasjon Framskutt enhet	1 563			
50009 E-kommune	1 250	1 250	1 250	1 250
50010 PC-er skole	2 250	2 250	2 250	2 250
50014 Fastlegehjemmel til en 0-avtale	830			
50016 ATV/Snøscooter feiertjenesten	350			
50017 Vaktbil Meldal	938			
50018 Tankbil Krokstadøra		1 500		
50019 Brannbil Meldal		4 500		
50020 Brannbil høydeberedskap				6 000
50021 Brannbil Orkanger			5 000	
Sum investering i anleggsmidler	443 444	298 196	102 906	12 256

Alle tall inkludert merverdiavgift, med unntak av investeringer i vann og avløp

Investeringer vann og avløp

Investeringene i vann og avløp er i all hovedsak ført opp med prosjekter for 2021 og 2022. For disse fagområdene er det lagt opp til at det skal utarbeides nye hovedplaner, for å få en samlet oversikt over status og behov som grunnlag for felles prioriteringer. I 2020 ble det avsatt til sammen 500 000 kroner for å utarbeide en felles plan for vann og avløp i Orkland. Dette arbeidet er igangsatt, men

blir ikke ferdig før mot sommeren 2021. Når arbeidet med disse planene er fullført vil dette munne ut i nye prioriteringslister og investeringsbudsjettet som må revideres i tråd med dette.

Begge områdene er underlagt selvkostbestemmelser og investeringsnivået er hensyntatt i beregning av gebyrer for tjenestene.

Investeringer veier

Grønørbrua:

Oppgradering av Grønørbrua ble vedtatt av kommunestyret 30.09.2020 med en kostnadsramme på 10 millioner kroner. Deler av bevilgningen er tatt inn i budsjett 2020. Resterende på 4 130 000 kroner er ført opp i budsjett 2021.

Gang/sykkelveg Vormstad sør:

Orkland kommune har gått i dialog med, og fått tillatelse av, Trøndelag fylkeskommune om å få tilgang til å anlegge en forenklet gang- og sykkelveg langs fylkesvei 65 fra Best-stasjonen på Vormstad til Moe kirke. Det foregår for tiden etablering av vann- og avløpsledninger på strekningen og overskuddsmasser fra dette anlegget kan brukes som oppbygging. Dette tiltaket anser rådmannen som et billig og godt alternativ til en fullgod gang- og sykkelveg på strekningen.

Investeringer bygg

Lensvik skole:

Bygging av ny Lensvik skole ble vedtatt av formannskapet 15.04.2020 med en ramme på 195,8 millioner kroner. Bygging er i gang og forventes ferdig i 2022. Antatt forbruk i 2021 på 125 millioner kroner og 2022 på 25,9 millioner kroner.

Nytt Meldal helsetun:

Kostnadsramme for bygging av nytt helsetun i Meldal ble vedtatt av kommunestyret 24.06.2020 med en totalramme på 390,9 millioner kroner. Prosjektet bygges ut i to byggetrinn og første byggetrinn er planlagt ferdig i november 2021, mens byggetrinn to er ferdig i februar 2023. I handlingsplanen er det lagt inn antatte kostnader for perioden 2021 - 2023.

Ny hovedbrannstasjon Orkland:

Prosjektet har en kostnadsramme på totalt 69 474 000 kroner. Mesteparten av utgiftene er påløpt ved utgangen av 2020. Det er satt av 4 127 000 kroner i 2021 til ferdigstillelse.

Ny Meldal brannstasjon:

Investeringsprosjekt er foreslått avsatt med en ramme på 37 250 000 kroner i 2022. I tillegg kommer midler til forprosjekt med 250 000 kroner i 2020.

Lensvik brannstasjon tilbygg/nybygg:

I budsjettet for 2020 er det avsatt 1,875 millioner kroner for utbedring av Lensvik brannstasjon etter pålegg fra Arbeidstilsynet. Arkitekt er engasjert og ut fra rombehov og nødvendige funksjoner er det et budsjettanslag på 5,625 millioner kroner. I tillegg til bevilgningen i 2020 foreslås det bevilget 3,750 millioner kroner i 2021.

Ny Krokstadøra brannstasjon:

Investeringsprosjektet er foreslått gjennomført i 2023. Avsatt ramme foreløpig er 31,5 millioner kroner inkludert midler til forprosjekt som igangsettes i 2022.

Tilbygg Amundmoen II:

Investeringsprosjektet omfatter bygging av industribygg for utleie. Prosjektet ble vedtatt av kommunestyret 24.06.2020 med en totalramme på 20,7 millioner kroner. Noe av dette påløper i 2020. For 2021 er det avsatt 18,7 millioner kroner.

Ombygging Meldal kommunehus:

Det har siden 2018 vært planer om at landbruk og naturforvaltning med sine samarbeidspartnere kan være aktuelle leietakere i kommunehuset. Dette er bakgrunnen for at en mulighetsstudie (forprosjekt) for en eventuell nøktern ombygging er foretatt. Det gjenstår kun mindre avklaringer før en mulig leiekontrakt med de private samarbeidspartnerne kan avtales. Det er avsatt 4 250 000 kroner i 2021.

Ombygging Lensvik kommunehus:

Før kommunesammenslåingen vedtok Agdenes kommunestyre en fremtidig etterbruk av kommunehuset. Planen som ble forespeilet var at fremtidige kommunale tjenester fremdeles skal ivaretas i størst mulig grad. Mer spesifikt nevnes at nytt folkebibliotek ønskes innplassert sammen med kulturskolen. I tillegg vurderes om frivilligheten sammen med eventuelle lokaler for en ungdomsklubb kan plasseres i kommunehuset. Per i dag bruker Lensvik skole en del areal i påvente av at en ny skole tas i bruk fra høsten 2022. Høsten 2019 ble det startet en mulighetsstudie for bygget, og arkitekt ble engasjert. Målsetting har vært at ombygging skal være innenfor en nøktern kostnadsramme for tiltaket. Dette arbeidet har munnnet ut i foreløpige tegninger med tilhørende kostnadsoverslag. Ombyggingen sees i sammenheng med organisasjonsgjennomgangen på kulturområdet. Det er avsatt fem millioner kroner for ombygging i 2022. Rådmannen vil komme tilbake med et mer nøyaktig estimat.

Renovering Nygata 10:

Boligen ligger sentralt på Orkanger, og har betydelig behov for oppussing for å kunne leies ut igjen. Eiendommen er ikke mulig å leie ut slik den fremstår i dag. Det er behov for drenering og oppussing av hele eiendommen. I planen er dette en bolig vi ønsker å beholde, men det er nødvendig med oppgraderinger. Det er satt av 1 200 000 kroner til formålet i 2022.

Investeringer biler, maskiner og utstyr

ATV/snøscooter feiertjenesten:

For feiertjenesten er det behov for investering i ATV og snøscooter i forbindelse med feiing og tilsyn av fritidsboliger. Dette er en investering som er underlagt selvkostbestemmelser. Investeringen er hensyntatt i beregning av gebyrer for tjenestene. Det er avsatt 350 000 kroner i 2021.

Kjøretøy brann og redning - følgende kjøretøy er foreslått lagt inn i perioden:

Slottet brannstasjon - fremskutt enhet	2021	1 536 000
Meldal brannstasjon - vaktbil	2021	938 000
Krokstadøra brannstasjon - tankbil	2022	1 500 000
Meldal brannstasjon - brannbil	2022	4 500 000
Orkland hovedbrannstasjon - brannbil	2023	5 000 000
Orkland hovedbrannstasjon - høyderedskap	2024	6 000 000

Kjøretøypark og annet utstyr til tjenesten er kostbart og må vedlikeholdes og skiftes ut før de blir utrangert. Gjennomsnittsalderen på de store brannbilene på de seks stasjonene er hele 15 år. Dette er biler som koster 4 - 5 millioner kroner per bil å erstatte. Ingen av bilene bør bli eldre enn 15 år før de fases ut. Dermed slipper vi kostbart vedlikehold og unødige reduksjoner i beredskapen. I handlingsplanperioden foreslås det å skifte ut de eldste bilene, i tillegg til å etablere høydeberedskap i slutten av perioden.

Vi ser en utvikling der det bygges både høyere og større. For i det hele tatt å ha muligheter til å gjøre trygg innsats på slike objekter ser vi gjennom ROS-analysen at det er behov for høyderedskap, ofte kalt stigebil eller brannlift, med en arbeidsrekkevidde på over 30 meter. Boligblokker og leilighetsbygg med fem etasjer begynner å bli utbredt, og industribygg blir større og større.

Hjullaster:

Vi har i dag hjullaster som begge begynner å gi store reparasjonskostnader på grunn av alder 1986/2001. Begge brukes i brøyting om vinteren, gatefeining, kantslått og andre forfallende arbeider på sommeren. Det er derfor ønskelig å prioritere utskifting av minst én hjullaster.

Henger lastebil:

Med større avstander og nesten dobling av antall meter veg ville det være tidsmessig og økonomisk å kunne kjøre bil og henger. Dette gjelder spesielt ved grusing av veger, samt grøfterens. Dette vil også minske behovet for leie av lastebiler.

Utskifting hjulgående gravemaskin:

Vi har i dag to hjulgående gravemaskiner som har en alder fra henholdsvis 2012/2014. De begynner å nærme seg alder og timer for at større reparasjoner kan forekomme. Det er derfor ønskelig å prioritere utskifting av minst én hjulgående gravemaskin i handlingsplanperioden.

Feiebil:

Dette gjelder bil for feiing av strøsand, som er en prioritert oppgave. Dette hindrer unødvendige støvplager i tettbebygde strøk. Orkdal og Meldal har de siste årene tatt hånd om dette, mens de øvrige har leid denne tjenesten. Med investering av en mellomstor feiebil og eksisterende utstyr, vil kommunen kunne utføre all feiing i egenregi. Vi kan utføre dette i rette tidspunkt i forhold til støvplager.

Andre investeringer

Fiberkabel:

Kjøp av rettighet i Svorka Bredbånd sin fiberkabel mellom Meldal kommunehus og Å grunnvannsanlegg ved Motun. Orkland kommune kjøper rettighet til 12 fibertråder i eksisterende kabel.

Orkland kommune har i dag rettighet til 12 fibertråder i Svorka bredbåndskabel fra Orkland rådhus til Meldal kommunehus. På vei opp til Meldal knyttes mange tekniske lokasjoner, barnehager og skoler sammen via denne fiberen og gir forbindelse inn til Orkland rådhus. Planen er nå å videreføre denne fiberen til Å for å koble på flere lokasjoner langs veien dit. Fiberløsning til våre bygg og installasjoner vil bety en betydelig økning i kvalitet og hastighet.

Fastlegehjemmel til 0-avtale:

Gjelder overtakelse av en legehjemmel i 2021 på grunn av pensjon. Dette vil utgjøre 830 000 kroner. En overtakelse av alle hjemler er beregnet til 7 694 000 kroner. I tillegg til overtakelse av hjemlene vil det også påløpe driftsutgifter.

I tillegg er det også foreslått investeringer av mer fast karakter som pc-er i skole og IT-investeringer. Det er også i investeringsbudsjettet lagt inn opptak av lån i Husbanken til videre utlån (startlån) med 35 millioner kroner og egenkapitalinnskudd i KLP med 4 350 000 kroner. Kommunestyret vedtok økt låneopptak til startlån med 5 mill. kroner, til 40 mill. kroner for 2021.

Endring i kommunestyret

Stedsutviklingspakke Krokstadøra:

Det etableres et trafikk- og servicesenter ved krysset FV714. Det skal legges til rette med nødvendig areal og infrastruktur i form av vann, avløp og strøm. Området bør inneholde plass til bensinpumper, ladestasjon for elbiler, tømme-stasjon for bobiler og utleiebygg for butikk, kro og kommunalt servicehjørne.

Kommunen bygger et kombinert utleiebygg og bygg til kommunens virksomhet. I bygget kan det etableres et kommunalt «servicehjørne» med muligheter for digital kommunikasjon og en digital turistinformasjon. Det skal etableres et kommunalt saksbehandlerkontor for timeavtaler.

Utleiedelen skal inneholde butikk og serveringssted (kro).

Det igangsettes et utredningsarbeid for å bygge ny brannstasjon på samme tomt. Det må avklares om utleiebygget og brannstasjonen kan plasseres i ett bygg for å oppnå synergier og kostnadsbesparelser. Vaskehallen på brannstasjonen må bygges og legges til rette slik at den kan brukes av allmennheten når brannvesenet ikke bruker den.

Aktivitetspark/flerbruksområde/nærmiljøanlegg Krokstadøra:

Den utarbeidede studentoppgaven om aktivitetspark ved skolen/barnehagen må bearbeides slik at det gir best mulig uttelling av tilskudd fra spillemidler og tilpasset økonomisk ramme.

Nærmiljøanlegget kan eksempelvis inneholde:

- Trimpark (Tuftepark/treningspark/hinderløype)
- Tarzanspark ev tilsvarende aktivitet
- Buldrelement
- Asfaltert turløype på minimum 500m
- Lys
- Sosialt område

Finansiering av investeringene

I tillegg til investeringer i varige driftsmidler, må egenkapitaltilskuddet i KLP finansieres. Dette gir til sammen et finansieringsbehov slik (Tall i tusen):

Investeringsutgifter	2021	2022	2023	2024
Investeringer i varige driftsmidler	443 444	298 196	102 906	12 256
Investeringer i aksjer og andeler	4 350	4 350	4 350	4 350
Sum investeringsutgifter	447 794	302 546	107 256	16 606

Samlet finansiering

Tall i tusen:

	2021	2022	2023	2024
Avsetning ubundne investeringsfond	244	244	244	244
Refusjon fra staten/Nav	-1 200	-78 400	-42 800	
Kompensasjon merverdiavgift	-61 078	-43 900	-19 550	-1 900
Bruk av lånemidler	-323 750	-163 540	-31 000	-4 000
Overføringer fra driftsregnskapet	-62 010	-16 950	-14 150	-10 950
Sum finansiering	-447 794	-302 546	-107 256	-16 606

Låneopptak og samlet utvikling i gjeld

Tallene i investeringsbudsjettet er gjeldende øverste ramme for prosjektene. Finansieringen av prosjektene krever låneopptak på inntil 323 750 000 kroner i 2021 til investeringer. I tillegg kommer opptak av lån til videreutlån (startlån Husbanken) på 40 000 000 kroner.

Gjeldsutviklingen for perioden blir som følger:

År	2021	2022	2023	2024
Gjeld per 31.12.	2 481 020	2 578 961	2 541 668	2 476 699

Økonomisk oversikt drift

Tall i tusen:

	2020	2021	2022	2023	2024
Driftsinntekter					
Rammetilskudd	-675 356	-665 303	-653 083	-653 017	-652 952
Inntekts- og formuesskatt	-442 891	-475 743	-475 743	-475 743	-475 743
Eiendomsskatt	-10 935	-16 784	-18 384	-18 184	-17 784
Andre skatteinntekter	-13 232	-6 484	-6 484	-6 484	-6 484
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-50 529	-35 902	-31 697	-28 703	-27 582
Overføringer og tilskudd fra andre	-164 308	-126 779	-125 154	-123 410	-123 555
Brukerbetalinger	-71 934	-78 635	-78 280	-78 280	-78 280
Salgs- og leieinntekter	-168 214	-168 942	-185 713	-188 556	-193 873
Sum driftsinntekter	-1 597 399	-1 574 572	-1 574 538	-1 572 377	-1 576 253
Driftsutgifter					
Lønnsutgifter	877 405	878 795	877 876	883 839	883 472
Sosiale utgifter	250 001	214 507	213 068	213 582	214 014
Kjøp av varer og tjenester	328 254	320 251	299 586	281 694	276 378
Overføringer og tilskudd til andre	31 616	74 904	74 400	73 312	74 288
Avskrivninger	91 273	94 270	100 404	103 599	103 672
Sum driftsutgifter	1 578 549	1 582 727	1 565 334	1 556 026	1 551 824
Brutto driftsresultat	-18 850	8 155	-9 204	-16 350	-24 429
Finansinntekter					
Renteinntekter	-20 665	-16 197	-15 998	-15 788	-15 788
Utbytter	-33 900	-33 900	-33 900	-33 900	-32 900
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	2 900				
Renteutgifter	35 863	39 957	44 192	51 082	54 882
Avdrag på lån	70 888	85 973	91 250	92 780	92 285
Netto finansutgifter	55 086	75 833	85 544	94 174	98 479
Motpost avskrivninger	-91 274	-94 270	-100 404	-103 599	-103 672
Netto driftsresultat	-55 038	-10 282	-24 064	-25 775	-29 622

Disp. eller dekning av netto driftsresultat:					
Overføring til investering	77 703	62 010	16 950	14 150	10 950
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	12 724	-11 373	-4 713	-2 390	-504
Netto avsetning til eller bruk av disposisjonsfond	-14 207	-40 355	11 827	14 015	19 176
Bruk av tidligere års mindreforbruk	-21 181				
Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	55 038	10 282	24 064	25 775	29 622
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)					

Bevilgningsoversikt drift

Tall i tusen

Tall i tusen	2020	2021	2022	2023	2024
Rammetilskudd	-675 356	-665 303	-653 083	-653 017	-652 952
Inntekts- og formueskatt	-442 891	-475 743	-475 743	-475 743	-475 743
Eiendomsskatt	-10 935	-16 784	-18 384	-18 184	-17 784
Andre generelle driftsinntekter	-47 740	-21 916	-21 885	-21 855	-21 773
Sum generelle driftsinntekter	-1 176 922	-1 179 746	-1 169 095	-1 168 799	-1 168 252
Sum bevilgninger drift, netto	1 066 625	1 092 991	1 058 847	1 048 210	1 039 511
Avskrivninger	91 273	94 270	100 404	103 599	103 672
Sum netto driftsutgifter	1 157 898	1 187 261	1 159 251	1 151 809	1 143 183
Brutto driftsresultat	-19 024	7 515	-9 844	-16 990	-25 069
Renteinntekter	-20 489	-15 557	-15 358	-15 148	-15 148
Utbytter	-33 900	-33 900	-33 900	-33 900	-32 900
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	2 900				
Renteutgifter	35 861	39 957	44 192	51 082	54 882
Avdrag på lån	70 888	85 973	91 250	92 780	92 285
Netto finansutgifter	55 260	76 473	86 184	94 814	99 119
Motpost avskrivninger	-91 274	-94 270	-100 404	-103 599	-103 672
Netto driftsresultat	-55 038	-10 282	-24 064	-25 775	-29 622
Disponert eller dekning av netto driftsresultat					

Overføring til investering	77 703	62 010	16 950	14 150	10 950
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	12 724	-11 373	-4 713	-2 390	-504
Netto avsetning til eller bruk av disposisjonsfond	-14 207	-40 355	11 827	14 015	19 176
Dekning av tidligere års merforbruk	-21 181				
Sum disponert eller dekning av netto driftsresultat	55 038	10 282	24 064	25 775	29 622
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0

Bevilgninger rammeområder

Tall i tusen

	2021	2022	2023	2024
Brutto ramme, Rådmannen	105 571	113 721	110 390	113 462
korrigeringer fellesramme	-5 141	-1 753	-1 709	-618
Netto ramme Rådmannen	110 712	115 474	112 099	114 080
Brutto ramme, Barnehage	128 045	124 697	121 587	118 627
korrigeringer fellesramme	200	200	200	200
Netto ramme, Barnehage	127 845	124 497	121 387	118 427
Brutto ramme, Grunnskole	205 745	204 732	202 521	202 521
korrigeringer fellesramme	1 800	1 800	1 800	1 800
Netto ramme, Grunnskole	203 945	202 932	200 721	200 721
Brutto ramme, Tverrfaglige tjenester	59 675	56 963	57 826	57 299
korrigeringer fellesramme	-5 600	-4 696	-4 109	-5 148
Netto ramme, Tverrfaglige tjenester	65 275	61 659	61 935	62 447
Brutto ramme, Mestring	112 719	113 900	107 237	105 661
korrigeringer fellesramme	-6 324	-5 360	-3 000	0
Netto ramme, Mestring	119 043	119 260	110 237	105 661
Brutto ramme, Hjemmebaserte tjenester	223 055	223 434	223 431	223 589
korrigeringer fellesramme	-1 135	0	0	0
Netto ramme, Hjemmebaserte tjenester	224 190	223 434	223 431	223 589
Brutto ramme, Institusjon	134 872	133 979	144 979	144 979
korrigeringer fellesramme	-10 800	0	0	0
Netto ramme, Institusjon	145 672	133 979	144 979	144 979
Brutto ramme, Plan	14 613	14 479	14 256	14 148
korrigeringer fellesramme	-155	-155	345	345
Netto ramme, Plan	14 768	14 634	13 911	13 803
Brutto ramme, Tekniske tjenester	88 403	79 137	77 225	74 625
korrigeringer fellesramme	32 298	41 301	42 372	43 240

Netto ramme, Tekniske tjenester	56 105	37 836	34 853	31 385
Brutto ramme, Kultur	25 408	25 116	24 630	24 393
korrigeringer fellesramme	-27	-27	-27	-27
Netto ramme, kultur	25 435	25 143	24 657	24 420

Bevilgningsoversikt investering

Tall i tusen

	2020	2021	2022	2023	2024
Investeringer i varige driftsmidler	391 332	443 444	298 196	102 906	12 256
Tilskudd til andres investeringer	1 042				
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	4 099	4 350	4 350	4 350	4 350
Utlån av egne midler					
Avdrag på lån					
Sum investeringsutgifter	396 473	447 794	302 546	107 256	16 606
Kompensasjon for merverdiavgift	42 893	61 078	43 900	19 550	1 900
Tilskudd fra andre	40 887	1 200	78 400	42 800	
Salg av varige driftsmidler	17 000				
Salg av finansielle anleggsmidler					
Utdeling fra selskaper					
Mottatte avdrag på utlån av egne midler					
Bruk av lån	255 069	323 750	163 540	31 000	4 000
Sum investeringsinntekter	355 849	386 028	285 840	93 350	5 900
Videreutlån	23 000	40 000	35 000	35 000	35 000
Bruk av lån til videreutlån	23 000	40 000	35 000	35 000	35 000
Avdrag på lån til videreutlån	5 000	7 600	7 600	7 600	7 600
Mottatte avdrag på videreutlån	5 000	7 600	7 600	7 600	7 600
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	77 703	62 010	16 950	14 150	10 950
Netto avsetning til eller bruk av bundne investeringsfond					
Netto avsetning til eller bruk av ubundet investeringsfond	-17 429	-244	-244	-244	-244
Dekning av tidligere års udekket beløp	-19 650				
Sum overføring fra drift og netto avsetning	40 624	61 766	16 706	13 906	10 706
Fremført til inndekning i senere år (udekket bel)	0	0	0	0	0

Kapittel 6 Rådmannen

Status

Rådmannens stab består av tre stabsområder:

- Økonomi
- Personal
- Kommunikasjon og digitalisering

Hvert av stabsområdene har en leder som er en del av rådmannens ledergruppe. I tillegg ligger det andre enkeltfunksjoner til staben direkte under rådmann. Disse enkeltfunksjonene er næringssjef, beredskapsleder, kommunejurist og sekretariat for rådmannen og politisk nivå. Staben teller til sammen 63 faste årsverk fordelt på 73 personer. Inkludert i dette er ni frikjøpte tillitsvalgte som tilsvarer 3,7 årsverk. Under rådmannsområdet er det også 32 lærlinger som er sortert på syv fag fordelt på tjenesteområdene.

Årsverk og antall ansatte totalt for rådmannens stab:

	Årsverk	Antall ansatte
Stab	63	73

Faste ansatte inklusive ansatte i lønnet og ulønnet permisjon over en prosent stillingsandel. Vikarer, engasjerte, oppdragstakere og politikere er ikke medregnet.

Frikjøpte tillitsvalgte er tatt inn i bemanningen (9 personer/3,7 årsverk). Lærlinger er ikke medregnet. Kemner (4 årsverk) er tatt ut som følge av virksomhetsoverdragelse.

Kompetanseprofil i prosent for stabsområdene:

Kompetanseprofil Stab	
Ufaglært	0 %
Fagarbeider	67 %
Høgskole-/universitet 3 - 4 år	25 %
Høgskole-/universitet 5 år og mer	8 %

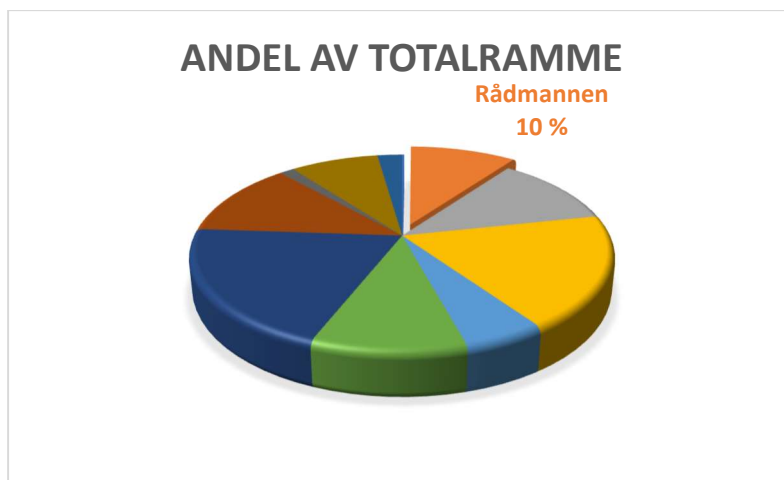
Utvalgte stillingstyper og årsverk på rammeområdet:

Stillingstype	Årsverk
Økonomirådgivere/-konsulenter	6,0
Personalrådgivere/-konsulenter	5,9
Sekretærer, saksbehandlere	10,2
IKT-konsulenter	10,0

Det er fokus på gevinstrealisering gjennom relativt mindre ressursbruk til administrasjon og en prioritering av større og mer robuste fagmiljøer. Dette henger nøye sammen med en pågående digitalisering av administrative prosesser med opplæring av hele organisasjonen etter hvert som nye system faser inn.

En gjennomgang av bemanningsnivået viser at det kan spares inn cirka fem årsverk ved naturlig avgang i rådmannens stab. Det vil si når oppgaver i forbindelse med sammenslåingen er gjennomført og planlagte systemer er implementert, samt at de administrative prosessene er etablert.

Handlingsplan 2021 - 2024

Rådmannen	2021	2022	2023	2024
Brutto ramme	105 571	113 721	110 390	113 462
herav				
Avsetninger til bundne fond	-1 064	-1 064	-1 064	-1 064
Bruk av bundne driftsfond	5 073	1 685	1 641	550
Bruk av næringsfond	1 132	1 132	1 132	1 132
Korrigeringskonsernerinterne renter	0	0	0	0
Netto ramme	110 712	115 474	112 099	114 080
Nye tiltak				
Tilskudd andre religiøse formål statliggjort	- 427	- 427	- 427	- 427
Økt kostnad arkiv, fondsfinansiert	1 468	163		
Redusert bruk flyktningmidler Orklandbadet	1 000	1 000	1 000	1 000
Gevinstrealisering bemanning	- 700	- 700	- 700	- 700
Endringer i kommunestyret				
Innsparing innkjøp	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000

Nye tiltak

Tilskudd andre religiøse formål statliggjort

I statsbudsjettet for 2021 foreslår regjeringen å statliggjøre tilskuddet til andre religiøse formål. Dette medfører en kostnadsreduksjon på 427 000 kroner per år. Staten trekker samtidig inn 1,3 millioner kroner i rammetilskuddet til finansieringen av tilskuddet. Netto tap for Orkland er derfor 900 000 kroner som følge av denne statliggjøringen.

Redusert netto tilskudd Orklandbadet

Netto tilskudd til Orklandbadet er redusert med 392 000 kroner. Den vesentligste årsaken til denne reduksjonen er lavere renter. Det gjøres oppmerksom på at driften for Orklandbadet er beregnet ut fra ordinær drift i 2021. Konsekvenser av eventuelle restriksjoner knyttet til covid-19 er ikke tatt inn i handlingsplanen.

Økt kostnad arkiv

Det gjenstår fortsatt arbeid med rydding og bortsetting av arkiv for de tidligere kommunene. Kostnaden for 2021 og 2022 er dekket inn av ekstra bevilgninger gitt som reformstøtte til sammenslåtte kommuner.

Økte kostnader IT - lisenser

Budsjetterte midler til dekning av lisenser er for lav i forhold til reell kostnad. Årsaken til dette ligger delvis i at handlingsplanen for 2020 tok utgangspunkt i de tidligere kommunenes budsjetter og at det her ikke var tilstrekkelig budsjettert. I tillegg har det i 2020 vært en kraftig prisøkning på blant annet Microsoftlisenser med 15 - 20 prosent, som medvirker til at posten må økes.

Belastning lisenser til øvrige rammeområder

60 prosent av kostnadene knyttet til Microsoftlisenser utgjør totalt 2,5 millioner kroner per år. Dette er belastet de øvrige rammeområdene. Dette er gjort for å få mer fokus på denne type kostnader og dermed en bedre vurdering av hva som er det reelle behovet innenfor de enkelte rammeområdene og enhetene.

Finansiering omstillingskostnader med regionalt øremerket tilskudd kommunereform

Orkland kommune mottok i 2020 øremerkede midler knyttet til kommunereformen. I 2020 er disse midlene brukt til å dekke ekstrakostnader knyttet til avslutning av de gamle kommunene. En del slike kostnader vil oppstå også i 2021 og 2022. Disse er finansiert med bruk av det øremerkede tilskuddet.

Redusert bruk flyktningmidler Orklandbadet

Overføringene fra kommunen er kostnadsdekning (Orklahallen og kommunens bruk av kontorarealer), betaling for bruk av anlegg (skolesvømming og leie knyttet til fysioterapi med videre) og trekk for renter og avdrag. I handlingsplanen fra 2020 lå det inne bruk av flyktningmidler tilsvarende en millioner kroner til finansiering av Orklandbadet. Denne bruken av fond er fjernet.

Hvordan er innsparingstiltakene og utfordringene løst?

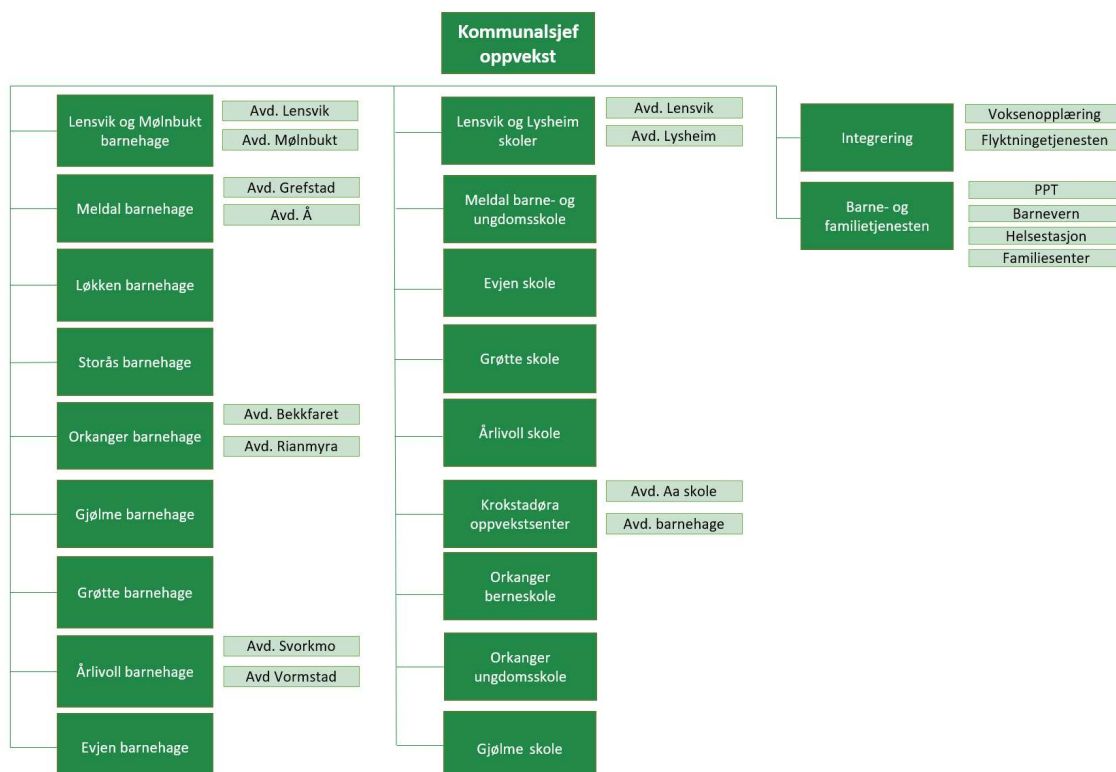
Det er redusert en stilling i rammeområdet stab og dette dekker inn innsparingen for 2021.

Endring i kommunestyret

Reduserte innkjøpskostnader

Kommunestyret vedtok en generell innsparing på innkjøp på 2 mill. kroner per år i handlingsplanperioden. Innsparingen legges på rammeområde Rådmann. Rådmannen fikk i oppdrag å foreslå fordelingen på rammeområdene gjennom budsjettjusteringer.

Kapittel 7 Oppvekst

Ansatte

Årsverk og antall ansatte på området:

	Årsverk	Antall ansatte
Oppvekst	561	625

Faste ansatte, inklusive ansatte i lønnet og ulønnet permisjon over en prosent stillingsandel. Vikarer, engasjerte, oppdragstakere og politikere er ikke medregnet.

Kompetanseprofil

Kompetanseprofil Oppvekst	
Ufaglært	11 %
Fagarbeider	23 %
Høgskole-/universitet 3 - 4 år	48 %
Høgskole-/universitet 5 år og mer	17 %

Rammeområde	Barnehage	Grunnskole og SFO	Tverrfaglige tjenester
Antall årsverk	221	284	63

Utvalgte stillingstyper og årsverk:

Stillingstype	Årsverk
Lærere	9,6
Adjunkter, adjunkter med opprykk	169,3
Lektorer, lektorer med tillegg	16,7
Barne- og ungdomsarbeidere	99,6
Pedagogiske ledere	50,4
Barnehagelærere	46,0
Helsesykepleiere	11,3
Spesialpedagoger	8,5
Jordmødre	1,8
Assistenter	42,4

- Orkland skal være et inkluderende samfunn for mennesker i alle livsfaser, med ulike forutsetninger og funksjonsevner, der den enkelte opplever tilhørighet, mestring, trivsel, og tar medansvar.

Vi skal:

K3 hindre utenforskap og konsekvenser av sosial ulikhet gjennom tidlig innsats og koordinerte tjenester.

K4 sikre et helhetlig og koordinert opplæringsløp med gode leke- og læringsmiljø tilpasset den enkeltes forutsetninger og behov.

K5 sørge for grunnopplæring i barnehage og skole av høy kvalitet som bidrar til trygghet, utvikling, motivasjon og læring, og som gir barna forutsetninger til å fullføre videregående opplæring.

Orkland møter framtidens utfordringer på en offensiv måte, gjennom å:

M2 dreie ressursinnsatsen mot helsefremmende og forebyggende arbeid og aktivitet.

M3 vektlegge kompetansebygging i samarbeid med forsknings- og utviklingsmiljø, arbeidsliv og lokalsamfunn.

M4 arbeide målrettet med innovasjon og digitalisering, samt bidra til å utjevne ulikheter i digitale ferdigheter.

M6 stimulere barn og unges nysgjerrighet, utforskertrang og kreativitet for framtidens samfunn og arbeidsliv, med særlig vekt på yrkesretta fag, teknologi, innovasjon og entreprenørskap.

Tiltak for hele området

BTI - Bedre Tverrfaglig Innsats:

Som et verktøy for god samhandling implementeres BTI i løpet av 2021. BTI er en samhandlingsmodell for tjenester som møter gravide, barn, unge og foreldre det er knyttet undring eller bekymring til. Hensikten med BTI-modellen er å kvalitetssikre helhetlig og koordinert innsats uten at det blir brudd i oppfølgingen.

Det tas i bruk et digitalt verktøy, en stafettlogg, der alle tiltak knyttet til et barn beskrives, blir gitt ansvar og evalueres. Den som er tettest på barnet i tjenestene har ansvar for loggen. Loggen følger barnet og skal sikre god informasjonsflyt ved alle overganger.

- Tiltak: BTI og stafettlogg tas i bruk av alle enheter som jobber med barn og unge. Tiltaket finansieres gjennom midler fra barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. (Bufdir)

Tverrfaglige team:

Målsettingen med tverrfaglige team er å sørge for at foresatte, barnehager og skoler får nødvendig støtte i arbeidet med barn det er bekymring for. Tverrfaglige team skal sørge for å fange opp, kartlegge og vurdere riktig innsats så tidlig som mulig. Tverrfaglige team skal være bindeleddet mellom ulike nivåer i BTI gjennom å avklare hvilke hjelpetjenester som skal ha en aktiv rolle i det videre arbeidet. Det skal være lav terskel for å ta opp saker i tverrfaglig team.

- Tiltak: Tverrfaglige team reetableres i alle barnehager og skoler fra 2021. Tiltaket finansieres innenfor eksisterende ramme.

Digitalisering for bedre tjenester:

For at kommunen skal lykkes med digitalisering innenfor oppvekstsektoren må kommunen ha utviklingskraft og kompetanse på skoleeivnivå. Det er behov for ressurser til en stilling som undervisningsteknolog /IKT-veileder/rådgiver for å koordinere, støtte og veilede i arbeidet med digitalisering. I tillegg må stillingen koordinere utviklingsarbeid innen teknologi og digitalisering i samarbeid med Newton-rommet og ivareta administrative oppgaver knyttet til digitalisering.

- Tiltak: det avsettes ressurs til en stilling, kostnad 750 000 kroner årlig. Tiltaket finansieres innenfor eksisterende ramme.

Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkludering – opplæring:

Kompetanseløftet skal bidra til at alle kommuner har tilstrekkelig kompetanse tett på barn og elever for å kunne fange opp og gi et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud til alle, inkludert barn og elever med behov for særskilt tilrettelegging.

Målgruppe for kompetansetiltakene: Ansatte i PP-tjenesten, barnehage, skole, barnehageeier, skoleeier og andre tverrfaglige tjenester i kommunen som inngår i laget rundt barnet og eleven.

- Tiltak: arbeidsplassbasert kompetanseutvikling og videreutdanning. Tiltaket finansieres gjennom felles tilskuddsordning for desentraliserte kompetansetiltak. (Orkdal - Øy)

Ramme barnehage

Om barnehagene

Orkland har 15 barnehager, inkludert en privatdrevet. De kommunale barnehagene er organisert som ti enheter. Barnehagen på Krokstadøra er organisert under Krokstadøra oppvekstsenter. I tillegg er det en privat, Liavoll barnehage på Fannrem med 23 barn. Denne barnehagen avvikles fra 01.08.2021.

Tiltak innenfor barnehageområdet

Trygg før 3:

Barnehagene i tidligere Orkdal kommune har deltatt i forsknings- og utviklingsprosjektet Trygg før 3. Trygg før 3 bidrar til å bedre kvaliteten på relasjonene mellom barna og de ansatte i barnehagen. Nærhet, trygghet, læring og språkutvikling er sentrale tema.

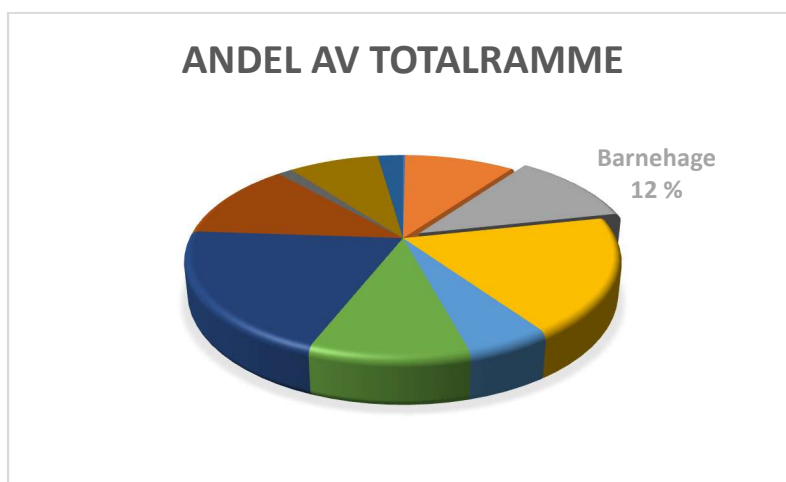
- Tiltak: Trygg før 3 implementeres i alle barnehagene i Orkland i løpet av 2021 - 2022. Tiltaket finansieres innenfor eksisterende ramme.

Inkluderende læringsmiljø:

Barnehagene deltar i utviklingsarbeid om inkluderende barnehagemiljø i regi av Høgskolen i Innlandet eller Dronning Mauds Minne Høgskole for Barnehagelærerutdanning (DMMH). Gjennom arbeidet med prosjektet er målet å arbeide kontinuerlig og systematisk med å fremme et trygt og inkluderende barnehagemiljø. Det innebærer å oppdage, undersøke og forebygge alle former for krenkelser. Krenkelser stoppes og følges opp med egnede tiltak helt til barna opplever at de har et trygt og inkluderende miljø.

- Tiltak: Alle barnehagene deltar i prosjektet som finansieres innenfor eksisterende ramme.

Handlingsplan 2021 - 2024

Barnehage	2021	2022	2023	2024
Brutto ramme	128 045	124 697	121 587	118 627
herav				
Avsetninger til disposisjonsfond	- 200	- 200	- 200	- 200
Netto ramme	127 845	124 497	121 387	118 427

Nye tiltak				
Redusert pensjonskostnad private barnehager	- 70	- 70	- 70	- 70
Økt finansiering moderasjonsordning	1 000	1 000	1 000	1 000
Gevinstrealisering bemanning	- 2 312	- 2 312	- 2 312	- 2 312
Tilpasning budsjett IKT fagperson	- 96	- 96	- 96	- 96
Bortfall tilskudd private barnehager	- 4 857	- 7 057	- 7 057	- 7 057
Tilpasning kapasitet Lensvik barnehage	- 760	- 1 697	- 1 697	- 1 697
Tilpasning kapasitet Meldal barnehage	- 626	- 2 220	- 3 226	- 3 226

Nye tiltak

Redusert pensjonskostnad private barnehager

I statsbudsjettet for 2021 foreslår regjeringen å redusere pensjonspåslaget i driftstilskuddet til private barnehager fra 13 til 11 prosent. Dette medfører en reduksjon i rammen for barnehage med 70 000 kroner.

Moderasjonsordningen

Moderasjonsordningen finansieres over det statlige rammetilskuddet. Det viser seg at denne finansieringen ikke er tilstrekkelig, og rådmannen foreslår derfor å tilføre cirka en million kroner fra 2021.

Psykososialt barnehagemiljø

Fra 2021 kommer det inn et nytt kapittel om psykososialt barnehagemiljø i barnehageloven. Barnehagen skal ikke godta krenkelser, og personalet skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for krenkelser. Barnehagen har fått en skjerpet aktivitetsplikt i forhold til krenkelser mellom barn og krenkelser fra voksne mot barn.

- Tiltak: Utarbeide nye rutiner og prosedyrer som følge av lovendringen. Finansieres innenfor eksisterende ramme.

Hvordan er innsparingstiltakene og utfordringene løst?

Bemanningsreduksjon oppvekst - felles

I forbindelse med at antall rådgivere i oppvekst reduseres, tilpasses budsjettet. Samtidig foreslås det, som nevnt over, å ansette en undervisningsteknolog. Samlet medfører dette en innsparing på 2 312 000 kroner årlig i handlingsplanperioden.

Tilpasning budsjett IKT fagperson

I vedtatt handlingsplan ble det avsatt midler innenfor rammen til å finansiere en 20 prosent stilling for IKT- fagperson. Stillingen justeres ned til ti prosent, og dette medfører en reduksjon i kostnader på 96 000 kroner årlig. Fra 2021 er ressursen 50 prosent stilling, som fordeles med 10 prosent barnehage og 40 prosent skole.

Tilpasning av kapasitet i forhold til barnetallsutvikling

Liavoll barnehage:

Barnehagen legges ned fra 01.08.2021. Totalt 19 barn skal ha plass i de kommunale barnehagene fra det tidspunktet. Det er i hovedsak barn som har Grøtte barnehage som førsteønske. De får plass tildelt ved hovedopptaket i 2021.

Tilskuddet som er utbetalt til privat barnehage justeres etter nye beregninger. Dette medfører en reduksjon i tilskuddet med 4 595 000 kroner i 2021 og 6 695 000 kroner videre i handlingsplanperioden. Videre er det avsatt midler, finansiert fra rammen, til likebehandling av private barnehager som gjelder styrket tilbud til barnehagebarn. Tilpasningen medfører reduksjon i tilskuddet på 262 000 kroner i 2021 og 362 000 kroner videre i handlingsplanperioden.

Lensvik barnehage:

Få fødsler og lite tilflytting fører til lav søkning til barnehagene i Lensvik og Mølnebukta. Det var ingen søknader ved siste rullerende opptak. I løpet av 2019 og 2020 er det født totalt tolv barn, noe som betyr at det er svært god kapasitet i de to barnehagene.

- Tiltak: Rådmann foreslår derfor å legge ned ei avdeling ved Lensvik barnehage fra høsten 2021. Tiltaket medfører 760 000 kroner i innsparing i 2021 og 1 697 000 kroner videre i handlingsplanperioden.

Meldal barnehage:

Barnetallet reduseres også ved Å barnehage. Slik det ser ut nå er det 18 barn fra høsten 2021, mens tallet reduseres til 8 fra høsten 2023.

Grefstad barnehage har kapasitet til å ta imot 54 barn. I løpet av de to neste årene blir 24 barn skolestartere. Dette medfører ledig kapasitet i barnehagen.

- Tiltak: På bakgrunn av barnetallet foreslår rådmannen å legge ned en avdeling på Å barnehage fra høsten 2021. I tillegg legges det ned en avdeling ved Grefstad barnehage fra høsten 2022. Tiltaket medfører 626 000 kroner i innsparing i 2021, 2 220 000 kroner i 2022 og 3 226 000 kroner i den resterende perioden.

Gjølme og Orkanger barnehager:

Barnehagene har allerede tilpasset kapasiteten til barnetallet i vedtatt handlingsplan. Ytterligere tilpasninger utredes ved hovedopptaket 2021, når en vet mer om fødselstall og tilflytting.

Egne opptaksbarnehager ved rullerende opptak:

Ved rullerende opptak har barnehagene stort sett kapasitet til å tilby foreldrenes førsteønske. Ved tilpasninger av kapasiteten er dette noe vi må se nærmere på for å ivareta minimumsnorm og økonomi.

Endring i kommunestyret

Tallrammen ble ikke endret av kommunestyret, men det ble vedtatt at Hovedutvalg Oppvekst tilpasser tilbudene ved barnehagene i Orkland i henhold til vedtatt ramme og reelt barnetall/søkertall ved barnehagene etter en helhetsvurdering der hensynet til de minste barnehagene søkes ivaretatt, samtidig som hovedprinsippet om å få tilbud ved sin naturlige nærbarnehage vektlegges.

Øvrige områder

Barnehagebruksplan:

Det utarbeides en barnehagebruksplan som beskriver behov for fremtidig barnehagedrift ut fra de til enhver tid gjeldende prognoser. Planen må inneholde vurderinger av bygningsmessige forhold, tilstand og kapasitet.

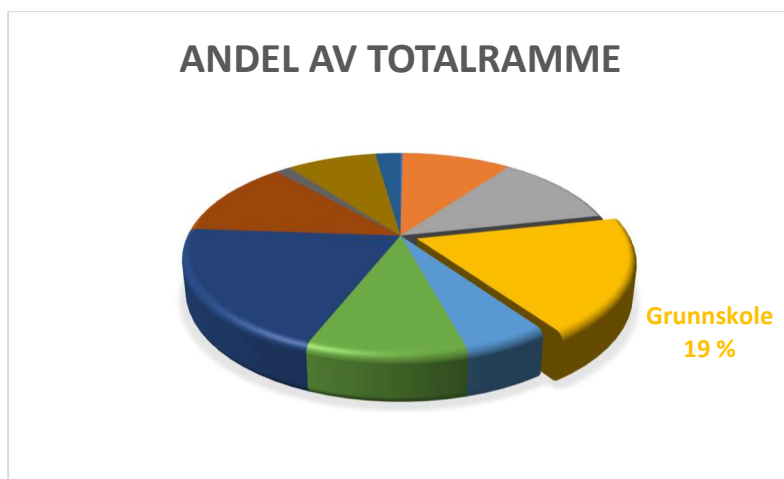
- Tiltak: Barnehagebruksplan utarbeides i handlingsplanperioden.

Ramme grunnskole

Om skolene

I Orkland er det ni kommunale skoler hvorav tre barneskoler, en ungdomsskole og fem kombinerte barne- og ungdomsskoler. Aa skole på Krokstadøra er del av en oppvekstenhet sammen med barnehagen. Lysheim og Lensvik er to skoler som til sammen utgjør en enhet. I tillegg til de kommunale skolene er den private Montessoriskolen lokalisert på Løkken Verk.

Handlingsplan 2021 - 2024

Grunnskole	2021	2022	2023	2024
Brutto ramme	205 745	204 732	202 521	202 521
herav				
Overføring til investeringsregnskapet	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800
Netto ramme	203 945	202 932	200 721	200 721

Nye tiltak				
Utvidet inntektsgradert SFO for 3. og 4. trinn	89	214	214	214
Økning i midler til minoritetsspråklige elever	250	250	250	250
Rest finansiering drift Newton-rom	1 107	1 107	1 107	1 107
Redusert bruk flyktningmidler	820	606	606	606
Tilpasning budsjett IKT fagperson	- 386	- 386	- 386	- 386
Midlertidig avvikling drift Aa ungdomsskole		- 2 119	- 5 085	- 5 085
Økt investering PC/nettbrett grunnskole	- 300	- 300	- 300	- 300
Endringer i kommunestyret				
Beholde u-trinn Aa skole		1 000	2 000	2 000

Nye tiltak

Utvider ordningen med billigere SFO for familier med lav inntekt

Høsten 2020 ble det innført en ordning med redusert foreldrebetaling i SFO for 1. og 2. trinn. I tillegg ble det innført gratis SFO for barn med særskilte behov.

Fra høsten 2022 utvides ordningen med redusert foreldrebetaling i SFO til også å gjelde 3. og 4. trinn. Tiltaket medfører at området styrkes med 89 000 kroner i 2021 og 214 000 kroner videre i handlingsplanperioden.

Økning i tilskudd minoritetsspråklige elever

Fra fylkesmannen overføres midler til å styrke opplæringen for minoritetsspråklige elever. For 2021 er det vedtatt at Orkland mottar 560 000 kroner til formålet. Dette medfører en styrkning på 250 000 kroner.

Overføring til investering pc/nettbrett grunnskole

Det er allerede avsatt 1,5 millioner kroner til utskifting og investering i pc-er og nettbrett i grunnskolen. Vi ser at behovet er økende. Det er derfor ønskelig at 300 000 kroner overføres fra grunnskolebudsjettet til investering.

Organisatorisk endring av ungdomsklubb Krokstadøra

I tidligere Snillfjord kommune lå ungdomsklubben under Aa skole. Ungdomsklubben opprettholdes, men organisatorisk flyttes den fra rammeområde skole til rammeområdet kultur og idrett. Dette medfører at 105 000 kroner årlig overføres til enhet kultur og idrett.

Hvordan er innsparingstiltakene og utfordringene løst?

Finansiering Newton-rom

Tiltaket ble vedtatt i fellesnemda i 2018. Det ble da bestemt at tiltaket skulle finansieres innenfor oppvekstsektorens ramme. I tillegg skulle etablering finansieres med bidrag fra lokalt næringsliv. Rest innsparingskrav er finansiert innenfor rammen med 1 107 000 kroner årlig.

Avvikle finansiering fra flyktningefond

I Orkdal ble det vedtatt styrkning av rammeområde grunnskole ved bruk av flyktningefond. Dette er nå tatt ut. Dette medfører en rammeendring på 820 000 kroner i 2021, og 606 000 kroner videre i handlingsplanperioden.

Tilpasning budsjett IKT fagperson

I vedtatt handlingsplan ble det avsatt midler innenfor rammen til å finansiere en 80 prosent stilling for IKT- fagperson. Stillingen justeres ned til 40 prosent. Dette medfører en reduksjon i kostnader på 386 000 kroner årlig. Fra 2021 er ressursen 50 prosent stilling, som fordeles med 10 prosent barnehage og 40 prosent skole.

Tilpasning av kapasiteten som følge av elevtallsutviklingen

Krokstadøra - Aa skole:

Ved Krokstadøra oppvekstsenter, Aa skole er elevtallet sterkt synkende. Fra skoleåret 2022 - 2023 vil elevtallet på ungdomstrinnet være kun tre. Ved så lave elevtall vil det være vanskelig å oppnå et faglig og sosialt forsvarlig tilbud.

- Tiltak: Rådmannen foreslår at ungdomstrinnet på Aa skole midlertidig legges ned, såfremt man får til en skolefaglig forsvarlig overføring av elevene til Orkanger ungdomsskole eller

Grøtte skole. Dette medfører en innsparing på 2 119 000 kroner i 2022 og 5 085 000 kroner videre i handlingsplanperioden.

Midlertidig nedlegging av ungdomsskolen på Aa skole er reversert av kommunestyret. Kommunestyret vedtok opprettholdelse av ungdomstrinnet tilpasset et lavere elevtall. Det ble bevilget 1 mill. kroner i 2022 og 2 mill. fra 2023 for opprettholdelse av fådelt ungdomsskoletrinn ved skolen.

Orkanger ungdomsskole og Grøtte skole:

Det vil være et press på tilbudet ved Orkanger ungdomsskole fram mot 2024, før elevtallet synker og legger seg på nivå med tidligere år. Samtidig er det elevtallsnedgang ved Grøtte skole. I løpet av handlingsplanperioden kan kommunen midlertidig flytte skolekretsgrensa mellom Orkanger ungdomsskole og Grøtte skole fra skoleåret 2022/2023. Dette for å redusere presset på Orkanger ungdomsskole og utnytte ledig kapasitet på Grøtte skole.

- Tiltak: Midlertidig justering av kretsgrense mellom Orkanger ungdomsskole og Grøtte skole utredes i 2021.

Tiltak innenfor grunnskoleområdet

Implementering av nye læreplaner (LK20):

Den viktigste oppgaven for grunnskolene i handlingsplanperioden blir innføring av nye læreplaner.

Nye læreplaner ble innført for 1. - 9. trinn høsten 2020 og blir innført for 10. trinn høsten 2021. Ny overordnet del av læreplanverket gjelder samtidig for alle trinn fra 01.08.2020. Denne beskriver hvilke verdier og prinsipper som grunnopplæringa skal bygge på.

- Tiltak: Kompetansetiltak knyttet til innføring av nye læreplaner gjennom skolebasert kompetanseutvikling, lokale og regionale nettverk for skoleeiere, ledere og lærere. Kompetansetiltak finansieres ved statlige midler kanalisert gjennom Orkdal-øy-samarbeidet.

Grunnleggende lese- og skriveopplæring:

Et av de viktigste tiltakene for å forhindre utenforskap er at kommunen har høy kvalitet på opplæring av grunnleggende ferdigheter. I tillegg til grunnleggende lese- og skriveopplæring skal skolene tilby intensiv opplæring for elever på 1.- 4. trinn som står i fare for å bli hengende etter i lesing, skriving og regning.

- Tiltak: Alle skolene med 1. - 4. trinn skal tilby intensiv opplæring i lesing, skriving og regning. Tiltaket finansieres innenfor eksisterende ramme.

Inkluderende skolemiljø:

Skolen skal utvikle inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring for alle. Et raust og støttende læringsmiljø er grunnlaget for en positiv kultur der elevene oppmuntres og stimuleres til faglig og sosial utvikling. Livsmestring dreier seg om at barn og unge skal mestre egne liv gjennom å håndtere medgang og motgang og møte utfordringer på best mulig måte.

- Tiltak: I løpet av handlingsplanperioden inngår alle skolene avtale med MOT. (Robust ungdom/Skolen som samfunnsbygger). Tiltaket finansieres innenfor eksisterende ramme.

- Tiltak: Læringsmiljøplan og prosedyrer knyttet til kapittel 9 A, rett til et trygt og godt skolemiljø, utarbeides.

Digital didaktikk og inkludering (DDI):

Gjennom e-læring, fagdager og veiledning skal hele laget rundt elevene få økt kunnskap om inkluderende bruk av digitale ressurser. Innholdet i modulene er knyttet opp mot fagfornyelsen.

Mål: Å styrke profesjonsfellesskapet og delingskultur, styrke samarbeidet mellom skole og PPT, økt inkludering i klasserom og styrke laget rundt elever.

- Tiltak: Alle skoler og PP- tjenesten deltar i kompetanseheving sammen med Statped.

Skole - arbeidsliv

Ungdom skal utvikle kunnskap, ferdigheter og holdninger slik at de mestrer livene sine og tar gode framtidvalg. Elevene skal bli kjent med kommunens arbeidsliv og se mulighetene som finnes. Lokalt næringsliv trenger økt rekruttering.

- Det lages en gjennomgående plan for samarbeidet mellom skole og arbeidsliv: Ungt entreprenørskap, utdanningsvalg, partnerskapsavtaler og valgfag.
- Etablere møtearena for skole og arbeidsliv.
- Årlig bedriftsbesøk for alle elevene i 10. trinn.

Skolefraværarbeid

Noen elever i grunnskolen har høyt skolefravær, som igjen kan ha sammenheng med frafall i videregående opplæring. Det er utarbeidet rutiner for oppfølging av skolefravær som fører til skolevegring.

- Tiltak: Fraværprosedyrer gjennomføres i alle skolene. Tiltaket finansieres innenfor eksisterende ramme.

Ramme tverrfaglige tjenester

Området omfatter enhetene integrering og barne- og familietjenesten.

Integrering

Tjenesten består av avdelingene flyktingtjenesten og voksenopplæringen. Hovedoppgaven er bosetting og kvalifisering av nyankomne flyktninger etter introduksjonsprogrammet. For å lykkes med integreringsarbeidet er det avgjørende at det finnes praksisplasser og frivillighet i lokalsamfunnet.

Barne- og familietjenesten

Tjenesten består av barneverntjenesten, familiesenteret, helsestasjon- og skolehelsetjenesten, samt pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT).

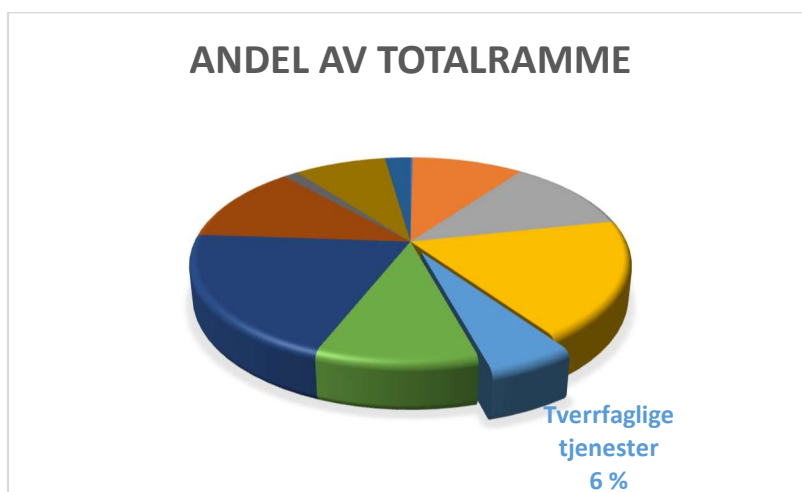
Etableringen av en barne- og familietjenesten er i seg selv et viktig organisatorisk virkemiddel for å motvirke utenforskap. På denne måten vil en kunne sikre at de ulike hjelpeinstansene rundt barn og unge samhandler for å sikre tidlig innsats, forebygging og tverrfaglig samarbeid.

Ved å knytte ulike tjenester for barn og unge sammen i en barne- og familietjeneste sikrer man på den ene siden å yte tjenester på lavterskelnivå og på den andre siden bistand til de som trenger omfattende hjelp og støtte.

Sterk grad av medvirkning fra barna og et tett samarbeid med deres foreldre og øvrig nettverk er sentralt i enhetens arbeid.

Barne- og familietjenesten er samlokalisert med enhetene psykisk helse- og rusarbeid og mestring og friskliv i Folkehelsesenteret på Orkanger. Dette bidrar til å fremme samhandling mellom disse sentrale velferdstjenestene.

Handlingsplan 2021 - 2024

Tverrfaglige tjenester	2021	2022	2023	2024
Brutto ramme	59 675	56 963	57 826	57 299
herav				
Bruk flyktningfond	4 730	4 696	4 109	5 148
Bruk av bundne driftsfond	870			
Netto ramme	65 275	61 659	61 935	62 447

Nye tiltak				
Barnevern - tilpasset driftsnivå	- 512	- 512	- 512	- 512
Redusert bemanning helsestasjon	- 445	- 445	- 445	- 445
Driftstilpasning voksenopplæring- redusert bruk flyktningmidler	- 3 067	- 5 057	- 5 644	- 5 644
Redusert bemanning flyktningtjenesten	- 850	- 1 130	- 1 130	- 1 130
Udekket innsparingskrav	- 862	- 862	- 862	- 862
Organisasjonsendring: en stilling og oppgaver over til kultur	- 1 133	- 1 133	- 1 133	- 1 133

Nye tiltak

Strukturreformen i barnevernet

Ny barnevernreform trer i kraft i 2022. Reformen gir kommunene et større ansvar for barnevernet, både faglig og økonomisk. For kommunen innebærer dette fullt økonomisk ansvar for ordinære fosterhjem, oppfølging og veiledning av fosterhjem, samt høyere egenandeler for plasseringer i

barnevernsinstitusjoner. Reformen er omtalt som en oppvekstreform hvor kommunens evne til å prioritere tidlig innsats og tverrfaglig samhandling for å forebygge plasseringer i fosterhjem og barnevernsinstitusjoner vil lønne seg faglig og økonomisk. Dette er ikke et ansvar for barnevernet alene, men for hele kommunen.

- Tiltak: Den nye reformen vil påvirke flere av enhetene som jobber med barn og unge. De må i løpet av 2021 forberede og tilpasse tjenestetilbudet til de nye endringene.
- Tiltak: I forbindelse med strukturreformen, er Orkland kommune vertskommune for et fosterhjemsprosjekt som har som mål å styrke fosterhjemsoppfølginga i kystregionen i Trøndelag fylke. Det er tilsatt en fosterhjemsveileder som veileder og følger opp fosterhjem med store belastninger.

Innføring av ny integreringslov

I 2021 blir det innført en ny integreringslov som gjelder alle som får oppholdstillatelse fra og med 2021. Loven endrer målsettingen for kommunenes kvalifiseringsarbeid fra *rask tilknytning* til arbeidslivet, til *varig tilknytning* til arbeidslivet. Varigheten skal sikres gjennom økt satsing på formell utdanning og opplæringstiltak. Det innføres strengere krav til norskopplæring. Dette gjelder både i form av høyere krav for å få permanent oppholdstillatelse og statsborgerskap. Det blir også større krav til læreres formelle utdanning. Det kommer et forsvarlighetskrav i den nye loven. Endringene i integreringsloven skjer i tett samarbeid med Nav, og er i tråd med deres satsinger for å få innvandrere ut i arbeidslivet.

- Tiltak: Innføre endringene i introduksjonsprogrammet, utarbeide nye rutiner og avtaler i løpet av 2021.

Hvordan er innsparingstiltakene og utfordringene løst?

Det siste året er det kommet langt færre flyktninger enn vi mottok i toppårene 2015 - 2017. Det betyr at driften må tas ned. For å tilpasse driften til antall flyktninger og statlige inntekter, foreslår rådmann følgende tiltak:

- Helsestasjon reduserer antall ansatte med 30 prosent jordmor og 30 prosent helsesykepleier fra 01.01.2021. Dette reduserer bruk av flyktningmidler med 445 000 kroner.
- Barnevernet reduseres med 100 prosent stilling fra 01.01.2021. Lønns- og tiltaksmidler reduserer bruken av flyktningmidler med 1,35 millioner kroner for barnevernsområdet.
- Flyktningtjenesten reduseres med 170 prosent stilling fra 01.07.2021. Endringen medfører en innsparing på 850 000 kroner fra 2021 og 1 130 000 kroner videre i handlingsplanperioden. I tillegg reduseres budsjettene for introduksjonstønad og kostnader knyttet til bosetting.
- Voksenopplæringen består av norskopplæring og grunnskole for voksne. Der reduseres driften av norskopplæringen slik at den finansieres av tilskuddsmidlene fra staten på cirka 2,8 millioner kroner for 40 - 50 elever. Grunnskole for voksne finansieres i dag av flyktningmidler, men der må en i løpet av handlingsplanperioden finne annen finansiering.
- Voksenopplæringen reduseres med tre stillinger fra skoleåret 2021, og med ytterlige to stillinger fra skoleåret 2022. I tillegg reduseres den merkantile ressursen med 50 prosent fra 01.01.2022. Det er foreslått store endringene i flyktningtjenesten og voksenopplæringen. Videre organisering av enheten integrering bør derfor utredes i løpet av våren 2021.

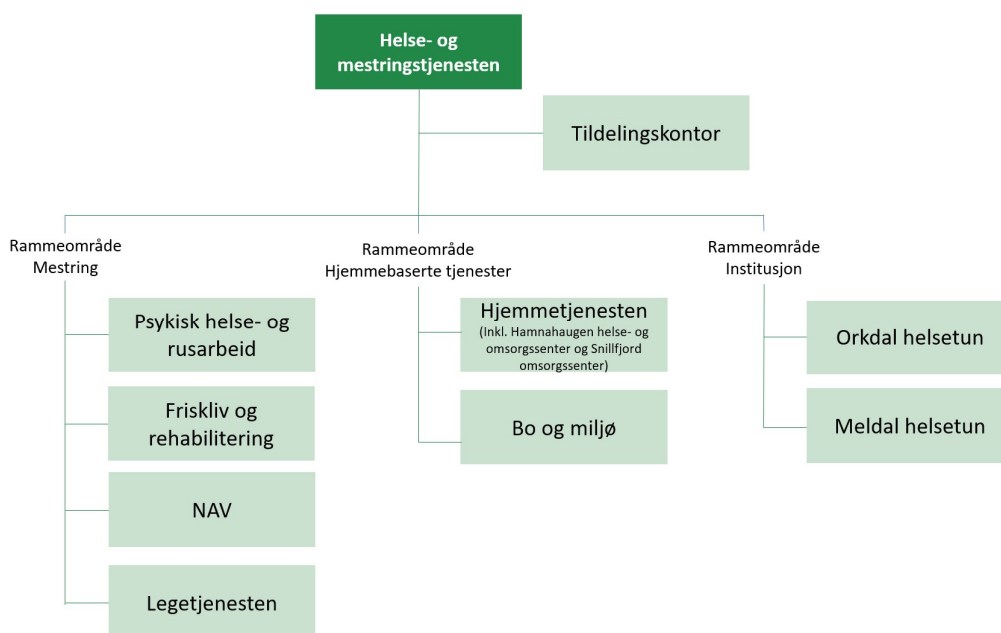
Tilpasningene fører til innsparinger på 3 067 000 kroner i 2021 og 5 057 000 kroner videre i handlingsplanperioden.

Samlet redusert budsjettering av flyktningmidler er på 5,7 millioner kroner for 2021.

Ytterligere tilpasninger:

- Barne- og familietjenesten har et innsparingskrav på 862 000 kroner i handlingsplanperioden, som må finansieres innenfor eget budsjett.
- Ei stilling i barne- og familietjenesten overføres til kultur fra 01.01.2021. Lønn sammen med tiltaksmidler tilsvarer en overføring på 1 133 000 kroner fra 2021 og videre i handlingsplanperioden.
- Barnevern har styrket bemanningen med en fagleder i budsjettet. Stillingen er finansiert gjennom omfordelinger innenfor egen enhet med 845 000 kroner fra 2021 og videre i handlingsplanperioden.

Kapittel 8 Helse og mestring

Årsverk og antall ansatte på området:

	Årsverk	Antall ansatte
Helse og mestring	569	808

Faste ansatte inklusive ansatte i lønnet og ulønnet permisjon over en prosent stillingsandel. Vikarer, engasjerte, oppdragstakere og politikere er ikke medregnet.

Kompetanseprofil

Kompetanseprofil Helse og mestring	
Ufaglært	24 %
Fagarbeider	51 %
Høgskole-/universitet 3 - 4 år	22 %
Høgskole-/universitet 5 år og mer	3 %

Utvalgte stillingstyper og årsverk for området:

Stillingstype	Årsverk
Leger	5,5
Ergoterapeuter	5,1
Helsefagarbeidere, hjelpepleiere	270,0
Fysioterapeuter	8,2
Sykepleiere, spesialsykepleiere	83,9
Vernepleiere	13,0
Assistenter	34,6

Tiltak for hele helse – og mestringsområdet

M4 arbeide målrettet med innovasjon og digitalisering, samt bidra til å utjevne ulikheter i digitale ferdigheter.

K9 utvikle Orkland til en foregangskommune innen eldreomsorg.

Velferdsteknologi

Digitalisering for bedre tjenester betyr blant annet at velferdsteknologi skal bli en integrert del av tjenestene, enten i stedet for, eller i tillegg til andre tjenester. Dette er et viktig satsingsområde som skal bidra til økt trygghet, sikkerhet, sosial deltagelse, mobilitet og aktivitet. Det skal styrke den enkeltes evne til å klare seg i hverdagen, til tross for sykdom og sosial, psykisk eller fysisk nedsatt funksjonsevne. Orkland kommune er en del av det nasjonale velferdsteknologiprogrammet, noe som gjør at vi får prosjektmidler for å lønne en prosjektleder for innføring av velferdsteknologi. Velferdsteknologiske løsninger trekkes fram som et av tiltakene for løse den demografiske utfordringen med flere eldre, og dermed økt behov for helsetjenester i årene som kommer.

Annen teknologi som allerede er i bruk/under utprøving:

- Lokaliseringsteknologi
- Elektronisk medisineringsstøtte
- Digitalt tilsyn
- Oppgraderte pasientvarslingsanlegg

- Tiltak: Arbeidet med at velferdsteknologi skal bli en integrert del av tjenestetilbudet fortsetter. Det skal vurderes om velferdsteknologi kan brukes enten i stedet for, eller i tillegg til ordinære tjenester ved tildeling.

Helseplattformen

Helseplattformen er ny, felles journalløsning for midtnorske sykehus og kommuner. Målet er en tryggere og mer sammenhengende tjeneste. Samtlige kommuner i Midt-Norge har skrevet under opsjonsavtale med tanke på anskaffelse. Innføring for St. Olavs hospital og Trondheim kommune skjer fra høsten 2021.

Så langt i forhandlingsprosessen ser det ut til å bli en gjennomsnittlig kostnad for kommunene på cirka 300 kroner per innbygger. For Orkland kommune tilsvarer dette en brutto årlig kostnad på cirka 5 500 000 kroner. Denne summen er lagt inn i budsjettet fra og med 2022. I tillegg kommer investeringskostnad i forbindelse med anskaffelse. Denne kostnaden er foreløpig ikke klarlagt.

- Tiltak: Det gjennomføres et kartleggingsarbeid som forberedelse til politisk sak våren 2021.

Opplevd brukerkvalitet

N12 være best i møte mellom mennesker.

N13 sikre et åpent og inkluderende arbeidsmiljø, og bygge en felles organisasjonskultur basert på kommunens visjon og verdier.

Vi erkjenner at vi har tilfeller der vi kunne vært bedre i kommunikasjon og forventningsavklaring. Derfor gjennomfører vi i høst en brukerundersøkelse. Vi vil bruke resultatene sammen med erfaringene vi har gjort oss så langt i ny kommune for å arbeide med opplevd brukerkvalitet. En viktig del av brukeropplevd kvalitet handler om måten man blir møtt på og kommunisert med. Å være best i møte mellom mennesker skal sammen med våre verdier være en rettesnor for våre ansatte for å sikre best mulig opplevd brukerkvalitet.

- Tiltak: Identifisere og følge opp tiltak på bakgrunn i resultater av brukerundersøkelsen.

Håndtering av uforutsette utgifter

Orkland har ansvar for at alle som oppholder seg i kommunen mottar nødvendig helse- og omsorgstjenester. Med slike tjenester forstås alle handlinger som har forebyggende, diagnostisk, behandlende, helsebevarende, rehabiliterende eller pleie- og omsorgsformål.

Det er vanskelig å forutse behovet for helsetjenester kommende år når budsjettet vedtas, spesielt når det gjelder helse- og omsorgstjenester. I løpet av året kan det oppstå nye behov som følge av tilpassing av tjenester til ressurskrevende brukere eller økt behov for økonomisk sosialhjelp.

- Tiltak: Det settes av midler til en økonomisk buffer for å hjelpe enhetene med å håndtere svingninger i drift. Størrelsen på denne reserven bør vurderes erfaringsmessig.

Koronautgifter

På grunn av den pågående pandemien vil det komme ekstra utgifter til både drift og økonomisk sosialhjelp i 2021. Hvor stort behovet blir er ukjent, men det er varslet at regjeringen vil foreslå en tilleggsbevilgning for 2021 som utgjør 14,9 millioner kroner for Orkland, for å dekke koronarelaterte ekstrakostnader. Midler er ikke fordelt i budsjettet for kommende år.

Ramme mestring

Tildelingskontor/ Koordinerende enhet

Målet for de kommunale helse- og omsorgstjenestene er at det skal tilbys riktige tjenester til rett tid og i tilstrekkelig omfang. Tjenestene er av stor betydning for pasient, bruker og pårørende. God saksbehandling er viktig for å kvalitetssikre tildelingen av tjenester.

Jamfør helse- og omsorgstjenesteloven § 7 - 3, skal det finnes en koordinerende enhet for habiliterings- og rehabiliteringsvirksomheten i kommunen. Den koordinerende enheten skal bidra til å sikre helhetlig tilbud til pasienter og brukere med behov for sosial, psykososial eller medisinsk habilitering og rehabilitering.

Koordinerende enhet skal ha overordnet ansvar for arbeidet med individuell plan og for oppnevning, opplæring og veiledning av koordinator. Tildelingskontoret ivaretar funksjonen som koordinerende enhet i Orkland.

Det er utarbeidet tildelingskriterier for helse- og omsorgstjenestene som gir mer inngående informasjon om tjenestene.

Psykisk helse- og rusarbeid

Psykisk helse- og rusarbeid skal ha et tilrettelagt, differensiert og forsvarlig tjenestetilbud. Dette innebærer informasjonsarbeid, mestringskurs, behandling, rehabilitering, heldøgns omsorg, veiledning, støtte, aktivitet og forebygging.

Brukere av tjenesten er personer over 18 år:

- Med psykiske lidelser/plager
- Med rusavhengighet/rusproblematikk, eller i rusbehandling
- Med livskriseproblematikk
- Pårørende til disse
- Andre instanser som ber om hjelp i akutt krise
- Andre med behov for veiledning, undervisning og kompetansehevende tiltak
- Behov for forebyggende tiltak - oppfølgingsamtale eller informasjon om psykiske plager/lidelser eller rus

Friskliv og rehabilitering

Friskliv og rehabilitering består av ergoterapi, fysioterapi, hverdagsrehabilitering og friskliv, læring og mestring.

Friskliv og rehabilitering skal gi gode tjenester med utgangspunkt i innbyggernes behov. Det vektlegges at innbyggerne skal kunne bo hjemme så lenge som mulig. Rådmannen vil samle de mest spesialiserte tjenestene i sterke og kompetente fagmiljøer, som også skal prioritere tilstedeværelse i tverrfaglige samarbeid ute hos enhetene. Innbyggerne skal få dekket sine behov for kommunale tjenester innenfor sine naturlige nærområder.

Nav

Nav er en sektorovergripende tjeneste med hovedmål å få flere i arbeid og færre på trygd. Nav skal bistå arbeidsgivere med rekruttering og bemanning, og hjelpe bedrifter og enkeltpersoner ved permitteringer og oppsigelser. Nav yter tjenester til alle kommunens innbyggere og forvalter trygdeytelser, sosialtjeneste, arbeidsmarkedsbistand og tjenester til arbeidsgiverne.

Nav har hovedkontor på Orkanger, men skal sørge for brukernære møter i alle deler av Orkland kommune.

Orkland er vertskommune for Nav Rindal.

Legetjeneste

Vi har fem legekontor i Orkland med ulike driftsformer.

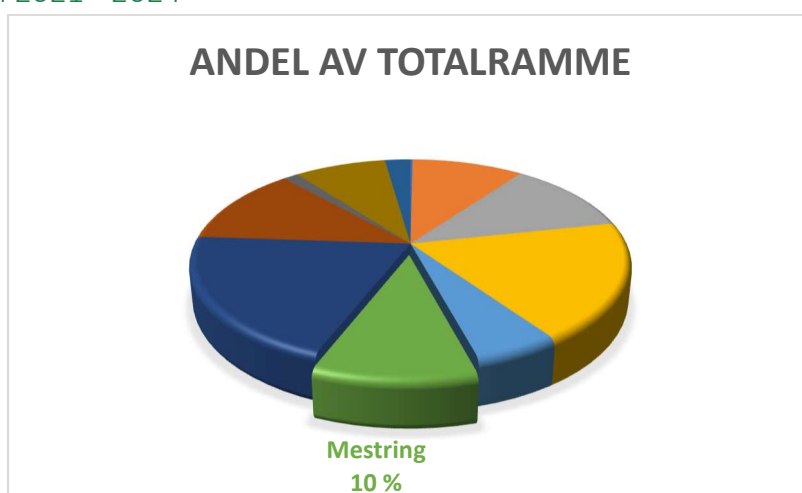
I tidligere Orkdal og Snillfjord er legene selvstendig næringsdrivende. Legene får utbetalt basistilskuddet som er på 499 kroner per pasient per år (per 01.07.2019).

De drifter legekantorene selv, herunder arbeidsgiveransvar for kontorenes legesekretærer, og har egne avtaler med leverandører.

I tidligere Meldal er det en såkalt 0-avtale. Det vil si at legene er selvstendig næringsdrivende, men kommunen har alle driftsutgifter knyttet til legekantoret, herunder arbeidsgiveransvar for legesekretærer. Basistilskuddet går til kommunen og hver lege betaler 5 000 kroner per måned for leie av lokale og bruk av utstyr.

Legen i Lensvik er fast ansatt i kommunen. Kommunen mottar basistilskuddet, drifter legekantoret og har arbeidsgiveransvar for helsesekretærer.

Handlingsplan 2021 - 2024

Mestring	2021	2022	2023	2024
Brutto ramme	112 719	113 900	107 237	105 661
herav				
Bruk av disposisjonsfond	258			
Bruk flyktningfond	4 005	4 960	3 000	
Bruk av bundne driftsfond	2 061	400		
Netto ramme	119 043	119 260	110 237	105 661

Nye tiltak	2021	2022	2023	2024
Korrigert budsjettgrunnlag Friskliv og rehabilitering	1 560	1 560	1 560	1 560
Statsbudsjett: tilskudd fastleger og psykososialt arbeid	1 416	1 416	1 416	1 416
Helseplattformen		5 500	5 500	5 500
Økte kostnader legevakt (nattleger og system)	501	501	501	501
Fastlegehjemmel 0-avtalen, drift	273	273	273	273
Omlægge tjenestetilbud Psykisk helse og rus	-1 613	-2 330	-2 330	-2 563
Redusere finansiering fra flyktningmidler	5 004	5 867	7 827	10 827

Nye tiltak

Friskliv og rehabilitering

M2 dreie ressursinnsatsen mot helsefremmende og forebyggende arbeid og aktivitet.

K1 arbeide helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse i befolkningen.

K2 legge til rette for informasjons- og opplæringstiltak og andre virkemidler som bidrar til at innbyggerne tar gode valg for egen helse og livskvalitet.

Hverdagsrehabilitering er et tilbud til hjemmeboende som trenger hjelp til å trene på hverdagslige aktiviteter. Målet er at flere skal kunne mestre eget liv så lenge som mulig. Hjelpen ytes ofte til personer i etterkant av en operasjon, brudd eller andre funksjonsfall. Det som skiller hverdagsrehabilitering fra en mer ordinær tilnærming til tjenesteutøvelse er at et tverrfaglig team bestående av sykepleier, ergoterapeut og fysioterapeut arbeider intensivt med brukerne over en avgrenset periode. Dette har vist seg å gi svært gode resultater. Det er et mål at hverdagsrehabilitering skal bli en integrert del av tjenesten i hele Orkland, da det er et viktig supplement til hjemmetjeneste og korttidsopphold på institusjon. Dette vil kreve at enhetene hjemmetjeneste og friskliv og rehabilitering vrir innsatsen mot dette området.

- Tiltak: Det skal arbeides for at hverdagsrehabilitering blir en integrert del av tjenesten i hele Orkland.

Legetjeneste

K7 legge til rette for at innbyggerne har tilgang til grunnleggende-, helhetlige og forsvarlige helsetjenester av god kvalitet og til rett tid.

N14 sørge for at alle medarbeidere og ledere har en tverrfaglig tilnærming i tjenesteutøvelsen.

For å møte strategiene i samfunnsdelen, samt å møte rekrutteringsutfordringene for legetjenesten, foreslås det å endre tilknytningsform på en fastlegehjemmel i 2021. Kommunen overtar med dette driftsansvaret for denne hjemmelen. Driftsutgiftene løses ved at per capita-tilskuddet går til kommunen i stedet for til fastlegen. Utkjøp av hjemmel er budsjettert til 830 000 kroner.

- Tiltak: Tilknytningsform for en fastlegehjemmel endres til 0-avtale i 2021.

Nav

I statsbudsjettet er det forslått økt krav til aktivitetsplikt for sosialhjelpsmottakere. Vi har på nåværende tidspunkt ikke oversikt over hva dette vil medføre for Nav Orkland.

Hvordan er innsparingstiltakene og utfordringene løst?

For at kommunen skal lykkes med de overordnede strategiene og møte utfordringsbildet, bør friskliv og rehabilitering og psykisk helse- og rusarbeid være områder det satses på. I årets budsjett vil satsningsområder synliggjøres gjennom at enhetene skjermes for innsparingskrav. Psykisk helse- og rusarbeid har hatt stor økning i antall henvendelser i 2020, spesielt fra deler av kommunen som har hatt begrensede ressurser på dette området.

- Tiltak: For å dekke innsparingskrav er det gjort en reduksjon av rammen til Nav tilsvarende 370 000 kroner.

Boligsosial handlingsplan

I henhold til vedtatt planstrategi skal det legges fram boligsosial handlingsplan i 2020. Det er foretatt en gjennomgang av alle kommunale boliger for å vurdere behovet opp mot det vi har. Gjennomgangen viser at vi totalt sett har for mange boliger, men at vi mangler to-roms leiligheter og flere tilpassede hardbruksboliger.

- Tiltak: I 2021 vurderes det anskaffelse av boliger tilpasset behovet. Dette finansieres gjennom husbanktilskudd og husleie.

Bruk av flyktningmidler

Psykisk helse- og rusarbeid har drift som er finansiert gjennom bruk av flyktningfond. Litjgårdsveien bofellesskap har blitt brukt til bosetting av enslige mindreårige flykninger. Flere av disse har nå blitt over 18 år og har ikke lenger behov for et heldøgns omsorgstilbud. Bruken av flyktningmidler trappes ned i tråd med behovet for tjenester. Dette innarbeides i driftsbudsjettet som vist i tabellen over. For psykisk helse- og rusarbeid utgjør dette 1,6 millioner kroner i 2021.

Boveileder på tildelingskontoret finansieres med bruk av flyktningefond, og finansieringen er forlenget for 2021. Selv om antall flykninger reduseres har vi stor nytte av denne funksjonen. Områdene Helse og mestring og Tekniske tjenester skal se på mulighetene for finansiering innenfor sine egne rammer fra 2022.

Nav har faste 2,75 årsverk finansiert med bruk av flyktningmidler. Fra sommeren 2021 reduseres dette til to årsverk. I tillegg til dette, er det i 2020 en prosjektstilling som arbeider med å få flykninger ut i arbeid. Dette prosjektet avsluttes ved utgangen av 2021. Økonomisk sosialhjelp finansiert med flyktningmidler er redusert ut fra at antallet flykninger reduseres.

Ramme hjemmebaserte tjenester

Hjemmetjenesten

Arbeidsområder for hjemmetjenesten er helsehjelp i hjemmet, personlig assistanse, herunder praktisk bistand og opplæring, middagsombringning, trygghetsalarm og brukerstyrt personlig assistent.

Helsetjeneste i hjemmet og praktisk bistand er lovpålagte oppgaver som tildeles etter vedtak fra søknadskontoret. Det foreligger et stadig økende behov for helsetjenester i hjemmet, samt at utfordringene endres til mer avansert behandling og omsorg i brukerens hjem.

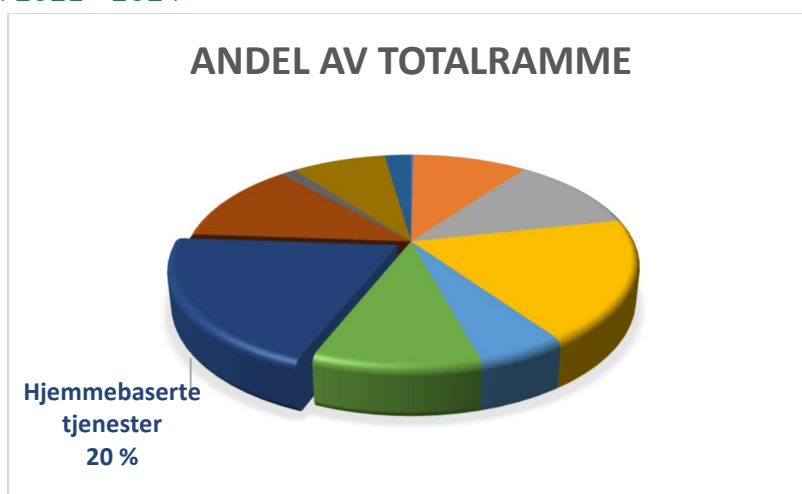
Bo og miljø

Enheten bo og miljø yter tjenester til personer med psykisk utviklingshemming, herunder boliger og bofellesskap. I tillegg er avlastningstjeneste for barn, støttekontakttjeneste, tilrettelagt fritid, dag-, aktivitet- og arbeidstreningstilbud organisert under bo- og miljøtjenesten. Bo- og miljøtjenesten har også ansvar for drift av kommunalt hjelpemiddellager.

Bo og miljø har flere dagaktivitetstilbud i Orkland og de fordeler seg på dagsenter i Lensvik, aktivitetssenter i Meldal, samt Sampro på Fannrem og Orkdalstorget på Orkanger. I tillegg er det samarbeid med eksterne aktører for dem som har tilrettelagt arbeid i ordinær bedrift.

Det vurderes som hensiktsmessig å slå sammen Sampro og Orkdalstorget til en avdeling. Den vil i hovedsak arbeide med brukere som har behov for arbeidsrelatert aktivitet i tett samarbeid med andre tjenester/aktører. Avdelingene driver i dag med produksjon og salg av tjenester til privatmarkedet og internt i kommunen. Det er potensiale for økt aktivitet. Sampro har både arbeidsrelatert aktivitet og dagsentervirksomhet. Dette har gitt noen plassutfordringer. Det er satt i gang en prosess i samråd med bruker-/ pårørenderepresentanter for å gjøre en vurdering av ny lokalisering av dagsentertilbudet for psykisk utviklingshemmede i Sampro sitt nedslagsfelt. Orkland kommune eier flere lokaler som med små investeringer vil egne seg som dagsenter for denne gruppen.

Handlingsplan 2021 - 2024

Hjemmebaserte tjenester	2021	2022	2023	2024
Brutto ramme	223 055	223 434	223 431	223 589
herav				
Bruk av bundne driftsfond	1 135			
Netto ramme	224 190	223 434	223 431	223 589
Nye tiltak				
Korrigert budsjettgrunnlag Hjemmebaserte tjenester	3 350	3 350	3 350	3 350
Kompensasjon for økt innslagspunkt ressurskrevende brukere	1 104	1 058	1 058	1 012
Statsbudsjett: Aktivisering og avlastning barn	360			
Trygghetsalarmer, integrasjon Værnes respons fondsfinansiert	955			
Drift Værnes respons	600	600	600	600
Tilpasning antall institusjonsplasser på Krokstadøra til behovet	- 4 288	- 4 288	- 4 288	- 4 288
Omlagge tjenestetilbud Orkdalstorget		- 577	- 1 180	- 1 180
Redusere finansiering fra flyktningfond		574	1 174	1 174
Endringer i kommunestyret				
Styrking av hjemmetjenesten	1 800	1 800	1 800	1 800
Matkasser	200	200	200	200
Økt motivasjonslønn	(180)	180	180	180
Hold Orkland rent	80	80	80	80

Nye tiltak

Digitale trygghetsalarmer og responscenter

M4 arbeide målrettet med innovasjon og digitalisering, samt bidra til å utjevne ulikheter i digitale ferdigheter.

N8 legge til rette for at innbyggerne kan leve aktive liv og bo trygt i eget hjem så lenge som mulig.

I dag finnes det ikke et enhetlig system for trygghetsalarmer i Orkland. Dette er det behov for å gjøre noe med for at systemet skal være tilstrekkelig sikkert og for å sikre enhetlig forvaltning og oppfølging. Det er i dag 454 trygghetsalarmer i Orkland kommune. De er alle digitale, men fra ulike leverandører og med ulike system for å håndtere mottak av alarmer. Det er derfor avsatt fondsmidler til innkjøp av nye alarmer til tidligere Meldal og Snillfjord kommuner.

For å håndtere mottak av trygghetsalarmer er vi avhengige av en robust responscenterløsning. I tidligere Orkdal kommune var dette forsøkt løst ved at alarmene gikk direkte til hjemmetjenesten, men etter en evaluering ser vi at dette er svært lite hensiktsmessig.

Værnes respons er et interkommunalt samarbeid mellom kommuner i Trøndelag. Det er en responsentertjeneste samlokalisert med legevakten i Stjørdal. Målet er at signalene fra alt brukernært utstyr som blir benyttet skal kunne mottas i responscenteret. Det interkommunale samarbeidet beregnes ut fra en nøkkel, jo flere kommuner desto lavere kostnad per kommune. Driftskostnad er cirka 760 000 kroner per år. Orkland har en kostnad på 170 000 kroner per i dag for responsentertjeneste. Øvrig driftskostnad finansieres ved omprioritering innenfor helse- og mestringsområdet.

I tillegg til mottak av trygghetsalarmer vil alarmer fra annen lokalisering- og avstandsoppfølgingsteknologi kunne ivaretas av responscenteret.

- Tiltak: Anskaffe trygghetsalarmer for enhetlig system i hele Orkland
- Tiltak: Deltakelse i interkommunalt samarbeid for responsentertjeneste

Løsning for logistikk, rapportering og driftsoppfølging

K15 vurdere kostnadsnivået opp mot sammenlignbare kommuner og jobbe systematisk med økonomiske analyser som et grunnlag for effektiv tjenesteproduksjon.

Hjemmetjenesten er en stor enhet med betydelige oppgaver. For å sikre god utnyttelse av de tilgjengelige ressursene anbefales det anskaffelse av logistikk-løsning for å optimalisere og planlegge arbeidslister med kjøreruter i hjemmebaserte tjenester.

- Tiltak: Det skal anskaffes et system for mer effektiv planlegging, rapportering og driftsoppfølging for hjemmetjenesten. Systemet gir mulighet for bedre planlegging av arbeidstid, oppgaver og ressursforbruk. Det gir mulighet for datahøsting og dermed mulighet for å planlegge drift ut fra behov. Dette vil også gi bedre utnyttelse av kompetanse, spesielt med tanke på utnyttelse av sykepleierressurser. Tiltaket løses innenfor enhetens ramme.

Hvordan er innsparingstiltakene og utfordringene løst?

Sykehjemmet på Krokstadøra er organisert under rammeområdet hjemmebasert omsorg. Da Snillfjord kommune ble delt i tre, ble om lag halvparten av kommunen overført til Orkland. Snillfjord omsorgssenter fulgte med i sin helhet og er i så måte dimensjonert for å dekke hele tidligere Snillfjord kommunes behov. Snillfjord kommune var stor i utstrekning og det var derfor ansett som hensiktsmessig å tildele sykehjemsplass tidligere framfor å tilby tjenester i hjemmet.

Det er per i dag 18 plasser på Snillfjord omsorgssenter. I tillegg bygges det åtte omsorgsboliger i tilknytning til sykehjemmet. Disse ferdigstilles medio desember 2020. Ut fra befolkningsgrunnlaget på Krokstadøra er det reelle behovet cirka sju plasser, litt avhengig av hvilken dekningsgrad som legges til grunn. For å komme nærmere det reelle behovet foreslås det derfor å tilpasse antall institusjonsplasser fra 18 til 8. Dette vil gi en innsparing på 4,3 millioner kroner fra 2021.

For å lykkes med at flest mulig skal få muligheten til å bo hjemme lengst mulig, foreslår vi å skjerme den ordinære hjemmetjenesten for innsparingskrav. Det er også en forutsetning at hjemmetjenesten kan ivareta flere i eget hjem dersom vi skal lykkes med reduksjonen i antall institusjonsplasser som foreslås.

Hamnahaugen helse- og omsorgssenter er også organisert under enheten hjemmetjeneste. I arbeidet med budsjettet ble det gjort en vurdering knyttet til reduksjon av plasser også på Hamnahaugen, men på grunn av mottatt tilskudd fra Husbanken i forbindelse med bygging så vi bort fra dette. Det kan imidlertid bli aktuelt å vurdere hvilke tjenester som skal ytes hvor, da vi ser at antall korttidsplasser i Lenvik kanskje er noe høyere enn det faktiske behovet.

- Tiltak: Det gjøres en tilpasning av antall institusjonsplasser ved Snillfjord omsorgssenter fra 18 til 8 plasser.

Bruk av flyktningfond

Enheten bo- og miljøarbeid har to stillinger på Orkdalstorget som er finansiert ved bruk av flyktningfond. Da bruk av flyktningfond opphører, må enheten finne alternative løsninger for å løse oppgavene. Det gjennomføres i den forbindelse en gjennomgang av dagsenter, aktivitets- og arbeidstreningstilbud for å finne tilpasninger til drift uten bruk av flyktningfond fra 2. halvår 2022.

- Tiltak: Det gjennomføres en gjennomgang av dagsenter-, aktivitet- og arbeidstreningstilbud for å se på muligheten for alternativ organisering for å utnytte de samlede ressursene.

Endring i kommunestyret

Styrking av hjemmetjenesten

Kommunestyret vedtar styrking av hjemmetjenesten med 1,8 mill. kroner som følge av nedlegging av institusjonsplasser.

Matkasser til vanskeligstilte

Kommunestyret bevilget 200 000 årlig til matkasser til jul for vanskeligstilte.

Økt motivasjonslønn

Kommunestyret vedtok økt motivasjonslønn (VTA-plasser), det er bevilget 180 000 kroner til tiltaket fra 2022. I 2021 dekkes tiltaket av lønnsreguleringsfondet.

Hold Orkland rent

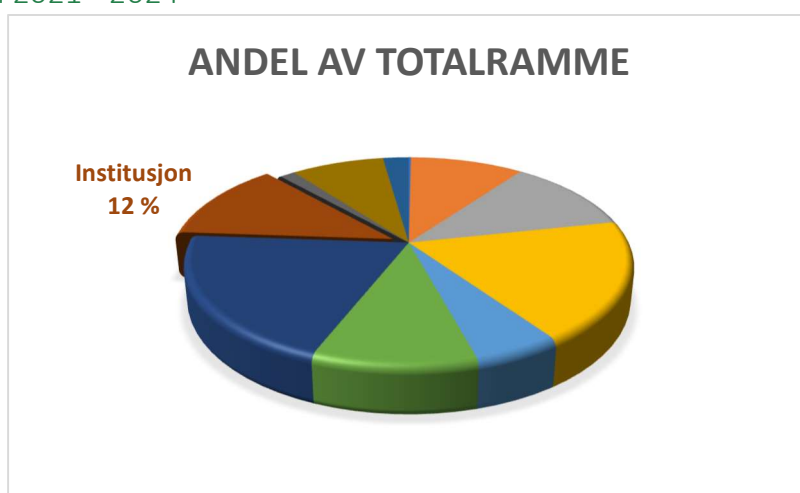
Kommunestyret bevilget 80 000 kroner årlig til tiltaket «Hold Orkland rent», midlene skal brukes til søppelrydding langs gater og veier.

Ramme institusjon

Det er fire sykehjem i Orkland kommune. Orkdal og Meldal helsetun er selvstendige enheter med egen enhetsleder i Orkland. Institusjonene i Lenvik og på Krokstadøra er organisatorisk plassert under hjemmetjenesten. Dette for å sikre god bruk av tilgjengelige ressurser og fagkompetanse på tvers av institusjonstjenesten og hjemmetjenesten.

Institusjonene gir helhetlig pleie- og omsorgstilbud til mennesker med behov for helsemessig og medisinsk omsorg og tilsyn gjennom hele døgnet. Tjenesten ytes som korttids- eller langtidsopphold, i tillegg til dagsentertilbud til hjemmeboende eldre.

Handlingsplan 2021 - 2024

Institusjon	2021	2022	2023	2024
Ramme	134 872	133 979	144 979	144 979
herav				
Bruk av disposisjonsfond	10 800			
Ramme eksklusiv fond og overføring investering	145 672	133 979	144 979	144 979
Nye tiltak				
Ekstraordinært tiltak OH, fondsfinansiert	10 800	-	-	-
Kompensasjon for økt innslagspunkt ressurskrevende brukere	46	46	46	46
Utfasing 8 institusjonsplasser på Orkdal Helsetun, overføring rehabilitering til Meldal Helsetun	-2 924	-3 896	-3 896	-3 896
Alternativt tjenestetilbud Heimtun	-542	-648	-648	-648

Hvordan er innsparingstiltakene og utfordringene løst?

Som en del av prosjektet nye Meldal helsetun er det besluttet at omsorgsboligene Heimtun skal rives. Riving er planlagt etter at første byggetrinn er ferdig. Ut fra eksisterende framdriftsplan skal

dette skje høst/vinter 2021. Beboere i Heimtun må da flyttes til nytt bygg, eventuelt til andre omsorgsboliger ut fra hva som er behovet til den enkelte. Det anses som hensiktsmessig allerede fra starten av året å begynne arbeidet med å finne alternativt tjenestetilbud for beboerne på Heimtun. Bemanningsbehovet vil da reduseres og det gjøres derfor en reduksjon på bemanning tilsvarende ett årsverk med virkningsdato fra 01.03.2021. Dette vil gi en innsparing på 540 000 kroner i 2021 og 650 000 kroner i årene fremover.

- Tiltak: Reduksjon ett årsverk ved Heimtun fra 01.03.2021.

I politisk sak 10/18 i fellesnemda for Orkland ble det vedtatt som en del av helse- og omsorgsstrategien for Orkland at 8 plasser for døgnrehabilitering legges til nye Meldal helsetun. Som tiltak for å imøtekomme budsjettrammen foreslås det at døgnrehabilitering ivaretas som en del av korttids plassene på Meldal helsetun allerede fra 01.01.2021. Innsparing skjer gjennom reduksjon av like mange plasser på Orkdal helsetun. Det foreslås at antall langtids plasser reduseres på Orkdal helsetun og at det legges til rette for økt satsing på ordinære korttidsopphold innenfor den nye rammen av antall plasser.

Dette anses som hensiktsmessig da det har vært arbeidet svært godt med å få god rullering på korttids plassene på Orkdal helsetun de siste årene. Vi ser et betydelig større omløp på korttids plasser enn på de andre sykehjemmene. Dette vil gi en innsparing på 2,9 millioner kroner i 2021 og 3,9 millioner kroner fra 2022.

- Tiltak: Døgnrehabiliteringstilbudet for Orkland flyttes til Meldal helsetun fra 01.01.2021.
- Tiltak: Det foreslås at det legges ned åtte langtids plasser ved Orkdal helsetun.
- Tiltak: Det legges til rette for økt satsning på korttidsopphold for hele Orkland på Orkdal helsetun.

Det foreslås en reduksjon på til sammen 18 institusjons plasser i Orkland. Det er vanskelig å forutse de nøyaktige konsekvensene av dette. Vi så i forbindelse med koronasituasjonen i vår at det var mange ledige plasser, samtidig med at vi nå ser at det er lite ledighet. Statistikken viser at vi har mange institusjons plasser og plasser med heldøgns omsorg i Orkland som muliggjør en reduksjon. Forutsetningen er som nevnt over at hjemmetjenesten kan ivareta flere hjemme. Det er ikke foreslått en økning av ressursene for hjemmetjenesten i budsjettet. Ved reduksjon av plasser vil det i større grad kreve at innbyggerne i Orkland må utvise fleksibilitet med tanke på hvor i kommunen de får institusjonsopphold. Vi vil tilstrebe, så langt det er mulig, å legge til rette for at innbyggerne får institusjons plass i sine nærområder. Dersom behovet for institusjons plasser er som i dag, vil det bli lengre ventetid enn det er i dag og det er svært sannsynlig at det vil påvirke vår mulighet til å ta ut utskrivningsklare pasienter fra sykehuset.

Nye tiltak

Det er behov for å sette av midler til et omfattende tjenestetilbud for å ivareta en bruker på Orkdal helsetun.

- Tiltak: Det settes av kr 10,8 millioner kroner fondsmidler for 2021.

Andre områder

Det er gjennomført og planlegges betydelige investeringer på området.

Hamnahaugen helse og omsorgssenter åpnet i desember 2019.

Åtte nye omsorgsboliger står ferdig i tilknytning til Snillfjord omsorgssenter på Krokstadøra desember 2020.

Det er vedtatt bygging av nytt helse- og omsorgssenter i Meldal. Byggestart høst 2020.

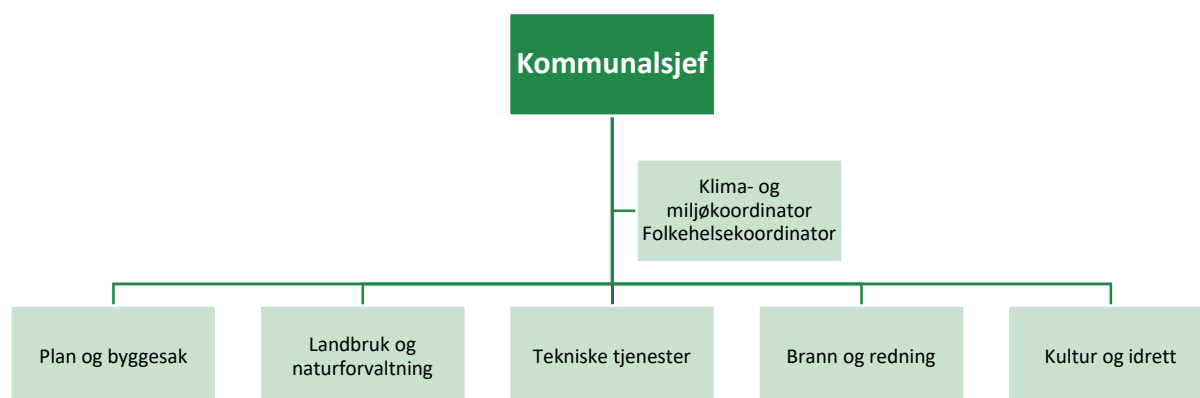
Det er gjennomført en mulighetsstudie for å belyse ulike alternativer for institusjonstjeneste og boliger med heldøgns omsorg i tidligere Orkdal. Videre arbeid med konkretisering av prosjektet pågår.

Planleggingen har tatt utgangspunkt i en dimensjonering ut fra behov fram mot 2030. Totalt sett er det gjort en kapasitetsutvidelse når det gjelder antall institusjonsplasser og plasser med heldøgns omsorg. Vi ser at vi har en relativt høy dekningsgrad. En kapasitetsutvidelse medfører økte driftskostnader med tanke på bemanning. Kostnaden knyttet til utvidet drift er lagt inn i 2023 i handlingsplanen. Det er vanskelig å forutse eksakte tall når det gjelder behov for bemanning. Dette vil være et usikkerhetsmoment i budsjettet.

Kapittel 9 Samfunn

Status

I tillegg til de fem enhetene er sentrale tema som klimatilpasning, miljø, folkehelse og stedsutvikling forankret innenfor området. Folkehelse, klima og miljø er tema som gjelder for hele Orkland kommune på tvers av fagområdene. Klima- og miljøkoordinator, samt folkehelsekoordinator er plassert i stab hos kommunalsjefen. Det legges opp til flytting av stilling fra barne- og familietjenesten til enhet kultur og idrett.

Årsverk og antall ansatte på området.

	Årsverk	Antall ansatte
Samfunn	194	273

Faste ansatte, inklusive ansatte i lønnet og ulønnet permisjon over en prosent stillingsandel. Vikarer, engasjerte, oppdragstakere og politikere er ikke medregnet. Brannmannskap med en prosent stillingsandel kommer i tillegg. Disse teller 85 ansatte/0,85 årsverk.

Kompetanseprofil

Kompetanseprofil Samfunn	
Ufaglært	24 %
Fagarbeider	66 %
Høgskole-/universitet 3 - 4 år	4 %
Høgskole-/universitet 5 år og mer	6 %

Utvalgte stillingstyper og årsverk innen området:

Stillingstype	Årsverk
Fagarbeidere (teknisk og renhold)	70,9
Ingeniører	8,0
Kulturskolelærere	8,9
Rådgivere	19,9
Ufaglærte	40,0

Nye tiltak

Utviklings- og planarbeid

I tillegg til å finne riktig driftsnivå på tjenestene vil handlingsplanperioden bære preg av omfattende og viktig utviklingsarbeid. Gjennomgang av boligmasse og formålsbygg vil kunne gi svar på noen av driftsutfordringene innen tekniske tjenester. Flere nye og større bygg skal føres opp under solid styring i samspill med brukergrupper. Innen kulturområdet vil en egen organisasjonsgjennomgang i 2021 og temaplanarbeid definere framtidig tjenestestruktur.

Det vil være et klart utviklings- og bærekraftfokus i arbeidet med arealdel for Orkland, inklusive sentrumsplan for Orkanger. I tillegg kommer følgende temaplaner:

- Klima-, energi- og miljø
- Næring, inklusive landbruk
- Kulturminner
- Plan for idrett og fysisk aktivitet
- Frivillighet
- Kultur
- Vannbruk
- Vei
- Trafikksikkerhet

I tillegg vil ansatte fra tjenesteområdet medvirke i andre tverrfaglige temaplanprosesser. Dette omfatter blant annet skolebruksplan, barnehagebruksplan, boligsosial handlingsplan, digitalisering og samordning av lokalforebyggende tiltak (rus- og kriminalitetsforebyggende arbeid for barn og unge).

Ungdomsarbeid

I forbindelse med flytting av stilling fra barne- og familietjenesten til kultur, legges en søkbar tilskuddspott øremerket lavterskeltiltak for barn og unge til kommunalsjef. Denne utgjør 200 000 kroner.

Klima og miljø

Tiltak innen satsinger - klima og miljø:

- Jordvern som premiss i arealplaner.
- Miljøregistreringer som del av kunnskapsgrunnlaget i arealplaner.
- Samarbeide om sirkulærøkonomi: Konseptutredning for innovative energi- og klimaløsninger i bygg, områder og energisystem starter opp tidlig i 2021 i regi av Thamsklyngen. Er støttet av ENOVA.
- Informasjon om miljøsertifisering via kommunens nettsted og i sosiale medier.
- Internt i Orkland kommune som miljøfyrtårn:
 - Plan for utrulling av Miljøfyrtårn internt i hele Orkland er laget. Arbeidet starter i alle barnehager i 2020/2021.
 - Informasjon i sosiale medier.
- Klima- og miljøvurderinger gjøres i alle nybygg- og rehabiliteringsprosjekter.
- For miljøutfordringene etter gruvevirksomheten: Etablere tett samarbeid og kontakt med alle involverte parter. Høsten 2020 er det etablert en administrativ, tverrfaglig

ressursgruppe som skal jobbe overfor Direktoratet for mineralforvaltning og Miljødirektoratet.

- Vannområdearbeidet følges opp med egen ressurs.
- Ny bilavtale som rulles ut ved årsskiftet er et ledd i oppfyllelse av kravet om at 2/3 av Orkland kommunes bilpark skal være elbiler.
- Ladepunkt for kommunale elbiler er etablert på strategiske steder i hele kommunen.
- Kommunens anskaffelsesstrategi skal sikre miljøriktige løsninger.
- Kompetanseheving på området i planarbeid.

Ramme plan og landbruk

Status

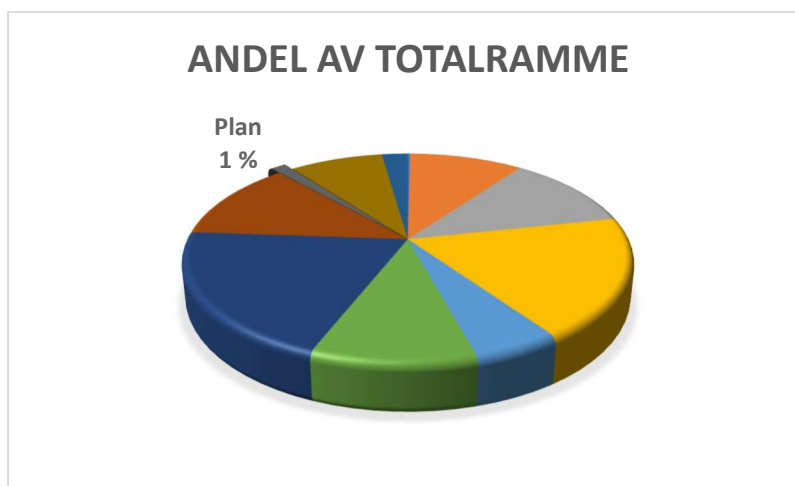
Rammeområdet består av enhetene plan og byggesak, samt landbruk og naturforvaltning. Plan og byggesak har enhetsleder, fagleder byggesak, fagleder plan, fagleder geodata og fagleder oppmåling. I tillegg kommer rådgivere, oppmålingsingeniører og saksbehandlere.

Landbruk og naturforvaltning består av landbrukssjef og rådgivere. I tillegg kommer prosjektene vannområde Orkla og Lensa (skogbruk).

Nøkkeltall for plan og byggesak

Nøkkeltall	Orkdal	Meldal	Agdenes	Snillfjord	Sum Orkland
	2019	2019	2019	2019	2019 *)
Reguleringsplaner vedtatt i alt (antall)	3	3		2	7
Andel av reguleringsplanene som ble møtt med innsigelser (prosent)	17				
Byggesøknader i alt behandlet (antall)	284	137	127	128	609
Behandlede byggesøknader med 3 ukers frist (antall)	78	46	77	29	215
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 3 ukers frist (dager)	16	15	30	24	
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist (dager)	37	41	30	50	
Tilsyn for byggevirksomhet som er unntatt søknadsplikt (antall)	2				2
Søknader om nye bygninger i strandsonen som ble innvilget (antall)	2		1	3	4
Selvkostgrad i byggesaker (prosent)		100	76		

*) det er regnet 48 prosent Snillfjord

Plan	2021	2022	2023	2024
Brutto ramme	14 613	14 479	14 256	14 148
herav				
Avsetninger til disposisjonsfond	-340	-340	-340	-340
Avsetninger til bundne fond	-247	-247	-247	-247
Bruk av disposisjonsfond	500	500		
Bruk av bundne driftsfond	242	242	242	242
Netto ramme	14 768	14 634	13 911	13 803
Nye tiltak				
Innsparinger diverse driftskonti	- 461	- 461	- 461	- 461
Økte gebyrer plan, byggesak	- 1 322	- 1 341	- 1 341	- 1 341
Kommuneplanens arealdel	500	500		
Flytte stilling fra BFT til kultur - ramme tilskudd vanskeligstilte barn og unge	200	200	200	200
Endringer i kommunestyret				
Private veier/ utfartsområder		200	200	200

Nye tiltak

N2 videreutvikle Orkanger som by og et sterkt handels- og regionsenter med havn.

N5 utvikle gode møteplasser og åpne offentlige bygg for flerbruk.

N9 ha gode og trafikk sikre samferdselsløsninger. Gjøre det lettere å gå, sykle og reise kollektivt.

N11 bidra til bo- og levemiljø uten helseskadelig støy.

○ Arealdelen i kommuneplanen

For å bidra til måloppnåelse i samfunnsdelen vil arealdelen i kommuneplanen være et helt avgjørende styringsverktøy. Dette planarbeidet vil kreve både kapasitet og kompetanse for å få et best mulig kunnskapsgrunnlag. Plan og byggesak vil ha behov for å anskaffe noe bistand innen arkitektfaglig og kulturminnefaglig kompetanse. Andre aktuelle områder er

naturfarevurderinger for nye areal og eksisterende ubebygde utbyggingsarealer innenfor aktsomhetsområde.

Kartlegging av grunn, jamfør det som er gjort i regi av Digital geologi i Orkanger-Fannremområdet er aktuelt flere steder. I tillegg er det aktuelt med ytterligere undersøkelser av framtidige utbyggingsområder. Det er satt av en million kroner til kunnskapsgrunnlag fordelt på 2021 og 2022.

Kunnskapsgrunnlaget om biologisk mangfold i Orkland er varierende og lite oversiktlig. Mye er gammelt, av varierende kvalitet og ikke digitalisert. Det er et stort potensial for registrering av verdifulle naturtyper som det ikke finnes tilstrekkelig kunnskap om per i dag. En slik kartlegging vil være et viktig verktøy i all arealplanlegging og utvikling av kommunen.

Hvordan er innsparingstiltakene og utfordringene løst?

Plan og byggesak

Alle utgiftskontoer er gjennomgått og justert i samsvar med inngåtte avtaler og antatt utgiftsbehov. Mange byggesaker i 2020 har ført til økte gebyrinntekter. Denne inntektsøkningen har finansiert en vesentlig del av det samlede innsparingskravet for 2020 og 2021. Det legges opp til å justere gebyrsatsene i tråd med deflator. Det er imidlertid noen unntak, først og fremst for reguleringsplaner.

- Tiltak: Justering av gebyrsatser.

Landbruk og naturforvaltning

2021-budsjettet salderes gjennom å redusere diverse driftsposter. Utfordringen kommer senere i økonomiplanperioden. Her det må det forberedes kutt i tjenestetilbud og bemanning. Det er naturlig å vurdere ikke-lovpålagte tjenester først. Det kan være rådgivning og oppfølging innen næringsutvikling og generelle utviklingstiltak innen andre landbruksnæringer. Tiltak som bekjempelse av uønskede arter og ryddeaksjoner langs vassdrag vil også bli vurdert, samt aktiviteter og prosjekter innen friluftsliv.

- Tiltak: Gjennomgang av tjenestetilbud - lovpålagte- og ikke-lovpålagte oppgaver

Endring i kommunestyret

Private veier/ utfartsområder

Kommunestyret bevilget 200 000 kroner årlig til tiltaket fra 2022.

Ramme tekniske tjenester

Status

Enheten består av enhetsleder med stab bestående av prosjektledere bygg, merkantile stillinger og eiendomsforvalter. I tillegg består den av avdelingene formålsbygg, bolig og samferdsel/park, samt avdeling vann og avløp.

Brann og redning

Enheten er delt inn i tre avdelinger: forebyggende, beredskap og feiing.

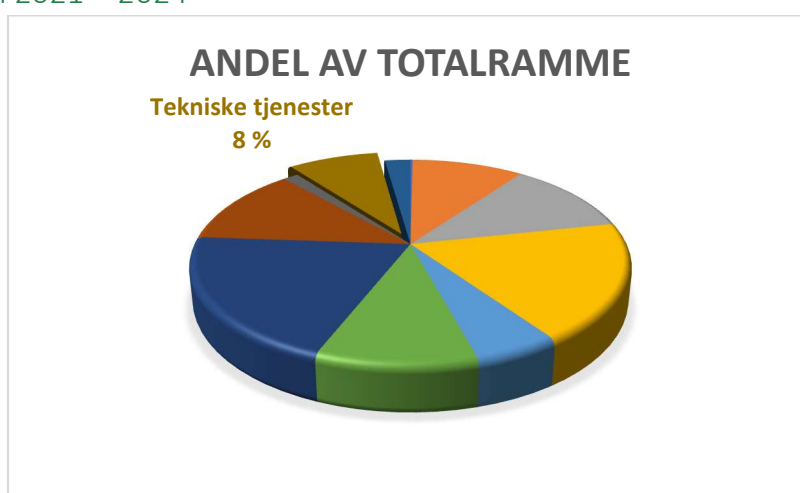
Brannstasjonsstrukturen følger forskriften om organisering og dimensjonering av brannvesen. Som følge av denne forskriften må brannstasjonsstrukturen være uendret. Det innebærer at lokal beredskap fortsatt skal være lokal. Enheten Orkland brann og redning har seks brannstasjoner i Orkland og Skaun. Orkland har vertskommuneavtale med Skaun om drift av brann og redning.

Nøkkeltall tekniske tjenester	Orkdal	Meldal	Agdenes	Snillfjord	Sum Orkland
	2019	2019	2019	2019	2019
Totalt antall kommunalt disponerte boliger (antall) *)	327	129	60	14	530
Andel nye søkere som har fått avslag på kommunal bolig (prosent)	49	103	18	0	
Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter (kroner)	73	99	39	194	
Selvkostgrad vannforsyning (prosent)	100	100	95	100	
Andel fornyet kommunalt ledningsnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent)	0,56	0,78	0	0	
Selvkostgrad avløp(prosent)	100	100	82	58	
Andel fornyet kommunalt spillvannsnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent)	0,62	0,31	0	2,97	
Andel km tilrettelagt for syklende som kommunen har ansvaret for av alle kommunale veier (prosent)	23	12,1	5,6	7,3	
Netto driftsutgifter til kommunale veier og gater per innbygger (kroner)	1 891	1 081	3 514	4 454	

Kilde: Kostra

*) regnet 48 prosent Snillfjord

Handlingsplan 2021 – 2024

Tekniske tjenester	2021	2022	2023	2024
Brutto ramme	88 403	79 137	77 225	74 625
herav				
Avsetninger til disposisjonsfond	-1 487	-1 527	-1 527	-1 527

Avsetninger til bundne fond	-660	-1 738		
Bruk av disposisjonsfond	2 120	-3		
Bruk av overskuddsfond	320			
Bruk av bundne driftsfond	86	778	1 161	366
Kalkulatoriske avskrivninger og renter	-32 677	-38 811	-42 006	-42 079
Netto ramme	56 105	37 836	34 853	31 385
Nye tiltak				
Tilpasning forbruksposter teknisk	- 1 933	- 1 933	- 1 933	- 1 933
Endringer i kommunestyret				
Eiendomsforvaltning		-2 000	-4 000	-4 000

Nye tiltak

M7 arbeide helhetlig, systematisk og forebyggende for å redusere risiko og konsekvensene av uønska hendelser, flom, tørke, skred og ras.

M9 være en pådriver for miljøvennlig forbruk og sirkulær økonomi, med fokus på gjenvinning, gjenbruk, redusert avfallsmengde og matsvinn.

M10 gjennomføre innovative, fornybare og lønnsomme energiltak i kommunale bygg og anlegg, samt være en pådriver for redusert energibruk i hele kommunen.

M11 ha miljømessige og etiske krav ved kommunale innkjøp.

Skolebruksplanen

Følgende driftstiltak er prioritert fra skolebruksplanen:

Orkanger Ungdomsskole

- Oppgradering av resterende ventilasjonsanlegg, videreføring av prosjekt gjennomført i 2020. Avvik avdekt under ventilasjonsprosjekt i 2020. Kostnad er 700 000 kroner i 2021.
- Tetting av tak og gjennomføringer. Flatt tak med pappbelegg som må vedlikeholdes. Kostnad er 435 000 kroner i 2022.
- Skifte radiatorer, etterisolering og nye vinduer ved den eldste delen av skolen. Vinduene er fra cirka 1970. Kostnad er 1 250 000 kroner i 2022.

Årlivoll skole

- Skifte av ventilasjonskanaler - endring av inn- og utluft. Kostnad 375 000 kroner i 2021.
- Nytt gulvbelegg i deler av skolen. Belegg er utslitt og må skiftes. Kostnad 150 000 kroner i 2022.

Bemanning brann og redning

Hovedutfordringen er å styrke bemanningen for å oppfylle krav i forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen. Dette betyr at man må øke med ett årsverk på brannforebyggende avdeling, fra 2,6 til 3,6 årsverk. Dette innarbeides fra 2023. Det må etableres dagkasernert vakt på hovedbrannstasjonen. Dette innebærer fire nye heltidsstillinger som har vakt på brannstasjonen på dagtid. Forskriften krever dette for tettsted med mer enn 8 000 innbyggere. Tettstedet Orkanger/Fannrem har 8 385 innbyggere ifølge Statistisk sentralbyrås tall fra 2019. Det er ingen

grunn til å vente en nedgang i befolkningen i dette området. Endringen innføres med to stillinger i 2023 og to stillinger i 2024, med 1 250 000 kroner fra 2023 og totalt 2 500 000 kroner i 2024.

- Tiltak: Dagkasernert bemanning, to stillinger fra 2023, to stillinger fra 2024
- Tiltak: Forebyggende - en stilling fra 2023

Hvordan er innsparingstiltakene og utfordringene løst?

I budsjettet for 2020 ble det oppdaget feil, både knyttet til husleieinntekter og lønnsgrunnlag. Dette ble korrigert for 2020, og er innarbeidet i planperioden. For 2021 er innsparingskrav på 1,9 millioner kroner håndtert slik:

- Halvparten gjennom korrigerende av feil, samt å tilpasse inntekter og utgifter i forhold til reelt driftsnivå.
- Den andre halvparten av innsparingen skjer gjennom reduksjon på strøm/oppvarming med 590 000 kroner og diverse vedlikeholdsposter med 850 000 kroner.

For 2020 er det forventet et merforbruk innen selvkosttjenestene. Dette dekkes opp over kommunens ordinære drift for 2020, og beløpet forventes tilbakeført i 2022.

Brann og redning

- Tiltak: Innsparinger for 2021 foreslås løst gjennom reduksjon av driftsposter. Dette gjøres blant annet ved en gjennomgang av service-, drifts- og vedlikeholdsavtaler for brannstasjonene.

Gjennomgang av boliger og formålsbygg

Høsten 2020 er det igangsatt systematisk kartlegging av både boligmasse og formålsbygg. Under gjennomgangen av kommunens drøyt 500 boliger er det i hovedsak tre faktorer det tas hensyn til:

- Teknisk standard. Det er viktig å formidle hvilke vedlikeholdsbehov som finnes. Som huseier har man stort ansvar i forbindelse med utleie. Dette gjelder både til brann og boligens tekniske stand.
- Boligsosiale behov. Det er stort fokus på tverrfaglig samarbeid vedrørende boliger. Det innebærer at boligsosiale forhold får betydning når vedlikeholdsbehov vurderes. Vedlikeholdsplanen for bolig og boligsosial handlingsplan skal «snakke sammen» og kunne ses i sammenheng med hverandre.
- Økonomi. En del boliger ligger i områder med nærmest ikke-eksisterende utleiegrunnlag. Her er det tatt en vurdering på om det er økonomisk forsvarlig å fortsette med utleie.

Resultatet av gjennomgangen gir et godt grunnlag for å gjøre gode prioriteringer knyttet til de ovennevnte faktorene. Gjennomgangen er kategorisert etter en trafikklysordning:

- Grønn: Ingen store vedlikeholdsbehov de neste fem årene. Det betyr at de behovene som eventuelt dukker opp knyttet til for eksempel hard bruk håndteres gjennom ordinært driftsbudsjett. Det er derfor ikke behov for ekstra bevilgninger for boligene i denne kategorien.
- Oransje: Boligen har moderat til stort vedlikeholdsbehov, og det kreves bevilgninger for å få gjennomført utbedringer. Under oransje er også prosjekter for å gjøre boligene bedre tilpasset boligsosiale behov medtatt. Dette kan eksempelvis være å slå sammen enheter i et boligkompleks for å etablere familiebolig i et område hvor dette er mangelvare.

- Rødt: Boligene anbefales solgt eller revet.

Salg av boliger medfører reduserte leieinntekter. En mer eksakt tallfesting av dette vil først kunne skje ved budsjettregulering i juni 2021.

Innen formålsbygg er det definert flere ledige bygg som kan omsettes og frigjøres dersom kommunen ikke har bruk for disse i sin egen virksomhet. Kartleggingen er under arbeid og avklares i forkant av budsjettprosessen høsten 2021.

Målet med gjennomgangen av den kommunale bygningsmassen er å svare ut utfordringene, og unngå at vedlikehold blir salderingspost.

I årene som følger må innsparing hos tekniske tjenester i hovedsak skje gjennom:

- Reduksjon av vedlikeholdsbehov.
- Bemanningsreduksjoner som følge av omsetning og frigjøring av boliger og formålsbygg.
- Fra 01.01.2023 kan det sannsynligvis reduseres antall prosjektledere Bygg fra fire til tre, avhengig av framtidige investeringsoppgaver.

Endring i kommunestyret

Eiendomsforvaltning

Kommunestyret vedtok innsparing på 2 mill. kroner i 2022 og 4 mill. kroner årlig fra 2023 for Tekniske tjenester. Innsparingen skal realiseres med økt utleiegrad og tilpasning av boligmassen til kommunens behov.

Andre områder

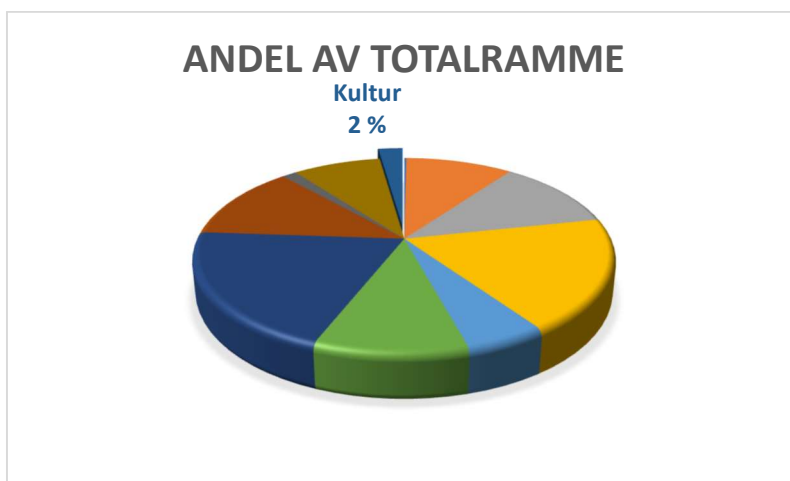
Det vil fortsatt være fullt søkelys på solid styring med byggeprosjektene.

Ramme kultur og idrett

Rammeområdet består av enheten kultur og idrett, som fra 01.01.2021 omfatter:

- Kulturadministrasjon, inkludert idrett.
- Kulturformidling, inkludert Orkland kulturhus, Orkland kino og Løkken kulturhus med bygdekino.
- Orkland kulturskole med desentralisert undervisningstilbud på skolebygg i hele Orkland
- Orkland bibliotek med bibliotekavdelinger på Løkken, Lensvik og Krokstadøra
- Ungdom og fritid med ungdomsklubben Synt'n i Orklahallen
- Frivillighet med frivilligsentraler på Orkanger, Meldal og Lensvik

Enheten har utstrakt samhandling med mange ulike aktører. Den forvalter de fleste tilskuddsordningene som Orkland har rettet mot frivillig sektor.

Kultur	2021	2022	2023	2024
Brutto ramme	25 408	25 116	24 630	24 393
herav				
Bruk av bundne driftsfond	27	27	27	27
Netto ramme	25 435	25 143	24 657	24 420
Nye tiltak				
Tilpasning bemanning	- 455	- 455	- 455	- 455
Ikke deflatorjustert tilskudd lag og organisasjoner	- 148	- 148	- 148	- 148
Fra ramme til øremerket tilskudd frivilligsentral	- 1 415	- 1 415	- 1 415	- 1 415
Gevinstrealisering bemanning	- 757	- 757	- 757	- 757
Endringer i kommunestyret				
Ungdom/Fritid	750	750	750	750

Nye tiltak

M16 bidra til videreutvikling av reiselivet og stimulere innbyggere og tilreisende til økt bruk av kultur-, handels- og opplevelsestilbudet i Orkland.

K3 hindre utenforskap og konsekvenser av sosial ulikhet gjennom tidlig innsats og koordinerte tjenester.

K7 legge til rette for aktiv deltakelse i lokalt kulturliv og bidra til å gjøre profesjonelt kunst- og kulturtilbud tilgjengelig for alle.

K9 skape et aldersvennlig samfunn der eldre og andre med nedsatt funksjonsevne kan ferdes trygt og ha glede av service- og kulturtilbud i eget nærmiljø lengst mulig.

K11 samarbeide aktivt med frivillighet og næringsliv for å gjøre Orkland til en foregangskommune innen integrering av flyktninger.

N6 stimulere til et mangfoldig, aktivt og framtidsetta idretts- og kulturliv.

N7 sammen legge til rette for en levende, selvstyrt og mangfoldig frivillighet.

- Stilling etter kulturleder i Meldal kommune erstattes ikke.
- Stilling etter ungdomsleder i Meldal kommune er trukket inn etter naturlig avgang. Stilling flyttes fra barne- og familietjenesten til kultur og idrett. I tillegg til stillingen er også kostnader til ungdomspatroljen flyttet til kultur. Dette gjøres for å hente ut synergier ved å samle ressurser innen ungdomsarbeidet.
- Utredning av nødvendige tiltak som må gjennomføres i Orkland kulturhus for å kunne opprettholde kulturhuset som arena inntil nytt kulturhus realiseres. Det tas høyde for minimum ti års videre driftstid i eksisterende lokaler. Utredningskostnader og eventuell finansiering av nødvendige tiltak kan dekkes av fond kulturhusutvikling.
- Videreføre arbeidet med å samle kulturskole, bibliotek og frivilligsentral for Agdenesdelen av Orkland i Lensvik kommunehus. Dette etter en struktur- og organisasjonsgjennomgang i 2021.
- Flytte aktivitet fra leide lokaler til kommunalt eide lokaler når det er mulig. Dette gjelder ikke Løkken bibliotek, da leieavtalen er uoppsigelig ut 2024.
- Tilskuddet kommunen mottar knyttet til drift av frivilligsentraler flyttes ut av det generelle rammetilskuddet og legges som et øremerket tilskudd for rammeområdet. Dette forventes å utgjøre 1 415 000 kroner og er på nivå med tidligere års tilskudd.

Hvordan er innsparingstiltakene og utfordringene løst?

Innen rammeområdet ble det etablert en lønnsbudsjettmargin i 2020-budsjettet. I tillegg hentes ut gevinstrealisering fra felles drift av datasystemer og lignende. Tilskudd fryses og deflatorjustering tas ut som innsparing. Dette gjelder hele handlingsplanperioden. I tillegg justeres tilskuddsposter ned med et gjennomsnitt på to prosent.

Følgende spørsmål stilles i utfordringsdokumentet, knytta til strukturer innen kulturområdet:

- Hvordan sikre riktig tjenestestruktur?
- Hvordan utvikle en riktig frivilligpolitikk?

Slutføring av siste innsparinger for 2021 og videre i handlingsperioden krever en vurdering av tjenestestrukturen. Det kreves også en eventuell flytting av tjenester fra leide til kommunale lokaler. Dette innebærer at det fra 2021 vil være behov for en organisasjonsgjennomgang av området. Utfordringsbildet og samfunnsdelens strategier blir førende for organisasjonsgjennomgangen, i tillegg til temaplanarbeid med sikte på å definere en framtidig tjenestestruktur og frivilligpolitikk.

Endring i kommunestyret

Ungdom/fritid

Kommunestyret vedtok å styrke ressursene for ungdom/fritid tilsvarende 1 årsverk.

Andre områder

Kulturarv

I 2017 inngikk Meldal og Orkdal kommuner en samarbeidsavtale om regionhistorikerstilling med Museene i Sør-Trøndelag, fylkeskommunen og Skaun kommune. Orkland kommune bidrar med et årlig tilskudd på 400 000 kroner til denne stillingen. Formålet er å styrke og utvikle kulturvernarbeidet i nært samarbeid med lokale historielag. En viktig oppgave er å bidra til å

utarbeide og vedlikeholde kulturminneplaner for de involverte kommunene. Hvert fjerde år evalueres avtalen i forhold til intensjonene. Første evaluering skjer høsten 2021. Avtalen kan da reforhandles med tanke på nye løsninger. Den kan opphøre dersom avtalens intensjoner ikke er løst, eller økonomiske vurderinger tilsier det. Rådmannen mener at for å kunne realisere en kulturminneplan for Orkland i henhold til planstrategien, er det en forutsetning at regionhistorikeren bidrar aktivt inn i dette planarbeidet. Dette vil legges til grunn for evalueringen høsten 2021.